

Nej til skatteål:
Sådan undgår man
at købe ind i
skattely

gode råd side 14

Brud på loven:
Rengøring for
millioner blev ikke
sendt i udbud

indkøb side 8

Avisen fylder år: Vi ser tilbage
på 60 år med sogneråd, hulkort
og kommunalreformer.

tilbageblik side 17-28

kommunen.dk

POLITIK FRA RØDDERNE

TORSDAG 13. SEPTEMBER 2018 / NR. 8 · 61. ÅRGANG

Flygtningekvinder i job Drop blødsødenhed og inddrag manden

integration side 6-7

FOTO: MADIS NISSEN / RITZAU SCANPIX

Mere naturfag og kortere skoledage

Fire år efter at skolereformen trådte i kraft, har statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) og undervisningsminister Merete Riisager (LA) tirsdag præsenteret et udspil, der på en række områder skal justere reformen. Under titlen ’Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed’ lægger regeringen op til at ændre reformen med syv initiativer. Regeringen vil løfte det faglige niveau ved at give eleverne flere timer i de naturvidenskabelige fag og til gengæld reducere den understøttende undervisning. En treårig læsekampagne skal reducere antallet af svage læsere, og så skal brugen af vikarer nedbringes.

Midtjylland og Fyn har det bedste erhvervsklima

Danske virksomheder har det bedst på Fyn og i Jylland – og især i det midtjyske bælte. Det viser DI’s undersøgelse af kommunernes erhvervsklima. Førstepladsen i erhvervsvenlighed går til Ikast-Brande for ottende gang på ni år. I top-10 er der syv midtjyske kommuner og tre fynske kommuner. Årets højdespringere er Nordfyns Kommune, der springer 44 pladser frem til en 4.-plads, og Ringkøbing-Skjern, der hopper fra en plads som nummer 23 sidste år til nummer 5 i år. Også Vallensbæk, Guldborgsund, Lyngby-Taarbæk, Hjørring og Lolland er sprunget mange pladser frem. I bunden ligger Gribskov, Egedal, Odsherred og København. Undersøgelsen Lokalt Erhvervsklima er opdelt i ni kategorier såsom uddannelse, arbejdskraft og sagsbehandling.

BUPL
@BUPL

Lige nu bliver vi bombarderet med sparekataloger fra flere af landets kommuner, der vil skære ned på daginstitutioner, skoler og fritidsinstitutioner. Derfor fortjener [#Guldborgsund](#) ros for at gå mod tendensen [#dkpol](#) [#kompoldk](#) [#bhvchat](#) [#skolechat](#)

Løft til udsatte børn

Udsatte børn står til at få et løft med finanslovsforslaget, som afsætter 1 mia. kr. over de næste fire år til formålet. Heraf går 760 mio. kr. til flere pædagoger i vuggestuer med børn fra sårbare familier. Desuden afsættes der bl.a. 100 mio. kr. årligt til psykisk syge, kommunernes affaldsgebyr skal afskaffes, der forsøges igen med en bredbåndspulje, denne gang med 102 mio. kr. over de næste fire år, der afsættes 100 mio. kr. om året til bekæmpelse af ensomhed blandt ældre, og 50 mio. kr. skal hjælpe med at rekruttere sosu-personale.

Som ventet var oppositionen kritisk overfor dele af forslaget, ligesom KL kritiserer det for ikke at tage højde for den demografiske udvikling.

Martin Damm

Overvejer om jeg skal hamstre lidt, når Folketingets forventlige næste skridt vel bliver, at flæskesvær skal gøres til obligatorisk snack ved kommunale vielser.
[#vibehøverikkedetailstyringudiekstremerne](#)

Sager om vold på jobbet genåbnes

En højesteretsdom, der underkender Erstatningsnævnets praksis for ret til erstatning efter vold på jobbet, får nu nævnet til genoptage en række gamle sager. Hidtil har nævnet sat som betingelse, at der er indgivet politi-anmeldelse senest tre døgn efter voldsepisoden, men den praksis holder ikke, har Højesteret afgjort. Sagen, der nu resulterer i genvurdering af tidligere afgørelser, handlede om en medarbejder på et opholdssted, som en anbragt tog halsgreb på.

71

af de 100 politiske opslag på Facebook, der er gået mest viralt det seneste år, kom fra Dansk Folkeparti, og de fleste handlede om udlændinge. Allermest delt og kommenteret blev dog Dan Jørgensens irrettesættelse af Fox News-vært Trish Regan.

Kilde: Medietrends.dk’s analyse af over 4.400 opslag fra de 10 største partier.

”Det her er så latterligt, at det skriger til himlen. Jeg kan ikke sige det mere præcist. Vil jeg tvinge nogen: Nej. Vil jeg anmelde nogen: Nej.”

Birgit S. Hansen (S), borgmester i Frederikshavn, om at tvinge nye statsborgere til at give hånd på rådhuset. I Ekstra Bladet.

”Jeg behøver ikke hjælp eller vejledning fra Christiansborg i, hvordan jeg hilser på dem. Det kan vi borgmestre godt finde ud af.”

Karsten Längerich (V), borgmester i Allerød, om det samme. I Ekstra Bladet.

Flere får besøg af lægen

30.238. Så mange flere sygebesøg aflagde landets praktiserende læger hjemme hos patienterne fra 1. halvår 2017 til 1. halvår 2018, viser tal fra Danske Regioner. Siden 2009 er antallet af praktiserende lægers sygebesøg hjemme hos patienter over 65 år ellers faldet, men 1. januar i år blev honoraret for lægers sygebesøg sat op, og nu viser tal, DR har trukket fra Danske Regioner og de praktiserende lægers organisation PLO, at landets praktiserende læger tager på 18 procent flere sygebesøg hjemme hos patienter end sidste år. Honoraret for et sygebesøg mindre end fire km væk er per 1. januar steget fra 215,71 kr. til 375,61 kr.

Fri adgang til 1,3 million skråfotos

Det bliver nemmere at behandle byggesager og lokalplaner, efter at Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet tirsdag gav fri adgang til 1,3 million skråfotos. De er taget fra fly og gør det muligt at se for eksempel bygningsfacader fra alle fire verdenshjørner. Danmark bliver det første land i verden, der udstiller skråfotos som et frit landsdækkende datasæt. De nye skråfotos dækker hver en kvadratmeter af Danmark og findes på [skraafoto.kortforsyningen.dk](#). Optagelsen af skråfotos har stået på de seneste to år, og et nyt sæt fotos vil blive taget i 2019.

Rettelse

I seneste nummer bragte vi en artikel om fund af DMS hos 21 vandværker. På et tilhørende kort viste vi prikker for både vandværker og vandboringer med DMS, men der var desværre fejl i borings-prikkerne. Selve artiklens tekst og konklusion samt vandværks-prikkerne var derimod korrekte. Vi beklager fejlen.

Innovationschef:

"Vi bliver nødt til forundre os, før vi løser opgaven"

Som offentlig leder er det en svær opgave at undre sig og "stå i det åbne", før man går i "løsningsmode".

nytænkning

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Vejle Kommune har i samarbejde med en filosof trænet evnen til at undre sig innovativt. Det handler i bund og grund om at invitere de store, filosofiske spørgsmål ind i kommunen i stedet for at løse problemer på samlebånd.

Lene Lawaetz, der er innovationschef i Vejle Kommune, har siddet til utallige møder, hvor det har drejet sig om at finde en løsning på et problem eller en udfordring. Hun er lynende skarp til at kaste en masse løsningsforslag på bordet, og så gælder det bare om at vælge den bedste. Færdig. Næste problem.

Men de sidste to år har hun og en håndfuld kolleger fra Vejle Kommune været i lære hos forfatter og forsker fra Aalborg Universitet, Finn Thorbjørn Hansen, der er ekspert i undringsdreven innovation, og det har gjort, at Lene Lawaetz har fået vendt op og ned på sin løsningsorienterede tilgang til faglige problemstillinger. For hvad sker der, hvis man stiller spørgsmål og undrer sig i stedet for straks at finde svar og løsninger?

Hun tog den filosoferende undren med ind i det midlertidige innovationsudvalg, hvor hun sammen med politikere, embedsmænd og virksomheder skulle arbejde med at udfordre og afprøve scenarier for fremtidens Vejle.

- Vi giver tid og mulighed for at undre os over ting, vi gerne vil blive klogere på, uden at forlange, at vi bliver særlig løsningsorienterede. Det er svært for at kommune eller en virksomhed at stå i det åbne og undre sig uden at vide, hvor man ender henne. Det er en svær øvelse. Vi bliver nødt til at give os mere tid til at forundre os, før vi går i gang med at løse en opgave, siger Lene Lawaetz.

Mantraet i udvalget var: Lyt. Træd et skridt tilbage og stil flere spørgsmål, end du giver svar. Og det gav nogle nye samtaler, mener innovationschefen.

- Vi fik lagt stridsøkserne. Vi fik en mere åben, ærlig og

"Hvis alle brugte en lille smule mere energi på at finde ind til, hvad han, der sidder overfor, faktisk siger, og spørge sig selv: Hvordan kan jeg hjælpe det på vej ved at spørge nysgerrigt ind i stedet for at give et hurtigt svar og lukke diskussionen?"

Lene Lawaetz,
innovationschef i Vejle Kommune

gennemsigtig dialog. Mellem de politiske partier kom samtalerne også mere til at handle om sagen end om holdninger, synes jeg. Vi kom ud nogle steder, hvor jeg ikke tænker, vi ellers kunne have kommet på så kort tid, siger Lene Lawaetz.

Bruges på alle niveauer

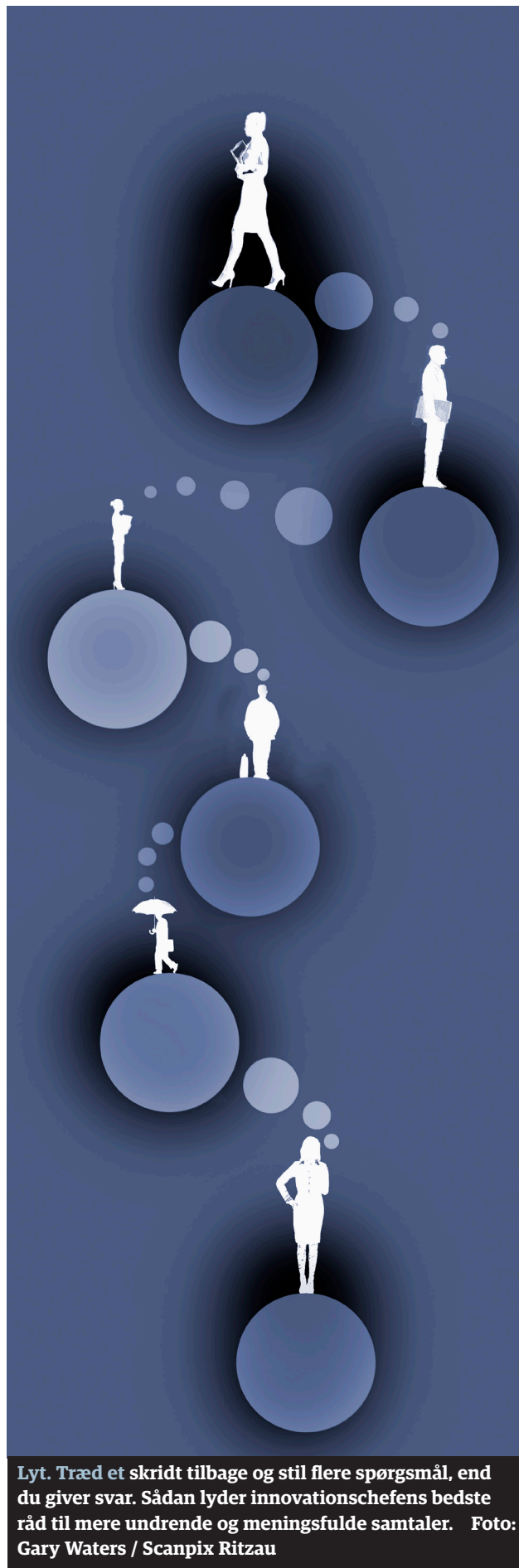
Lene Lawaetz giver et eksempel på, hvordan man kan åbne en samtale op og give plads til mere filosofiske overvejelser.

- Hvis man skulle arbejde med at udvikle en bedre folkeskole, kunne man forestille sig, at man spurgte: Hvordan får vi en bedre folkeskole? Så kommer der nogle bud og løsningsforslag på det. I stedet kunne man stille spørgsmålet mere undrende: Hvorfor skal man overhovedet gå i skole?

Og tilgangen kan bruges på alle niveauer i en kommune eller virksomhed, mener Lene Lawaetz.

- Det kan man bruge helt ned på medarbejderniveau og i ledelsen på topplan. Det handler om at give sig tid til at gruble.

- Hvis alle brugte en lille smule mere energi på at finde ind til, hvad han, der sidder

Lyt. Træd et skridt tilbage og stil flere spørgsmål, end du giver svar. Sådan lyder innovationschefens bedste råd til mere undrende og meningsfulde samtaler. Foto: Gary Waters / Scanpix Ritzau

overfor, faktisk siger, og spørge sig selv: Hvordan kan jeg hjælpe det på vej ved at spørge nysgerrigt ind i stedet for at give et hurtigt svar og lukke diskussionen?

Og selvom det umiddelbart kan lyde tidskrævende i en travl hverdag at standse op, gruble og filosofere, kan det ifølge Lene Lawaetz virke

nærmest omvendt.

- Tit i det offentlige kræves det, at det hele går rigtig hurtigt, og man skal have en løsning klar på kortest muligt tid. Engang imellem kommer vi til at lave en masse arbejde, som er unødvendigt, fordi vi ikke fik indkredset, hvad den vigtigste problemstilling faktisk var, siger hun.

"Undringssansen er simpelthen blevet sløvet"

Finn Thorbjørn Hansen er professor i filosofi ved Aalborg Universitet og aktuel med bogen "At møde verden med undren." Han har samarbejdet med medarbejdere og ledere i Vejle Kommune om at skabe undringsdreven innovation. Han mener, at der er behov for en ny tilgang til ledelse og innovation i det offentlige.

q&a

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Hvad er undringsdreven innovation?

I kommuner tænker man ofte ud fra en teknologidreven innovation: Hvordan drager vi værdi ud af kunstig intelligens og robotter? Det er der ikke noget galt med. Men man overskygger nogle forhold i livet, hvis man kun går til verden ud fra en teknologisk eller problemløsende og 'brugende' tilgang. For at komme i dybden med et problem bliver vi nødt til også at stille de store eksistentielle spørgsmål såsom: Hvad er et menneske? Hvad er egentligt et godt liv? Hvad er 'indre frihed'? Det handler undringsdreven innovation om. Her søger man ikke at løse problemer, men snarere at forløse mysterier.

Hvad er de vigtigste opdagelser, du har gjort i Vejle Kommune?

Robusthed har ligget som en diskurs på ledelsesplan i Vejle Kommune. Vejle har tre resiliensforståelser: teknologiresiliens, økologisk resiliens og social resiliens. Under arbejdet i Vejle har de fået en form for filosofisk robusthed. De tør stå i det åbne.

Den sociale resiliens, der retter sig mod et mindretal af ressourcetsvage borgere, er en enormt vigtig dimension, vi skal kæmpe for i vores velfærdssamfund. Men vi overser de 90 procent, der kører derudad med job, der nok matcher systemets krav - men ofte er det uden kontakt til det

eksistentielt livsgivende. Derfra følger en stigende grad af mismod, eksistentiel uro, stress og en dyb længsel efter noget andet. Vejle Kommune manglede en beskrivelse af eksistentiel robusthed.

Er der brug for en grundlæggende ændring for at øge trivslen og minimere stress?

Ja, absolut. Vi længes efter en dybere mening. Vi skal lære ikke kun at gå i en foretagsom 'gøre-mode', men også at stå stille, lytte og være sammen i en 'være-mode'. Det må vi give plads til i vores faglighed og professionalitet.

Problemet i dag er, at vores fagprofessionelles sproglighed er styret af enten en meget politisk måde at tænke på eller en videnskabelig sproglighed, som ikke har blik for det forunderlige. Det har derimod kunsten og filosofien og den undringsbaserede samtaleform. Det var disse samtaleformer, som de lærte at arbejde med i Vejle Kommune. Men i dag er undringssansen simpelthen blevet sløvet, fordi vi ikke længere giver plads til legende og tænksomme fri rum og samtaler. Her ligger udfordringen for topledelsen: At udvikle organisationer - en 'undrende organisation' - og en ledelsesform, der tillader og værner om disse 'åndehuller' og samtalerum.

At møde verden med undren
udkom den 5. september 2018.

Udbudsrod får konsekvenser:

Ulovlige millionaftaler

En sag om ulovlige indkøb for mere end 300 mio. kr. har kostet jobbet for en af de højest rangerende chefer i affaldsselskabet Amager Ressource Center.

o ulovlige indkøb

Af Tobias Hansen Bødker
og Jens Holm
tobias@kommunen.dk
jens@kommunen.dk

En sag om ulovlige indkøb for mere end 300 mio. kr. og et årelangt systematisk brud på udbudslovgivningen har fået konsekvenser for den øverste ledelse hos et af landets største kommunalt ejede affaldsselskaber, Amager Ressource Center (ARC).

Det bekræfter affaldsselskabet overfor kommunen.dk.

Selskabet har indgået en fratrædelsesaftale med en af de højest rangerende chefer, den nu forhenværende energichef Dan Fredskov, der indtil august var konstitueret direktør.

Ifølge den nytiltrådte direktør Jacob Hartvig Simonsen er fratrædelsen en direkte konsekvens af, at kommunen.dk siden maj har afsløret, hvordan selskabet i mindst otte år har brudt udbudsreglerne systematisk.

- Baggrunden er, som I dygtigt har afdækket, at vi ikke har været dygtige nok til at lave udbud. På den baggrund har vi vurderet, at det er bedst for ARC og bedst for Dan Fredskov, at vores veje skilles, siger Jacob Hartvig Simonsen.

Er det en fyring, eller hvordan vil du karakterisere det?

- Vi er blevet enige om at lave en aftale om hans fratrædelse, siger direktøren.

Flest problemer i chefens afdeling

Det er særlig i energiafdelingen, hvor Dan Fredskov har været øverste chef siden 2007, at selskabet har haft omfattende problemer med at overholde udbudslovgivningen.

Siden 2010 har ARC sendt en lang række millionkontrakter til sammenlagt 306 mio. kr. direkte videre til private leverandører, uden at opgaverne forinden blev sendt i offentligt udbud.

87 procent af de ulovlige aftaler er indgået i energiafdelingen svarende til ulovlige kontrakter for i alt 266,4 mio. kr., viser en kortlægning, som kommunen.dk har foretaget.

- Det er jo dokumenteret, at hovedvægten af de kritisable forhold om udbud lå i Energi, hvor Dan Fredskov var leder. Derudover har han også været konstitueret direktør i en relativt lang periode, og ansvaret skal altid pege opad, siger Jacob Hartvig Simonsen, der tilføjer, at fratrædelsen skal betragtes som "en effektiv streg i sandet".

- Vi er en eksponeret offentlig virksomhed, og vi skal

have styr på sagerne. Det er vi i fuld gang med at få. Der er en relativt stor indsats i gang over en bred kam for at rette op på det her.

Ifølge direktøren er det hævet over enhver tvivl, at ARC ikke har haft styr på udbudsreglerne.

- Vi ville ikke have været i den situation, som vi står i nu, hvor vi har indgået en fratrædelsesaftale, hvis vi havde været dygtige nok til at lave udbud. Det må man bare erkende.

Dropper direktør-redegørelse

Problemerne med at overholde lovgivningen har blandt andet udløst en større advokatundersøgelse, der har endevendt en lang række af ARC's største kontrakter.

I øjeblikket undersøger advokatfirmaet Bech-Bruun og revisionsfirmaet Deloitte samtidig årsagerne til det årelange regelbrud.

I en intern meddelelse fra den nytiltrådte direktør til medarbejderne, som kommunen.dk er kommet i besiddelse af, fremgår det, at redegørelsen er tæt på at være afsluttet, og at "konklusionen tegner alvorligt".

"Udbudssagen er alvorlig for ARC. Sagen har skadet vores image og renommé hos vores ejere og i offentligheden," lyder det i meddelelsen, hvori Jacob H. Simonsen konstaterer, at "der skal være tillid til ARC's administration."

"For mister vi den tillid, mister vi også tilliden til, at vi kan håndtere vores opgaver i alle led af vores virksomhed," skriver direktøren.

På den baggrund besluttede

"Det er jo dokumenteret, at hovedvægten af de kritisable forhold om udbud lå i Energi, hvor Dan Fredskov var leder."

Jacob Hartvig Simonsen,
nytiltrådt direktør

Jacob Hartvig Simonsen få dage inden fratrædelsen, at Dan Fredskov skulle sendes hjem for at udarbejde en redegørelse om sin egen rolle i sagen.

- Når vi nu er nået frem til, at vores veje skal skilles, giver det ikke længere mening at lave en redegørelse. Så den har vi ikke fået, siger direktøren.

Vil have ryddet op

Udover chef-fratrædelsen har ARC også iværksat en lang række ændringer i sin organisation, der skal være med til at sikre, at udbudsreglerne ikke bliver overtrådt i fremtiden.

- Vi kigger på, hvordan vi organiserer hele indkøbsfunktionen, hvilke procedurer vi har, og om vi har de resourcer, som vi skal have, for at kunne løfte den her type opgaver - altså både i form af manpower, men også i form af kapacitet og kompetencer, forklarer direktøren.

Derudover er ARC også i gang med at gennemgå alle selskabets kontrakter, og virksomheden vil i den kommende tid rive ulovlige kontrakter i stykker, for derefter at konkurrenceudsætte opga-

De ulovlige indkøb

► **Det kommunalt ejede** affaldsselskab Amager Ressource Center (ARC) har i mindst otte år systematisk brudt reglerne om udbud.

► **Siden 2010** har selskabet sendt store millionkontrakter til en samlet værdi af mere end 306 millioner kroner direkte videre til en række private leverandører, uden at opgaverne forinden blev sendt i udbud, som reglerne ellers dikterer.

► **I en lang** række tilfælde er ordrerne tilfaldet lokale firmaer.

► **De ulovlige indkøb** har kostet ARC's nu tidligere energichef, Dan Fredskov, jobbet. Han har siden 2007 været en af selskabets højest rangerende chefer og gennem halvandet år konstitueret direktør.

► **I øjeblikket undersøger** advokatfirmaet Bech-Bruun og revisionsfirmaet Deloitte årsagerne til det årelange regelbrud, der har ført til gennemgribende ændringer i ARC's indkøbsprocedurer.

"Uhørt" omfang: Ulovlige ordrer overstiger 300 mio. kr.

Amager Ressource Center har handlet ulovligt for mindst 306 mio. kr., viser dokumenter, der samtidig afslører, at det kommunalt ejede affaldsselskab i årevis har haft et omfattende rod i dokumentationen bag store millionordrer.

o ulovlige indkøb

Af Tobias Hansen Bødker
og Jens Holm
tobias@kommunen.dk
jens@kommunen.dk

Omfanget af ulovlige indkøb hos Amager Ressource Center (ARC) - et af landets største kommunalt ejede affaldsselskaber - er større, end det hidtil er blevet dokumenteret.

Det viser en gennemgang af en advokatundersøgelse og

en række bilag, som kommunen.dk har foretaget.

Siden 2010 har selskabet købt ind for mindst 306 mio. kr. i strid med de lovpligtige udbudsregler. Hertil kommer to aftaler til en samlet værdi af 12,2 mio. kr., som advokatfirmaet Bech-Bruun har stemplet som delvis ulovlige - hidtil har offentligheden fået kendskab til ulovlige indkøb for 289,5 mio. kr.

- Omfanget af ARC's brud på udbudsregler er uhørt. Jeg kender ikke til lignende sager, hvor omfanget har vist sig at være så stort, siger Jacob Georg Naur, advokat med speciale i udbudsret og partner hos Hejm Advokater:

- Der er så mange huller i osten, at det ligner systematisk, elendig offentlig forvaltning gennem flere år.

Gennemgangen afslører samtidig, at det ikke kun er lovligheden af indkøb, som selskabet langtfra har haft styr på.

Manglende dokumentation

Mens ARC i årevis har brudt reglerne om udbud systematisk, har selskabet ifølge dokumenterne også haft et omfattende rod i en lang række kontrakter.

I flere tilfælde konstaterer selskabet, at der ikke findes skriftlige aftaler, mens der også er indgået aftaler, uden at hverken kontraktens værdi eller løbetid har været nævnt i aftalerne.

Flere af kontrakterne er desuden helt forsvundet, fremgår det af en undersøgelse af sagen fra advokatfirmaet Bech-Bruun.

"Der er så mange huller i osten, at det ligner systematisk, elendig offentlig forvaltning gennem flere år."

Jacob Georg Naur, speciale i udbudsret og partner hos Hejm Advokater

Her er der tale om manglende dokumentation for kontrakter, der samlet løber op i 87,5 mio. kr., viser gennemgangen.

"Ingen dokumentation af, at kontrakten er forlænget," skriver advokaterne om et indkøb til 21,6 mio. kr.

koster topchef jobbet

”Vi ville ikke have været i den situation, som vi står i nu, hvor vi har indgået en fratrædelsesaftale, hvis vi havde været dygtige nok til at lave udbud. Det må man bare erkende.”

Jacob Hartvig Simonsen,
nytiltrådt direktør

verne - som reglerne på området dikterer.

- Vi har lagt en plan, der skal fange problemerne, så der ikke er nogle forhold, som vi kan komme i fedtefadet for. Vi har hånden på kogepladen, og derfor gælder det om at få fjernet hånden fra kogepladen, og det er altså om at få rettet op på forholdene og sikre, at det ikke sker igen, siger Jacob Hartvig Simonsen.

kommunen.dk har uden held forsøgt at få en kommentar fra den nu tidligere energichef, Dan Fredskov. ●

Det er særligt i energiafdelingen, hvor Dan Fredskov har været chef, at selskabet har haft omfattende problemer med at overholde udbudslovgivningen.

Foto: ARC

"Vi har ikke fået forelagt nogen nærmere vurdering eller dokumentation herfor," konkluderer Bech-Bruun om en aftale til en værdi af 3,6 mio. kr. med en virksomhed, som ifølge ARC's egen forklaring skulle være det eneste firma, der kunne levere det indkøbte.

Den samme forklaring har ARC brugt om en aftale til en værdi af 22,2 mio. kr. Ifølge Bech-Bruun påhviler der "ordregiver en betydelig og ofte vanskelig bevisbyrde for, at et givet behov ikke kan opfyldes af andre leverandører."

"Der er ikke fremlagt materiale vedrørende markedsundersøgelser eller anden form for dokumentation, der kan understøtte en sådan vurdering," lyder konklusio-

nen i rapporten om aftalen.

Advarselslamper

Den manglende dokumentation, som er gået igen i ARC's millionkontrakter, er ikke kun et spørgsmål om formaliteter eller papirer i en støvet mappe. Ifølge Jacob Georg Naur er den slags dokumentation, som ARC har manglet, et helt banalt og centralt element i den offentlige indkøbsproces.

- Det, der er problemet, når man køber ind på må og få og uden papirer, er, at så har du heller intet grundlag for at vurdere, om du er under eller over tærskelværdien, siger han og tilføjer, at det ligeledes er svært at vurdere, om en leverandør lever op til en aftale, hvis der er mangler i kontrakten.

Ifølge udbudsjuristen risikerer den offentlige indkøber at sende penge udad vinduet, når der mangler dokumentation, fordi det gør det vanskeligt at kontrollere, hvad der betales for, og om det, selskabet betaler for, lever op til aftalen.

- Hvis man ikke ved, hvad der købes ind løbende, har man ingen anelse om, hvorvidt man overtræder udbudsreglerne eller ej. Det er altid en advarselslampe, når man ikke har papirer på, hvorfor der skal betales det ene og det andet.

Skal gøre sit forarbejde

En af de leverandører, der årlig har fået så store summer, at advarselslamperne ifølge Jacob Georg Naur burde blinke, er ABB. Firmaet

har årlig fået mellem 1,1 og 1,2 mio. kr. for at levere styringsystem til et anlæg, ligesom ABB også via en anden kontrakt årlig har fået mellem 2 og 2,2 mio. kr. for andre anlægsydelse.

Der synes "at have været tale om indkøb, der (selv hvis indkøbene skal vurderes isoleret) har overskredet tærskelværdien i forsyningsvirksomhedsdirektivet," skriver Bech-Bruun om indkøbene i redegørelsen.

Netop derfor er det ifølge udbudsjuristen vigtigt at gøre sit forarbejde ordentligt, inden kontrakterne underskrives; ellers risikerer den offentlige indkøber hurtigt at overskride grænserne for, hvornår en opgave skal sendes i udbud.

- Tærskelværdien kræver

nogle gange, at indkøb, som ligner hinanden, bliver lagt sammen over en vis periode. Hvis man køber ind gennem et udbud, får man tænkt hele indkøbet igennem fra start til slut, siger Jacob Georg Naur.

Udbud endte galt

Selv i de tilfælde, hvor ARC har sendt en opgave i udbud, er der eksempler på, at det er endt med et regelbrud.

Ifølge advokatundersøgelsen fra Bech-Bruun indgik affaldsselskabet eksempelvis en aftale med et firma efter et EU-udbud i 2009 om leje, opstilling og nedtagning af stilladser.

I januar 2013 valgte ARC at ophæve kontrakten med den begrundelse, at firmaet, der vandt EU-udbuddet, ikke kunne leve op til arbejdsmil-

jøloven eller kravene i kontrakten.

I stedet overdrog selskabet ordren direkte til et andet firma, Dansk Stillads Service A/S, uden et nyt udbud i januar 2013, selvom arbejdet ifølge advokatfirmaet burde have været sendt i udbud.

Så sent som i 2018 har ARC igen indgået en aftale med Dansk Stillads Service A/S uden udbud, der nu løber frem til oktober 2019. De seneste fem år har virksomheden modtaget ordrer for i alt 13,4 mio. kr. fra ARC.

Ifølge Bech-Bruun er der ikke "foretaget en konkurrenceudsættelse efter noget regelsæt".

Med andre ord har ARC brudt reglerne om udbud ved indkøbene hos leverandøren. ●

De ni bedste kommuner: Sådan får vi flygtningekvinder i job

Det går generelt godt med at få flygtninge i job. Men kvinderne halter bagefter. Derfor har Styrelsen for International Rekruttering og Integration udpeget de ni kommuner, der har størst succes med at få kvindelige flygtninge i job, og gennem interviews identificeret de bedste indsatser og anbefalinger fra de ni.

o **best practice**

Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Mødet med kvinderne

Kommunerne fremhæver det første møde og tilgangen til kvinderne som et særligt fokusområde. Flere beskriver, at de er blevet mindre "blødsødne" i tilgangen.

- **Tidlig indsats:** Det er vigtigt at starte den beskæftigelsesrettede indsats så tidligt som muligt – kvinderne er mest motiverede i starten.
- **Stil krav:** Det er vigtigt at være direkte i sin kommunikation med kvinderne, stille klare krav fra starten og lave faste rammer.
- **Jobparat:** Det er vigtigt at se på kvinden som jobparat og tage udgangspunkt i hendes ressourcer og kompetencer.
- **Inddrag ægtefællen:** Ægtefællen spiller en vigtig rolle for kvindernes vej ind på det danske arbejdsmarked. Det kan derfor være en god idé at tage manden med til samtalen med kvinden.
- **Frem incitamenter:** Undersøg, hvad der motiverer den enkelte kvinde. Fremhæv fx de økonomiske incitamenter eller, at det har en positiv betydning for børnenes opvækst, hvis begge forældre er i beskæftigelse.
- **Børnepasning:** Det er vigtigt at udfordre familiens forventning om, at kvinderne er ansvarlige for børnepasning. Dette kan gøres ved at tale med familierne om brug af dagsinstitutioner og vigtigheden af, at begge forældre er på arbejdsmarkedet. o

"Vi inddrager ægtefællen tidligt, fordi vi oplever, at mange ægtefæller har den holdning, at de er dårlige ægtefæller, hvis kvinden får et arbejde, da det signalerer, at de ikke kan forsørge kvinden. Denne holdning forsøger vi i jobcentret at foregribe."

Leder, Aabenraa Kommune

"Fokus i indsatsen har flyttet sig over tid. Tidligere har indsatsen nok været præget af lidt for meget misforstået omsorg og en 'det er synd for-tilgang'. Konklusionen i dag er: man skal stille krav fra start af!"

Sagsbehandler, Bornholms Regionskommune

"Det er oftest moderen i arabiske familier, der står for, at børnene får en uddannelse. Derfor er det en motivation for hende at få at vide, at børn i familier, hvor mor også er i arbejde, oftere får en uddannelse. Det virker!"

Leder, Middelfart Kommune

FOTO: SOPHIA JULIANE LYDOLPH / RITZAU SCANPIX

Graviditet kan gøre jobindsatsen svær: "De synes, at vi er forfærdelig barbariske"

Når flygtningekvinder skal på barsel, risikerer de at glemme sproget og miste kontakten til beskæftigelsesrettede tilbud.

◉ job til mor

Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

- De synes, at vi er forfærdelig barbariske, når vi kan finde på at sige, at de altså står til rådighed for arbejdsmarkedet indtil en måned før fødslen.

Sådan siger Ulla Sørensen, der er frivilligkoordinator i jobcenterregi i Middelfart Kommune, om de udfordringer, jobcenteret står overfor, når en ledig flygtningekvinde bliver gravid. Det er nemlig noget helt andet at være gravid og nybagt mor i Danmark end i eksempelvis Syrien.

- Da jeg havde født, kom jeg hjem fra sygehuset samme dag. De ligger i barselsseng i 40 dage, hvor alle går og passer og plejer dem. For dem er graviditet en sygdom. Det er

de opdraget med, siger Ulla Sørensen og fortsætter:

- Danske gravide går på arbejde og sidder med deres store mave foran computeren. Det undrer de sig altså over.

Alle gravide får i forvejen tilbud om at komme i mødregruppe, men stort set ingen af kvinderne med flygtningebaggrund i Middelfart Kommune takkede tidligere ja. Derfor satte kommunen i 2016 særligt fokus på at få flygtningekvinder ind i mødregrupper med danske kvinder. Ved hjælp af frivillige mentorer er det lykkedes at få flere med i en barselgruppe.

Kvindernes barsel behøver nemlig ikke at betyde, at integrationsindsatsen går i stå og afstanden til arbejdsmarkedet bliver større. Barselsgrupperne bliver brugt aktivt i integrationsindsatsen, og grupperne er en god måde for de etniske kvinder at møde danske kvinder, lære om danske daginstitutioner og blive motiveret til at komme i arbejde efter endt barsel. Barselsgrupperne har eksisteret

siden 2016. I starten var grupperne obligatoriske for kvinder, der var uden job, men stod til rådighed for arbejdsmarkedet.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration udgav i juni 2018 en rapport om de bedste erfaringer fra kommunernes integrationsindsats overfor kvinder. Gennem interview med de ni bedste kommuner har styrelsen identificeret nogle typiske udfordringer. Og her går graviditet igen.

De smitter

Hovedformålet med barselsgrupperne er beskæftigelse, men der er også andre gevinster, fortæller Ulla Sørensen. Grupperne består af både danske og etniske kvinder på barsel, og de mødes hver uge hjemme hos hinanden. De etniske kvinder får trænet deres sprog, kommer i kontakt med danske kvinder og får gennem dem en oplevelse af, at i Danmark er det helt normalt at sende sine børn i institution, mens mor og far er på arbejde.

- De smitter hinanden. Jo mere kulturforståelse du har om et land, jo mere forståelse har du for at komme på arbejdsmarkedet, siger Ulla Sørensen.

Hun oplever, at barsel ofte kan isolere flygtningekvinderne fra resten af samfundet.

- De kommer ind i isolation. De vil ikke ud. De synes, at det er flovt, når deres børn græder. De kan ikke overskue at være sammen med andre. De er uforstående overfor den måde, vi opdrager babyer på i forhold til deres egen kultur. At gå med barnet i en barnevogn om vinteren eller at lade dem sove i barnevognen i en flyverdragt, er uforståeligt for dem, siger hun.

Barselsgrupperne fungerer som almindelige mødregrupper med ugentlige møder og aktiviteter. Grupperne er frivillige at deltage i og bliver typisk startet op sammen med en sygeplejerske og én fra jobcenteret. Herefter kører grupperne videre af sig selv. ◉

47%
af de mandlige 21-64-årige flygtninge og familiesammenførte var i lønmodtagerbeskæftigelse efter 3 år i Danmark per 1. kvartal 2018. For kvinder var tallet 15 procent.

Kilde: Integrationsbarometer.dk

Sygdom, graviditet og familie

Alle kommunerne støder på en række udfordringer i forhold til sygdomsforståelse, graviditet og familiestruktur hos målgruppen

► **Sundhedscoach:** En sundhedscoach kan hjælpe flygtninge med at håndtere sygdom, der ikke behøver at betyde uarbejdsdygtighed, samt rådgive og vejlede flygtningene i håndtering af almindelige fysiske genvordigheder i hverdagen.

► **Praktiserende læge:** Det er vigtigt at have et tæt samarbejde med de praktiserende læger, så de har en forståelse af, hvilke forløb kvinderne deltager i.

► **Barselsgrupper:** Når kvinderne skal på barsel, risikerer de at glemme sproget og miste kontakten til beskæftigelsesrettede tilbud. Den udfordring kan imødegås ved at etablere barselsgrupper blandt andet med fokus på sprog, beskæftigelse og moderrollen. ◉

"Kvinderne har mange helbredsmæssige udfordringer, som lægerne ikke altid er enige i, herunder at man ikke er syg, fordi man er gravid. I forbindelse med dette er dialogen med kvinderne vigtig. Vi tager fat i kvinderne og fortæller dem, at de skal ud i praktik, og at graviditet som udgangspunkt ikke er en hindring."

Leder, Middelfart Kommune

Samarbejde med virksomhederne

Et tæt samarbejde med kommunens virksomheder er vigtigt

► **Kendskab til borgeren:** Det er vigtigt for både jobkonsulenter og virksomhedskonsulenter at kende borgeren godt for at kunne støtte virksomheden så godt som muligt.

► **Forventningsafstemning:** Det er vigtigt, at kommunen er i en tæt dialog og forventningsafstemmer med både virksomheden og borgeren.

► **Tæt opfølgning:** For at undgå, at virksomhedsrettede forløb afbrydes på baggrund af udfordringer, er det vigtigt, at kommunen arbejder med opfølgning på de beskæftigelsesrettede forløb på virksomhederne.

► **Forebyggende opfølgning:** Man behøver ikke kun at følge op på virksomhedsforløbene, når problemer er opstået. Det er vigtigt at følge op på forløbene, inden problemerne opstår.

► **Mentorer:** Mentorer på virksomheden kan hjælpe de nyansatte flygtninge med det danske sprog og med at forstå den danske arbejdskultur. ◉

"Vi har en 'overdreven service' for at sikre, at borgerne forbliver i beskæftigelse. Vi oplever et tillidsfuldt samarbejde med virksomhederne som resultat heraf, og at virksomhederne gerne vil rekruttere gennem jobcentret. Troværdighed, opfølgning og forventningsafstemning overfor virksomhederne er yderst vigtigt, og vi mener, at det er dette, der skaber arbejdspladserne for flygtninge."

Leder, Aabenraa Kommune

Udbudsrod fortsætter:

Norrdjurs Kommune indgik ulovlige millionkontrakter

I årevis har Norrdjurs Kommune sendt store ordrer til to private virksomheder i strid med udbudslovgivningen. Borgmesteren mener, at sagen er et eksempel på, at udbudsreglerne forstyrrer den sunde fornuft.

o ulovlige indkøb

Af Tobias Hansen Bødker
tobias@kommunen.dk

I flere år har Norrdjurs Kommune i strid med lovgivningen indgået store millionkontrakter med to private rengøringsfirmaer, uden at andre leverandører har fået mulighed for at byde på opgaverne.

Det viser en række dokumenter, som kommunen.dk har fået aktindsigt i.

Siden 2015 har kommunen indgået kontrakter til lidt mere end 17 millioner kroner med de to virksomheder Activ Rengøring og Forenede Service, uden at rengøringsopgaverne forinden blev sendt i offentligt udbud.

Regelbruddet er sket, selv om kontrakterne hvert år har oversteget de lovpligtige tærskelværdier for, hvornår en

opgave skal sendes i offentligt udbud.

- Det kan man selvfølgelig ikke. Det er kun i nødretilig-nende situationer, at man kan købe ind uden udbud, og dér skal man have en rigtig god begrundelse. Det her er et eklatant og systematisk brud på udbudsreglerne, siger Jacob Georg Naur, advokat med speciale i udbudsret og partner hos Hejm Advokater.

Norrdjurs Kommune erkender regelbruddet og har for nylig ophævet en stor del af aftalerne. Planen er, at alle aftalerne med de to firmaer skal ophæves hurtigst muligt, hvorefter kommunen vil hjemtage alle rengøringsopgaver, lyder det.

Borgmester i Norrdjurs, Jan Petersen (S), mener dog, at sagen er et eksempel på, at

udbudsreglerne generer "de almindelige sund fornuft-betragtninger."

- Udbudsreglerne er en måde at styre lokal, sund fornuft. Men det er klart, at vi skal overholde udbudsreglerne, og det her er jo ikke en bevidst omgåelse af udbudsreglerne, siger borgmesteren.

Helt skørt

Et af de to firmaer, der de seneste fire år konsekvent har modtaget ulovlige ordrer, er Forenede Service. Ifølge dokumenterne er indkøbene hos firmaet så store, at kommunens betalinger på samlet 12,9 millioner kroner til virksomheden gør Forenede Service til kommunens 11.-største private leverandør i hele perioden, viser en opgørelse.

Alligevel kom opgaverne aldrig i udbud. Det skal de

ellers, når indkøbene over en fireårig periode overstiger et samlet beløb på omkring 1,6 million kroner.

Allerede i 2015 - som er det første år, Norrdjurs Kommune har sendt oplysninger om - overtrådte kommunen tærskelværdien med mere end det dobbelte, da firmaet modtog 3,5 millioner kroner for rengøringsydelse.

Både i 2016 og 2017 lød betalingerne igen på lidt mere end 3,5 millioner kroner, mens regningerne i år indtil videre er løbet op i 2,4 millioner.

- Med det omfang virker det helt skørt, at kommunen ikke har set det som en anledning til at få lavet et udbud meget, meget hurtigt. Det er kritisabelt, siger udbudsretseksperter Jacob Georg Naur, der betegner eksemplet som "et reelt systematisk brud på

"Det her er et eklatant og systematisk brud på udbudsreglerne."

Jacob Georg Naur, advokat med speciale i udbudsret

reglerne."

- Der er bare ingen undskyldning, hvis præmissen er, at en kommune hvert år bruger 3,5 millioner kroner på en udbudspligtig tjenesteydelse, når kommunen ved, at tærskelværdien er ca. 1,6 million kroner og alligevel fortsætter med at handle uden udbud, siger han.

Ledernes ansvar

Ifølge Norrdjurs Kommune blev indkøbene hos de to firmaer ikke sendt i udbud, fordi der indtil videre ikke har været et "politisk ønske om at udbyde" rengøringsydelser, men i stedet enighed om, at rengøring skulle udføres "in-house".

Med andre ord har det tilsyneladende aldrig været planen, at der skulle købes rengøringsydelser hos eksterne

Også socialområdet i Norddjurs Kommune har i flere år givet ordrer for sammenlagt 3,8 mio. kr. til lokale virksomheder uden udbud. De nye oplysninger sender dermed det samlede beløb for kommunens ulovlige indkøb op på 20,8 mio. kr.
Foto:Bjarke MacCarthy / Scanpix Ritxau

året i forbindelse med en intern revision, og at der siden er fulgt op på sagen. De fleste aftaler med de to firmaer er ifølge Lisbeth Krogh nu opsagt.

Ikke raketvidenskab

Samtidig med, at kommunen har betalt Forenede Service 12,9 millioner de seneste fire år, har kommunen også købt ydelser for 4,1 millioner hos firmaet Activ Rengøring. Også her brød Norddjurs Kommune udbudsreglerne allerede det første år, kommunen hyrede Activ Rengøring.

I 2016 modtog firmaet 2,5 millioner kroner fra kommunen svarende til næsten 1 million over den lovpligtige tærskelværdi. I år har kommunen indtil videre købt ydelser hos Activ Rengøring for lidt over 1,5 million.

Ifølge Jacob Georg Naur burde kommunen for længst have sendt opgaverne om rengøring i udbud, fordi det er almindeligt kendt, at landets kommuner ofte hyrer rengøringsfirmaer, og at det som hovedregel bør ske gennem udbud.

- Det er en relativt velbeskrevet standardvare, hvor kommuner i vidt omfang kan hente, genbruge og copy-paste udbudsmateriale fra andre kommuner. Det kunne Norddjurs Kommune helt uproblematisk få rekvireret fra forskellige organisationer eller kommuner. Det er ikke raketvidenskab, siger han.

Sund fornuft

Helt så simple er udbudsreglerne dog ikke, hvis man spørger borgmester Jan Petersen. Han mener derimod, at det er problematisk, at kommunens enkelte afdelinger ikke selv kan vælge, hvor de vil hyre rengøringshjælp, uden at afdelingerne skal skele til, om det er i strid med udbudsreglerne.

- Det her er udbudsreglerne, der generer de almindelige sund fornuft-betragtninger, som man kan have på en lille skole og en lille børnehave, hvor man ansætter en rengøringsassistent. Det må man åbenbart ikke, siger Jan Petersen, der dog tilføjer, at kommunen vil leve op til reglerne.

- Vi har ikke truffet en politisk beslutning om bevidst at omgå udbudsreglerne, og det er jo heller ikke verdens letteste jura at have med at gøre.

Inden jeg udtaler mig til dig, skulle jeg jo næsten have en jurist ved siden af, siger han.

Ifølge borgmesteren har kommunen i de igangværende budgetforhandlinger foreslået, at alle opgaver, som kan være egnet til udlicitering, skal gennemgås.

- Vi retter op på det her ind-

købsforhold nu, og vi har hidtil, uden at det sådan set blev betragtet som kontroversielt, sagt på det politiske niveau, at vi syntes, at det er i overensstemmelse med vores overordnede strategi, at vores lokale aftaleenheder ansætter de medarbejdere, de skal have, herunder rengøringsmedarbejdere.

Flere problemer

Det er ikke den første gang, at Norddjurs Kommune har sendt millioner af kroner til private leverandører i strid med udbudslovgivningen. Også kommunens socialområde har været ramt af udbudsrod.

Som tidligere beskrevet af kommunen.dk har værestedet Nærheden, som i øjeblikket efterforskes af politiet efter en mistanke om økonomiske uregelmæssigheder, i flere år givet ulovlige ordrer for sammenlagt 3,8 millioner kroner til to lokale virksomheder uden udbud.

De nye oplysninger sender dermed det samlede beløb for kommunens ulovlige indkøb op på 20,8 millioner.

”Det her er udbudsreglerne, der generer de almindelige sund fornuft-betragtninger, som man kan have på en lille skole og en lille børnehave, hvor man ansætter en rengøringsassistent. Det må man åbenbart ikke.”

Jan Petersen (S), borgmester, Norddjurs kommune

Ifølge borgmester Jan Petersen skal udbudsrodet rettes op, og han understreger, at kommunen allerede er i færd med oprydningsarbejdet.

- Det her betyder jo selvfølgelig, at vi også på det her punkt indskærper de udbudsregler, der gælder, overfor vores aftaleenheder. Det er det, der sker nu, og vi gik i gang med arbejdet, før du søgte aktindsigt i det. På det her punkt med rengøring har vi hjemtaget det. Så kan man diskutere det bagudrettede, men der er ikke truffet nogen politisk beslutning om, at vi skulle omgå udbudsreglerne, siger han.

Ifølge borgmesteren vil kommunen sikre, at der ikke

sker lignende overtrædelser af udbudsreglerne igen, ved at de forskellige led i kommunen fremadrettet skal kontakte indkøbsafdelingen, "når de er i tvivl om reglerne" - og på den måde "clearer, hvordan de skal agere i de forskellige situationer."

Er det blevet indskærpet?

- Det har jeg en forventning om også er en konsekvens af det her. Det gør de i øvrigt i rigt omfang i forvejen, er min forventning. Men den her situation skærper jo opmærksomheden på det punkt, siger borgmesteren.

» Læs mere om Norddjurs-sagen på side 8

Den sunde, grønne og økonomiske investering

KlimaMiljø Modulet KM15 - en god løsning

- ✓ Høj komfort
- ✓ Optimalt indeklima
- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Energi optimering
- ✓ Isolerings evne i topklasse
- ✓ Økonomisk besparelse

Præfabrikation der tager hensyn til klima og miljø

Vi skaber rammerne
ABC Pavilloner A/S

www.abcpavilloner.dk
Tlf. +45 8681 2630
e-mail: info@abcpavilloner.dk

leverandører, selvom der siden 2015 er brugt 17 millioner kroner på netop dette.

Samtidig dikterer Norddjurs Kommunes egen indkøbspolitik, at kommunen skal opfattes som en samlet og udbudspligtig enhed, hvor indkøb hos den samme leverandør på tværs af forvaltninger og afdelinger skal betragtes som ét indkøb.

Camilla Frank, udbudskonsulent i Norddjurs Kommunes Økonomiske Sekretariat, oplyser i et skriftligt svar til kommunen.dk, at det er op til lederne i kommunens forskellige afdelinger og enheder at sikre, at kommunen lever op til udbudsreglerne, når enhederne vælger at hyre for eksempel rengøringsfirmaer, som det er sket her.

"Det er de enkelte aftaleholdere, der som udgangspunkt

bærer det decentrale ansvar for overholdelse af kommunens indkøbspolitik - herunder disse regler - på eget område," skriver hun og tilføjer, at "kommunens indkøbsafdeling dog følger op på kommunens samlede forbrug."

"Det resulterede i, at der i marts 2018 blev fulgt op på alle indgåede rengøringsaftaler, og at aftaleholderne blev bedt om at hjemtage området," skriver hun.

Kommunens økonomichef Lisbeth Krogh har ikke ønsket at kommentere sagen eller svare på, hvordan det kunne lade sig gøre, at kommunen ikke tidligere opdagede, at opgaverne ifølge reglerne skulle sendes i udbud.

Økonomichefen siger dog, at Norddjurs Kommune opdagede regelbruddet i for-

Tidligere ansat sigtet for underslæb i sag om bilagsrod

Sigtelsen kommer, efter at Norddjurs Kommune i begyndelsen af juli politianmeldte en tidligere ansat på baggrund af en lang række bilag, som kommunen.dk havde fået aktindsigt i, samt en uvildig advokatundersøgelse, der rejste en alvorlig mistanke om økonomiske uregelmæssigheder.

Foto: Norddjurs Kommune

En sag om mulige uregelmæssigheder i Norddjurs Kommune har taget en alvorlig drejning, efter at Østjyllands Politi har rejst sigtelse mod en tidligere medarbejder.

o **ulovligt indkøb**

Af Tobias Hansen Bødker
tobias@kommunen.dk
En tidligere medarbejder i Norddjurs Kommune er ble-

vet sigtet for underslæb i en sag om mulige uregelmæssigheder. Det bekræfter Østjyllands Politi overfor kommunen.dk. - Jeg kan bekræfte, at vi har

sigtet en 51-årig mand for underslæb. Det er en tidligere ansat i Norddjurs Kommune. Mere kan jeg ikke oplyse i øjeblikket. Nu skal vi efterforske sagen og på et tidspunkt vurdere, om der skal rejses tiltale, eller om sigtelsen skal frafaldes, siger Jakob Christensen, pressemedarbejder hos Østjyllands Politi. Sigelsen kommer, efter at Norddjurs Kommune i begyndelsen af juli politianmeldte en tidligere ansat på baggrund af en lang række bilag, som kommunen.dk havde fået aktindsigt i, samt en uvildig advokatundersøgelse, der rejste en alvorlig

mistanke om økonomiske uregelmæssigheder.

Tidligt i efterforskningen

Som tidligere beskrevet af kommunen.dk har værestedet Nærheden, der hører under socialområdet i Norddjurs, i årevis haft et omfattende rod i bilagene. Der er blandt andet betalt uigennemskuelige værkstedsregninger, en defekt bus og byggemateriale, selvom kommunen i flere tilfælde ikke har været klar over formålet på tidspunktet for indkøbene. Sigelsen for underslæb indikerer, at der er opstået en

Skattekroner i Nærheden

- ▶ Det beskyttede værested og aktivitetsscenter Nærheden, der ligger i Grenaa, er et mere end 40 år gammelt kommunalt tilbud for udviklingshæmmede og personer med et psykisk handicap.
- ▶ Det er Norddjurs Kommune, som driver og finansierer Nærheden, der af kommunen beskrives som "en sund og effektiv base for mennesker med specielle behov."
- ▶ En gennemgang af udgiftsbilag fra Nærheden viser, at en del af pengene er blevet brugt i strid med reglerne, og det har ført til, at en kommunal leder er fratrådt, mens Norddjurs Kommune har bedt politiet efterforske sagen.
- ▶ Der er blandt andet betalt en lang række regninger, uden at Norddjurs Kommune har haft styr på formålene og modtagerne af indkøbene.
- ▶ Samtidig har Nærheden i en årrække handlet hos et lokalt værksted i strid med udbudsreglerne, mens den nu fratrådte leder ligeledes uden udbud har handlet hos et malerfirma, hvor ejeren er en tidligere forretningspartner til den fratrådte leder.

mistanke om misbrug af offentlige midler. Af hensyn til efterforskningen vil politiet dog hverken oplyse baggrunden for sigtelsen eller hvem der er blevet sigtet i sagen.

- Vi er stadig i den spæde start af efterforskningen, så derfor kan vi ikke sige mere nu. Nu skal vi efterforske sagen nærmere og se, om der er yderligere forhold, eller om sigtelsen skal frafaldes, siger pressemedarbejder Jakob Christensen.

Anmeldt for bedrageri

Borgmester i Norddjurs Kommune, Jan Petersen, bekræfter dog overfor kommunen.dk, at sagen blev meldt til politiet efter en mistanke om bedrageri. Han mener, at kommunen har reageret rigtigt i sagen, som han betegner som alvorlig - men han understreger, at en sådan mistanke mod kommunalt ansatte er "en meget, meget sjældent fore-

kommende foreteelse". Derfor skal sagen ikke nødvendigvis ende i mere kontrol og flere procedurer. - Nu skal vi lade være med at udbrede det her til at være mistillid til samtlige medarbejdere og ledere. Det er en balancegang, siger borgmesteren, der forklarer, at "uanset hvilke kontrolforanstaltninger man laver, kan man aldrig gardere sig 100 procent." - Det betyder også, at man ikke skal gå ud og sige, at alle vores ledere og medarbejdere potentielt tænker på den måde. Vi skal kunne arbejde tillidsbaseret i en organisation som vores. Det gør vi også, og vores medarbejdere og ledere lever fuldt ud op til den her slags. Det er en sjældent forekommende foreteelse, og det skal ikke gå ud over resten, siger borgmesteren.

Norddjurs indskærper reglerne

Sag om ulovlige indkøb får kommunen til at minde sine ledere om, at indkøbsregler skal overholdes.

o **indkøbspolitik**

Af Tobias Hansen Bødker
tobias@kommunen.dk
Norddjurs Kommune har nu indskærpet overfor alle ledende medarbejdere, at der ikke må herske tvivl om habiliteten, når kommunen køber ind. Den løftede pegefinger kommer, efter at kommunen.dk har fået aktindsigt i en række bilag fra det kommunale værested for udviklingshæmmede og psykisk handi-

cappede, Nærheden, der i øjeblikket efterforskes af Østjyllands Politi efter en alvorlig mistanke om økonomiske uregelmæssigheder. - Lederne har fået at vide, at man ikke skal købe ind hos personer, man kender - hverken hos familie eller venner - medmindre man forinden har indhentet flere tilbud og derfor er helt sikker på, at man får den billigste pris, siger Bo Lindballe. - Det er sådan, det fungerer i Norddjurs Kommune. Det er medarbejderne heller ikke i tvivl om, siger han. Han forklarer, at kommunens administration efter sagen om Nærheden har fået indskærpet, at der i regn-

skabssystemet skal være fakturaer med tydelig angivelse af det købte, og at én person ikke må både bestille, godkende og betale, som det også er beskrevet i kommunens kasseregulativ. Ifølge souschefen har Norddjurs Kommune ikke et egentligt regelsæt, der sort på hvidt dikterer, at lederne ikke må handle hos forretningsforbindelser eller hos bekendte. - Jeg har da tillid til, at vores institutioner overholder de givne instrukser, og slår selvfølgelig ned på det, hvis det skulle vise sig, at vi tager fejl. Vi har tillid til vores ledere og har ikke i sinde at lave ellers velfungerende regler om på

grund af en enkelt leder, der har tilsidesat dem, siger han. I stedet er det op til lederne selv at sørge for, at der bliver indhentet tilbud fra flere forskellige virksomheder i alle de tilfælde, hvor der kan rejses tvivl om habiliteten - også selvom det er mindre beløb.

Italesæt problemer

Ifølge Anders Drejer, professor ved Institut for Økonomi og Ledelse ved Aalborg Universitet, kan det være en god - og forebyggende - idé for en kommune at beskrive den rette ledelsesadfærd i detaljer gennem et værdisæt. - Den rigtige måde at håndtere det her på er ved at lave et værdisæt, hvor der står,

hvordan man skal opføre sig, når man foretager handler. Man kan undre sig over, at det kan være nødvendigt, men det er det i mange tilfælde, og derfor gør mange organisationer det også, siger professoren. Han nævner som eksempel, at de ledende medarbejdere eksempelvis jævnligt kan italesætte praksis for indkøb, så både nye og gamle ledere husker værdisættet. - Det kan være, hvis man tager en diskussion om et indkøb, hvor man måske har været lidt ude på kanten, eller omvendt, hvor man har sikret sig, at der ikke er problemer. Man bliver nødt til at italesætte, hvilken adfærd

man vil have, fremfor hvilke regler der skal følges - altså via eksemplets magt, siger Anders Drejer. I Norddjurs Kommune forventer Bo Lindballe, at medarbejderne fremadrettet undgår lignende situationer. - Selvom der egentlig ikke er noget krav om, at man skal indhente tilbud ved småindkøb, står man sig godt ved at gøre det. Hele den her sag gør jo også noget ved vores ledere - i det her tilfælde på en god måde, fordi vi hvert fald skal sørge for, at vi har vores i orden, siger han.

Fald i antal kontanthjælpsmodtagere: Helt op til 41 procent færre i én kommune

Antallet af kontanthjælpsmodtagere er faldet med 16 procent på landsplan på to år, idet faldet varierer fra kommune til kommune, viser nye tal. Det største fald er sket i Solrød Kommune.

jobparat

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

På to år har 165 personer forladt Solrød Kommunes statistik over borgere på kontanthjælp, integrationsydelse og uddannelseshjælp. Det svarer til et fald på 41 procent, hvilket er danmarkshistorisk rekord ifølge nye tal fra Beskæftigelsesministeriet, der viser, hvordan faldet i borgere på kontanthjælpslignende ydelser fra april 2016 til april 2018 fordeles sig på kommunerne.

For Solrød Kommune skyldes udviklingen især en konsekvent brug af straksindsats, sanktioner ved manglende fremmøde, meget tæt opfølgning samt fokus på både uddannelse og job til borgere på integrationsydelse og kontanthjælp, forklarer Maibritt Kuszon, der er chef for Job- og Socialcenter i Solrød Kommune.

- Vi har fokus på at lave virksomhedspraktikker og løntilskud i virksomheder, hvor der kan være en jobåbning. Vi laver ikke bare virksomhedsaktivering for virksomhedsaktiveringens skyld, siger Maibritt Kuszon.

De kommunale forskelle er ifølge beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen (V) "alt for store", og overfor Børsen varsler han sanktioner i form af "målrettede regler, der kun kommer til at gælde for den kommune," hvis en kommune ikke leverer tilfredsstillende resultater på jobindsatsen.

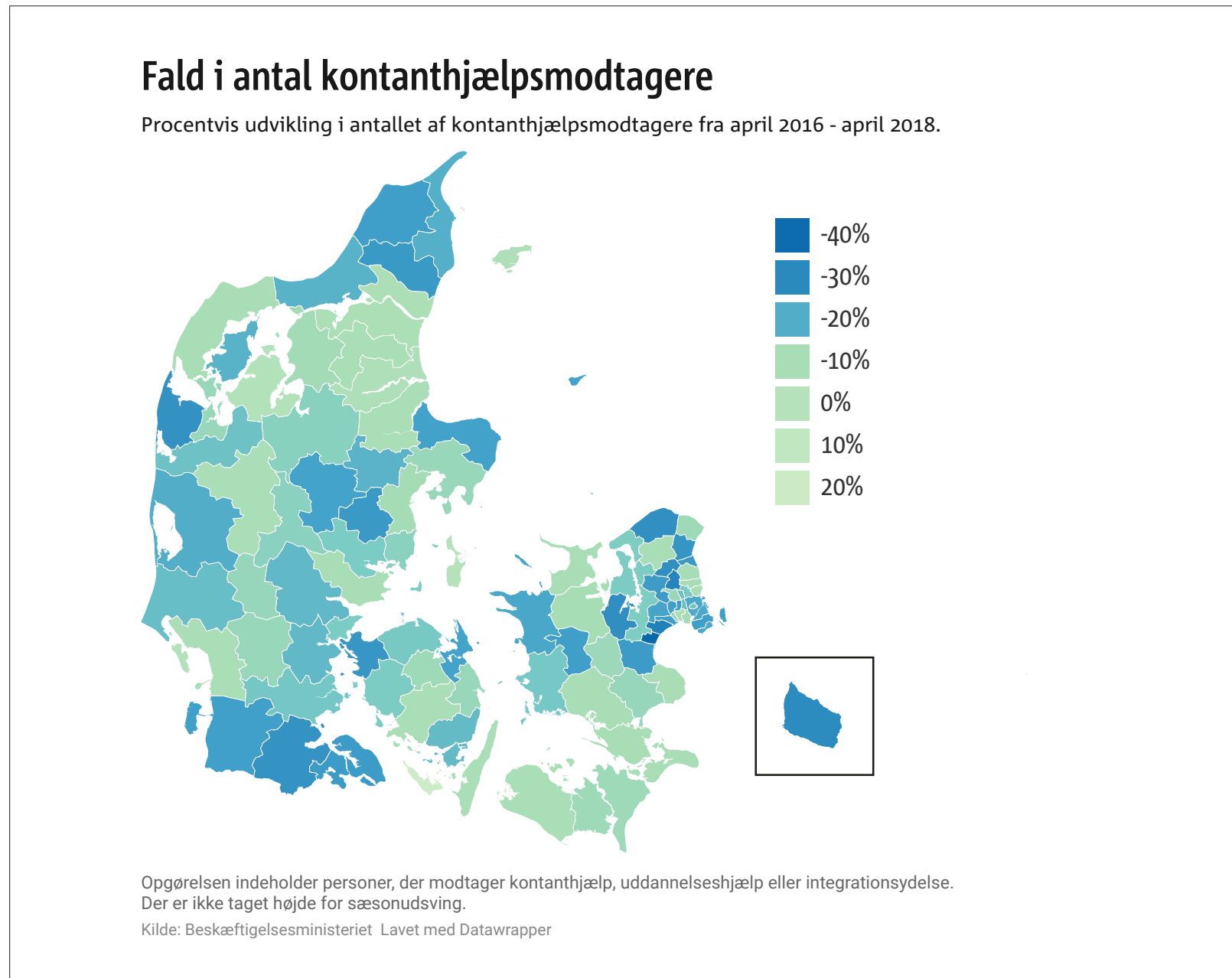
Økonomisk vækst

Ifølge Bent Greve, der er arbejdsmarkedsforsker og professor ved Roskilde Universitet, kan man ikke bruge listen til at rangordne kommunernes præstationer i jobindsatsen.

- Det er min vurdering, at man nogle steder er nået ned til dem, der er sværest at få tilbage på arbejdsmarkedet,

"De steder, hvor der har været den største økonomiske vækst, er der også sket det største fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere."

Bent Greve, arbejdsmarkedsforsker ved RUC

uanset hvor godt det går på arbejdsmarkedet. Derfor kan man ikke ud fra tallene sige, at nogle kommuner er bedre end andre, siger Bent Greve og fortsætter:

- Det kræver, at man er i stand til at kigge meget dybere ned i, hvordan sammensætningen af kontanthjælpsmodtagere ser ud: Hvor længe har de været på kontanthjælp, hvordan er de vurderet, og har de andre problemer end, at de er på kontanthjælp?

Bent Greve ser dog nogle fællestræk mellem kommunerne med det største fald i antal kontanthjælpsmodtagere.

- Det gennemgående indtryk er, at det er de steder, hvor der har været den største økonomiske vækst, at der også er sket det største fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere, siger han.

På landsplan er antallet af kontanthjælpsmodtagere faldet med 26.600 fuldtids personer fra april 2016 til maj 2018, når der tages højde for sæsonudsving. Kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen blev indført den 1. april 2016, men ifølge Bent Greve er det ikke frugten af

regeringens politik, der kan læses i statistikken.

- Først og fremmest er det konjunkturudviklingen og et arbejdsmarked, der gerne vil have flere hænder og siger, at der mangler arbejdskraft. Jeg kan ikke afvise, at nogle er blevet påvirket af kontanthjælpsloftet, men jeg tror, at hovedforklaringen er den konjunkturudvikling, der har været, siger han.

Lav sagsstamme

I Høje-Taastrup Kommune er antallet af kontanthjælpsmodtagere faldet med 21,4 procent - svarende til 351 personer - på to år. Her ser man på listen som "et mega skulderklap", der kan tilskrives især tre faktorer.

- Vi har et rigtig godt samarbejde med erhvervslivet. Vi har i mange år ligget godt i målinger for Sjælland, siger Henrik Dons Christensen, der er centerchef for Borger- og Arbejdsmarked i Høje Taastrup Kommune og fortsætter:

- Vi har kørt investeringsstrategi på beskæftigelsesområdet i fem år og i større skala i to år. Der er investeret i, at sagsbehandlere har en lav sagsstamme. Vi tror på, at

det giver kvalitet i arbejdet.

- Det tredje forhold er, at vi i mange år har haft en strategi med, at vi matcher offensivt. Vi tror på, at der er et jobperspektiv for borgeren, og det gør også, at en større del står til rådighed, og det kvitterer virksomhederne for ved at ansætte dem, siger Henrik Dons Christensen.

Overformynderi

Bent Greve bider særlig mærke i Herning i opgørelsen, der har haft et fald på 8,7 procent, selvom "det er et sted, hvor der har været en vis økonomisk vækst." I forhold til omkringliggende kommuner som Ikast-Brandø og Ringkøbing, der har haft et fald på henholdsvis 13,9 og 20 procent, er faldet i Herning lille.

Formanden for beskæftigelsesudvalget i Herning Kommune, Tommy Tønning (S), mener ikke, at listen kan bruges til ret meget. For ham er det vigtigere at komme dybere ned i tallene og se på de bagvedliggende mønstre. Helst uden trusler om sanktioner fra ministeren hængende over hovedet.

- Beskæftigelsesministeren vil holde øje med udviklingen, og jeg er nødt til at sige,

"Beskæftigelsesministeren vil holde øje med udviklingen, og jeg er nødt til at sige, at det ikke beforder min velvilje i forhold til det kommunale selvstyre, at man skal lave overformynderi hele tiden i det, vi går og laver. Hvis du spørger mig reelt set, så kan jeg sgu ikke bruge de tal til ret meget."

Tommy Tønning (S), formand for Beskæftigelsesudvalget i Herning Kommune

at det ikke beforder min velvilje i forhold til det kommunale selvstyre, at man skal lave overformynderi hele tiden i det, vi går og laver. Hvis du spørger mig reelt set, så kan jeg sgu ikke bruge de tal til ret meget, siger han. ●

Pesticidrester i 17 procent af van

Vandsektoren og flere partier tripper for at få indført et sprøjteforbud i de såkaldte boringsnære områder. Landmændene stritter imod.

o drikkevand

Af Jens Holm
jens@kommunen.dk

Der er konstateret pesticidrester i 17 procent af de drikkevandsboringer, som er placeret indenfor de særlig sårbare områder (BNBO), som er udpeget af kommunerne. I 10 procent af boringerne har der været konstateret pesticidfund, der overskrider grænseværdierne.

Det viser en kortlægning, der er foretaget af kommunen.dk.

- Det er et foruroligende højt antal, som understreger, at der er et behov for, at vi skal lave en mere effektiv beskyttelse, siger Claus Vangsgaard, der er biolog hos vandværkernes interesseorganisation, Danva.

Det kan ifølge vandsektoren sikres ved at indføre et sprøjteforbud mod pesticider netop nær drikkevandsboringerne i de sårbare vandindvindingsområder.

Hos Miljøstyrelsen lyder vurderingen ligeledes, at et forbud vil give den størst mulige beskyttelse af grundvandet. Det fremgår af et notat, som blev hemmeligholdt for beslutningstagerne på Christiansborg, da den såkaldte pesticidstrategi blev vedtaget sidste år.

Et sprøjteforbud kan dog koste landmændene dyrt, og det samme kan de skatteyderbetalte erstatninger på op til 600 millioner kroner, viser notatet fra Miljøstyrelsen.

Forbud kan hjælpe hurtigt
Hos Danva viser tallene med al tydelighed, at det er relevant at indføre et sprøjteforbud nær BNBO.

- Højest sandsynligt er en stor del af forureningerne kommet tæt på boringerne, så jeg ser ikke andet, end at de her tal understreger behovet for at få gjort noget effektivt ved beskyttelsen, siger

”Det er et foruroligende højt antal, som understreger, at der er et behov for, at vi skal lave en mere effektiv beskyttelse.”

Claus Vangsgaard, biolog hos Danva

Claus Vangsgaard.

De sårbare områder er ifølge vandsektoren særlig vigtige for drikkevandsforsyningen, fordi det er svært at rette op på forureningerne netop her.

- Som navnet beskriver, så er det boringsnære områder, så hvis der sker en forurening tæt på, kan du ikke nå at lave afværgeforanstaltninger. Der sker heller ikke den samme opblanding af forurenede vand, som hvis en forurening foregik længere væk fra boringen, forklarer Claus Vangsgaard.

Derudover er nedsivningspotentialen af pesticidholdigt overfladevand også betydeligt større nær boringerne.

- Af fagfolk kaldes det for 'ekstra sug', der giver en kortere transporttid af pesticid fra overflade til grundvand og dermed også en kortere tid til at reagere, siger Claus Vangsgaard.

Hvad vil det hjælpe at lave et forbud, når der allerede findes pesticidrester i 17 procent af boringerne?

- I mange tilfælde kan et forbud hjælpe rimeligt hurtigt. Fordi transporttiden er så høj tæt ved boringerne, vil du hurtigt kunne komme til at se en effekt af et forbud. Derfor kan man langt hurtigere få et resultat end ved at lave en indsats, der håndhæves længere væk fra BNBO, siger han.

På områderne udenfor BNBO kan der gå årtier, før vandet vandrer fra overfladen til grundvandet, mens nedsivningen ved boringerne altså går markant hurtigere.

- Vi ser eksempler på forurening, som er et resultat af sprøjtning indenfor det seneste år, forklarer Claus Vangsgaard.

Lovgivning er tilstrækkelig

Et sprøjteforbud vil især ramme landmænd, der i dag gerne vil sprøjte på markerne nær boringerne.

Ifølge et notat fra Miljøstyrelsen ejer landmændene og andre erhvervsdrivende ca. 9.000 hektar, hvor erhvervmæssig anvendelse af pesticider eller nitrat risikerer at blive bandlyst - et areal, der svarer til ca. 12.605 fodboldbaner.

- Vores udgangspunkt er, at der i dag er en lovgivning, der er tilstrækkelig. Vores hovedudgangspunkt er, at ethvert plantebeskyttelsesmiddel er

godkendt. I den vurdering indgår også en vurdering af nedsivningsrisici til grundvandet, siger Niels Peter Nørring, der er områdedirektør for miljø hos Landbrug & Fødevarer.

Omfanget af pesticidforurening i de arealer, der i dag er optegnet som BNBO, ærgrer landbrugets største interesseorganisation.

- Det er jo noget, som vi på ingen måde er glade for. Vi er ærgerlige over, at der findes pesticidrester i vores grundvand, og at det nogle steder

også findes over grænseværdien. Når det er sagt, så er vi i den situation, at det mange steder drejer sig om pesticider, som ikke længere er godkendt, mener Niels Peter Nørring, der samtidig også glæder sig over nyere tids regulering af området.

- Vi kan dog også notere os og glæde os over, at myndighederne har fået en helt anden tilgang til godkendelse af plantebeskyttelsesmidler i dag end de plantebeskyttelsesmidler, man måtte bruge for en del år siden, fortæller

Niels Peter Nørring.

Hvilke konsekvenser vil et sprøjteforbud ved BNBO få for jeres medlemmer?

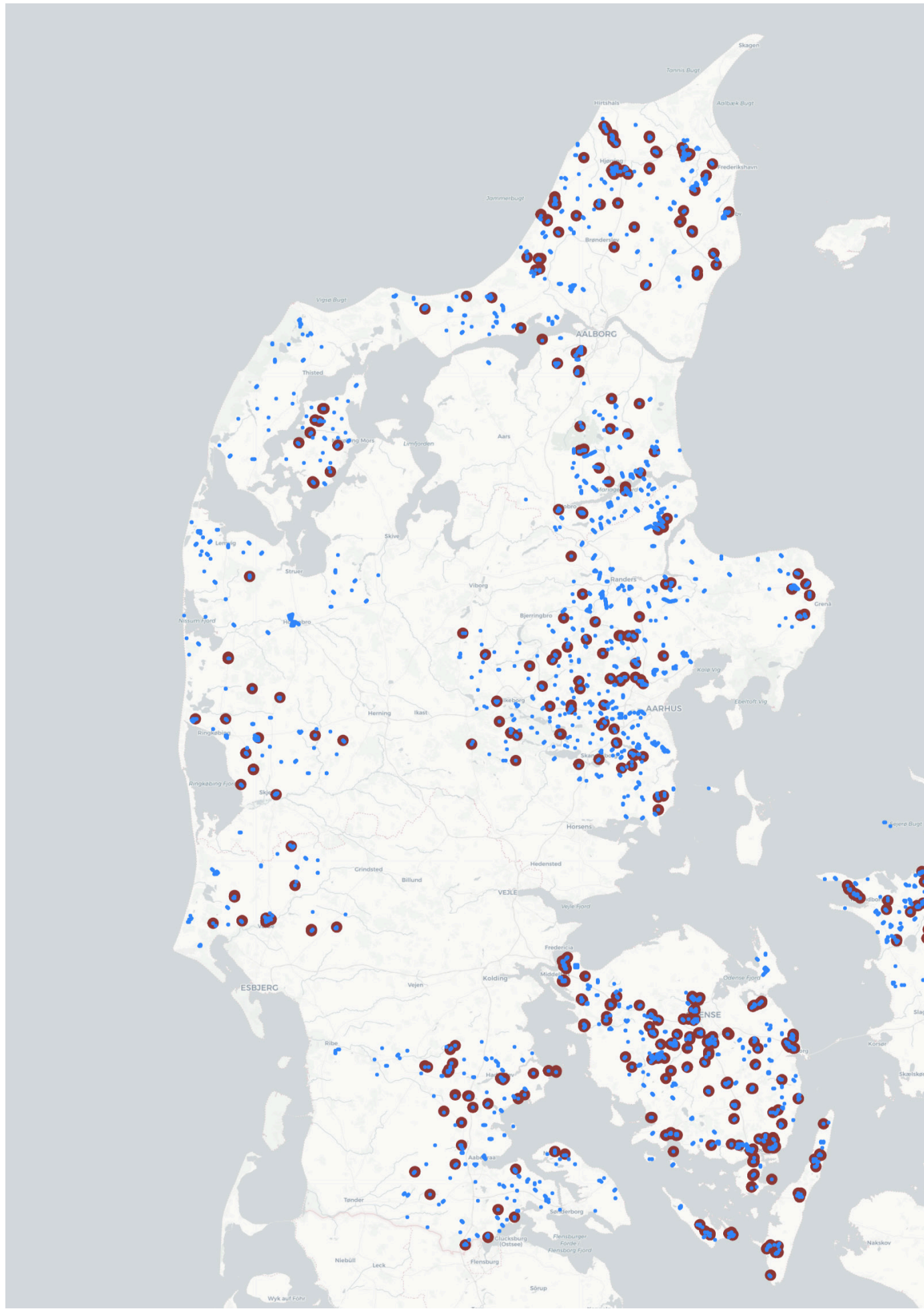
- Det er meget forskelligt, for når du kigger på de detaljerede kort over BNBO, så varierer de jo helt utroligt. Nogle områder er meget små, mens nogle er meget, meget store. Derfor vil effekten være vidt forskellig fra område til område, siger han.

Landbrug & Fødevarer hæfter sig særlig ved, at BNBO ikke følger skel eller veje, og

at landmændenes marker derfor bliver skåret over på kryds og tværs eller i buede snit.

- Konsekvensen for den enkelte landmand er jo langt mere vidtrækkende. Det er jo de figurerede marker, der er skåret over, og det afhænger også af, hvilke restriktioner der bliver lagt på det enkelte areal, når vi taler om konsekvenserne for den landbrugsmæssige drift, siger han.

Notatet fra Miljøstyrelsen indeholder fire forskellige konkrete modeller for kom-

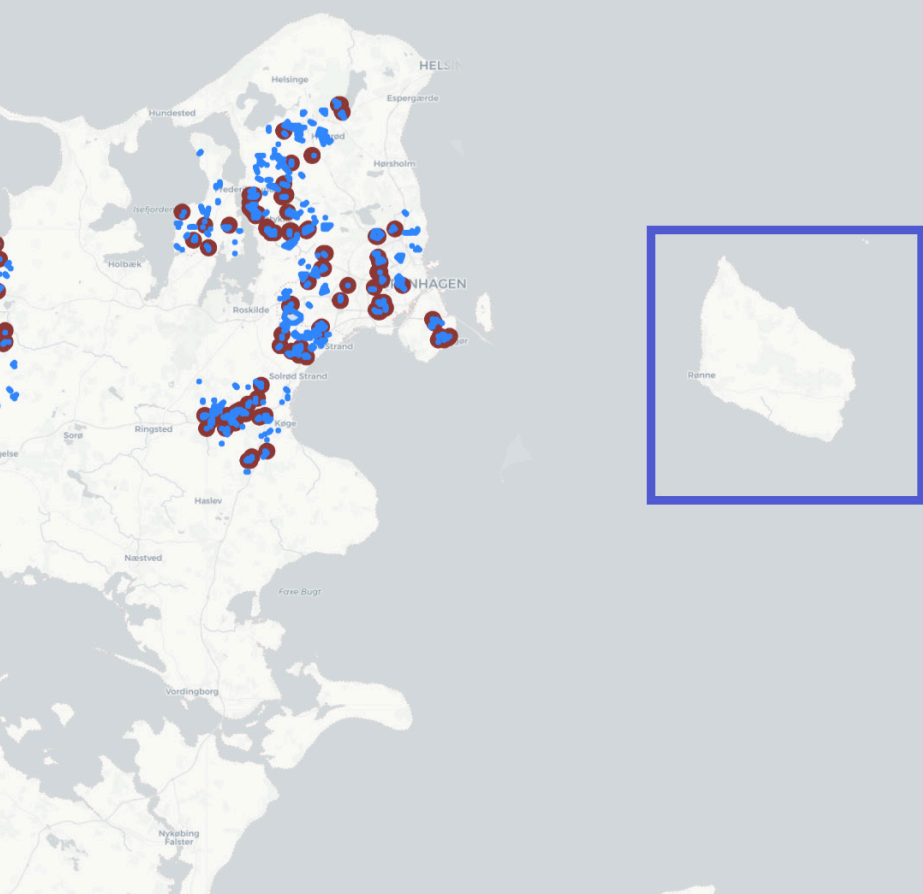
ndet i sårbare områder

Det viser kortet

Kortlægning af pesticidforureningen er foregået ved at indsamle information om de BNBO, som kommunerne har indleveret til Danmarks Arealinformation. Her er der ligeledes indhentet information om, hvilke boreriger der befinder sig indenfor BNBO.

Desværre har ikke alle kommuner indleveret relevante informationer til Danmarks Arealinformation; derfor vil visse BNBO ikke være indtegnet på kortet. Heller ikke alle kommuner har suppleret BNBO med information om, hvilke boreriger der findes indenfor arealet.

Herefter har kommunen.dk ladet en en søgerobot indsamle information fra de enkelte vandanalyser, som er blevet foretaget ved borerigerne.

I webartiklen på kommunen.dk kan du selv gå på opdagelse i forureningerne via et interaktivt kort.

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

► **Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)** er et vigtigt redskab, som kommunerne kan anvende til at beskytte boreriger mod forurening. BNBO udpeges for at beskytte områder tæt på boreriger mod forurening.

► **BNBO er en ekstra beskyttelsesforanstaltning** rundtom indvindingsboringen, som enten er særligt følsom eller bliver udnyttet intensivt.

► **Ved at udpege BNBO** kan kommunen lave begrænsninger, der skal gælde i BNBO'en i form af et påbud til lodsejeren.

► **Det er typisk vandværket**, der betaler erstatning til lodsejeren for de begrænsninger, som gælder i BNBO'en.

► **Begrænsningerne kan eksempelvis være:**

- 1) Dyrkningsrestriktioner (udlæg til græsarealer i stedet for korn)
- 2) Forbud mod at bruge pesticider i BNBO-området
- 3) Forbud mod at bruge gødning

Kilde: Danva og Danske Vandværker

forklarer flere miljøordførere til kommunen.dk.

- Vi var inviteret til et forhandlingsmøde i det sene forår, og så var der sådan set en række forhandlingsmøder i kalenderen, og siden har vi ikke hørt fra ministeriet i forhold til forhandlingerne. Så jeg må konkludere, at der er nogle forhold, der gør, at ministeren ikke finder det betimeligt at føre forhandlingerne nu, siger Christian Rabjerg Madsen.

Omkring spørgsmålet om kompensation til landbruget er alle muligheder åbne, forklarer ordføreren.

- Jeg er villig til at diskutere alle typer af finansiering. Man kan forestille sig, at der kunne laves en afgift på ledningsført vand - det vil i virkeligheden sige en afgift på vand til alle danske forbrugere - eller man kan forestille sig en omlægning til økologi de steder, hvor BNBO'erne er, siger han.

DF: "Ikke 100 pct. afgjort"

Hos regeringens støtteparti, Dansk Folkeparti (DF), er holdningen ikke helt så stål-sat.

Hvordan står DF i spørgsmålet omkring sprøjteforbud nær BNBO?

- Det har vi ikke 100 pct. afgjort endnu. Tidligere har vi ikke gået ind for et totalt sprøjteforbud, fordi vi faktisk mente, at vi fik lavet en rigtig god aftale omkring BNBO'erne, hvor der var nogle afstandskrav til og krav til, hvor man ikke måtte vaske osv., hvor man ikke måtte fylde tanken op med pesticider i BNBO. Og det synes vi egentlig var ganske glimrende, siger Pia Adelsteen, miljøordfører for DF.

Selvom DF ikke har besluttet noget endeligt endnu, kalder miljøordføreren alligevel et sprøjteforbud dramatisk.

- Nu ligger der et forslag om at stoppe al brug af pesticid i forhold til BNBO, og det synes jeg måske er en lille smule dramatisk, da der også er

noget, der hedder ejendomsret, ligesom der også skal findes penge til erstatninger, siger hun.

Ved det seneste forlig omkring pesticidstrategi manglede der jo et centralt notat. Har de nye informationer ændret ved beslutningsgrundlaget?

- Nej, jeg synes ikke, at det ændrer noget. Det, der findes i grundvandet, er jo fortidens synder, og man ved også, at der går 20-40 år, inden vandet er sivet ned i det grundvand, som bliver hentet op. Det er også meget få steder, hvor det ligger over grænseværdierne, og så længe det ikke overskrider grænseværdierne, er det jo ikke giftigt.

Men effekten af et BNBO-sprøjteforbud vil ifølge Danva have effekt blot få år efter. Rykker det din holdning?

- Javel. Okay. Det er ny viden for mig. Men mig bekendt har vi rent vand. De steder, hvor vi får drikkevandet fra, kan vi drikke vandet; ellers så lukker man borerigerne. Det er de 10 procent af borerigerne, der indeholder pesticid over grænseværdierne. Og derfor bruger vi jo ikke vandet fra de boreriger, siger hun.

I løbet af efteråret

Miljøminister Jakob Ellemann-Jensen (V) bebuder i et skriftligt svar til kommunen.dk, at han "forventer at kunne indkalde partierne, der er med i aftalen om pesticidstrategien, i løbet af efteråret, så vi sammen kan drøfte det faglige arbejde, der er igangsat på området".

Ministeren vil dog ikke fortælle om regeringens egen holdning til et sprøjteforbud, men at strategien ændres på en ikke-nærmere specificeret måde synes at stå fast:

- Vi skal have en bedre beskyttelse indenfor BNBO, det følger af de initiativer, der er fastlagt af et meget bredt flertal i Folketinget i 2017 i pesticidstrategien, fremgår det af svaret. ●

pensation, der spænder i niveau i alt fra 0 kroner over 300 millioner til 600 millioner - alt efter om et forbud eksempelvis skal gælde udelukkende for pesticid eller inklusive nitrat.

Tallene bekræfter

Andelen af pesticidfund i borerigerne bekymrer en række miljøordførere på Christiansborg, og kommunen.dk's kortlægning gør ikke bekymringen mindre.

- Dette bekræfter mig i, at vi har et temmelig stort pro-

blem i hele landet, og at det problem i virkeligheden er ganske udbredt. Der er ikke rigtig nogen steder i Danmark, hvor der ikke er problemer, siger Christian Rabjerg Madsen (S).

På baggrund af det seneste års sager om glemte stoffer i drikkevandet håber Christian Rabjerg Madsen nu på, at den nye miljøminister, Jakob Ellemann-Jensen (V), snarest indkalder til forhandlinger om netop sprøjteforbud nær BNBO.

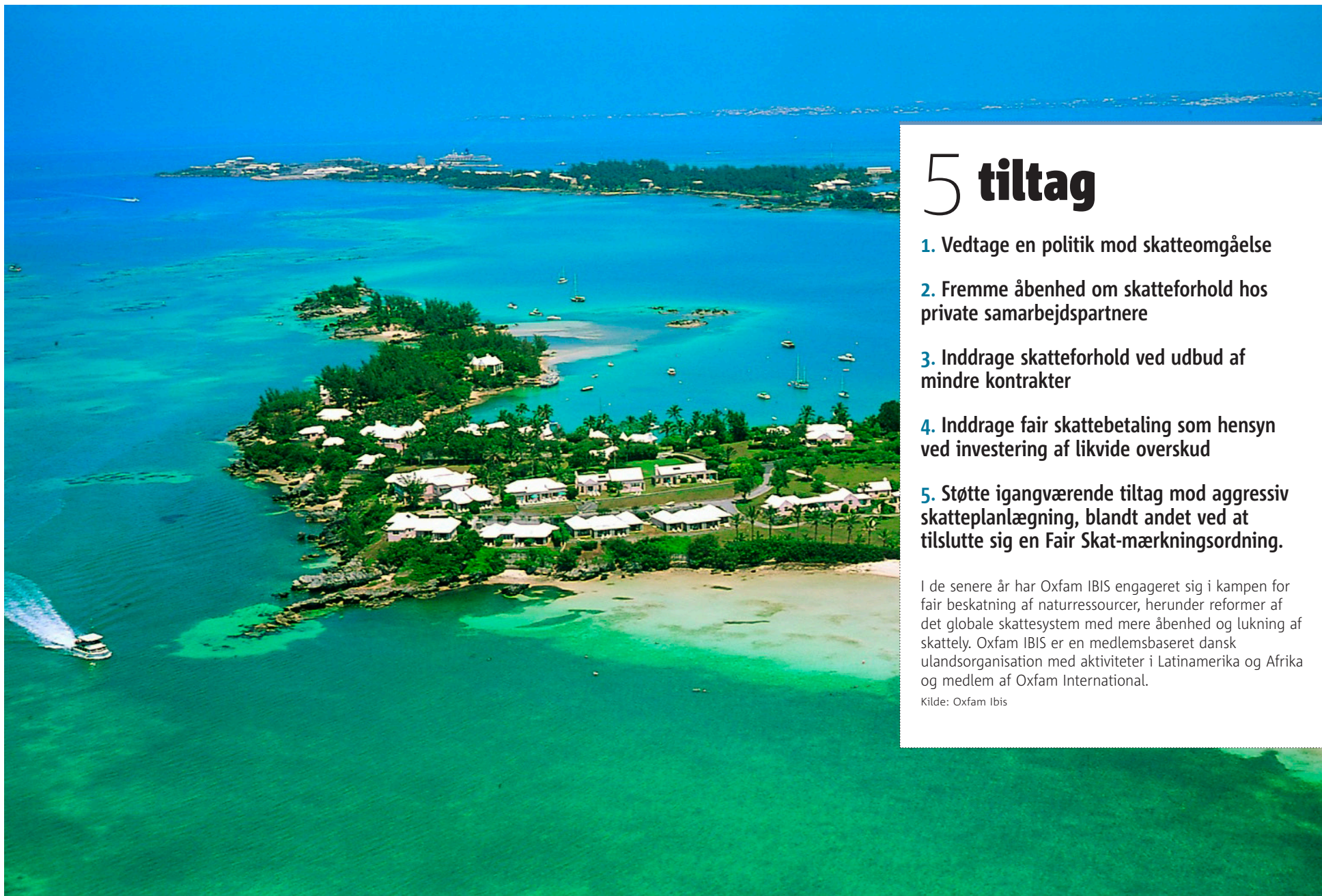
- Vi skal i løbet af efteråret

"Dette bekræfter mig i, at vi har et temmelig stort problem i hele landet, og at det problem i virkeligheden er ganske udbredt."

Christian Rabjerg Madsen (S), miljøordfører

forhandle pesticid-afgifter. Udover at jeg har haft ministeren i samråd, og trods af, at det er en sag, som jeg også diskuterer i offentligheden, så er det også en sag, som jeg løfter, hver eneste gang jeg ser ministeren. Så jeg har selvfølgelig en forhåbning om, at vi kan komme til at diskutere BNBO'erne, når vi alligevel skal diskutere pesticidafgifterne til efteråret, fortæller Christian Rabjerg Madsen.

Det er dog uvist, hvornår forhandlingerne kan pågå,

5 tiltag

1. Vedtage en politik mod skatteomgåelse
2. Fremme åbenhed om skatteforhold hos private samarbejdspartnere
3. Inddrage skatteforhold ved udbud af mindre kontrakter
4. Inddrage fair skattebetaling som hensyn ved investering af likvide overskud
5. Støtte igangværende tiltag mod aggressiv skatteplanlægning, blandt andet ved at tilslutte sig en Fair Skat-mærkningsordning.

I de senere år har Oxfam IBIS engageret sig i kampen for fair beskatning af naturressourcer, herunder reformer af det globale skattesystem med mere åbenhed og lukning af skattely. Oxfam IBIS er en medlemsbaseret dansk ulandsorganisation med aktiviteter i Latinamerika og Afrika og medlem af Oxfam International.

Kilde: Oxfam Ibis

Når kommunerne handler med leverandører, kan pengene potentielt sendes i skattely på Bermuda via sindrige selskabsstrukturer, hvor eksempelvis danske skattemyndigheder ikke kan se, om der blevet betalt selskabsskat i korrekt omfang.

Foto: Ritzau Scanpix

Fem tiltag mod skatteål: "Det behøver ikke at være så kompliceret"

Kommunerne giver årlig mindst 4,4 milliarder kroner til skattely-leverandører, men det volumen kan falde, hvis de følger en række tiltag fra Oxfam Ibis.

o skat

Af Jens Holm
jens@kommunen.dk

Flere og flere kommuner forsøger nu aktivt at undgå at betale penge til skattely-leverandører, fortæller organisationen Oxfam Ibis.

Ifølge Oxfam Ibis har kommunerne særlig gode muligheder for at foretage aktive valg, når det drejer sig om indkøb, der falder under udbuds-tærskelværdierne.

- Det behøver ikke at være så kompliceret. I hovedsagen drejer det sig om at spørge, om der kun er rent danske firmaer i leverandørens selskabskonstruktion, eller om den inddrager firmaer i skattelylande. Det kan langt de fleste firmaer sige nej til, og

så er den potte jo ude, forklarer Steffen Gøth, der er en af forfatterne til Oxfam Ibis' pjece "5 skridt på vejen mod at blive skattelyfri".

Ifølge Oxfam Ibis har foreløbig Næstved, Albertslund, Gladsaxe, Odsherred, Roskilde og Frederiksberg tilsluttet sig og underskrevet et særligt charter, hvor kommunerne forpligter sig til at arbejde for at blive skattelyfri.

Derudover har økonomiudvalget i Københavns Kommune besluttet at indstille til Borgerrepræsentationen, at man tilslutter sig, ligesom charteret er sendt til behandling hos embedsværket i Aarhus Kommune.

Potentialet for kommunale undvigemanøvrer overfor skatteål er da også til at få øje

på. Årlig giver kommunerne mindst 4,4 milliarder kroner til leverandører, der bevæger sig ind og ud af skattelylande. Det viste en undersøgelse af de 1.000 største kommunale leverandørers selskabskonstruktioner, som kommunen.dk foretog sidste år.

Spørg til selskabskonstruktionen

De håndtag, der kan hives i for at fravælge leverandører i skattely, er blevet identificeret af Oxfam Ibis ved gennemgang af vejledningen "Skatteforhold i udbud", der blev offentliggjort af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen sidste år.

- Vi har peget på fem konkrete ting, netop så kommunerne kan gøre noget, så det ikke bliver en tom hensigtserklæring, siger Steffen Gøth, der udover sit nuværende, frivillige arbejde i Oxfam Ibis har en fortid som direktør for rådgivningsvirksomheden Cowi.

Hvad er det helt konkret, kommunen kan gøre, når der skal tilrettelægges et udbud?

"Hvis leverandøren har en selskabskonstruktion med firmaer i skattelylande, kan kommunen derefter bede om en forklaring på, hvordan aktiviteterne er fordelt, og om det er af skattelyhensyn."

Steffen Gøth, Oxfam Ibis

- Hvis du ser på de kontrakter, der ligger under tærskelværdierne, så er der mindre formalia og mindre rigide regler. Kravet er, at du spørger mindst to leverandører, og at du sikrer ligebehandling, men det er op til kommunen at vælge, hvilke firmaer der inviteres til at byde, siger Steffen Gøth og fortsætter:

- Her spørger kommunen jo mindst to firmaer, om de er interesserede i at byde på en bestemt opgave, og når du ringer rundt, så foreslår vi, at der også spørges ind til skattelyforhold - det har vi lavet en simpel formular til.

Politisk beslutning først

Ifølge Oxfam Ibis handler det for interesserede kommuner

først og fremmest om at træffe en politisk beslutning, der viser embedsværket og indkøberne i kommunen, at arbejdet skal prioriteres.

- Der behøver ikke at være nogen kæmpe arbejdsbyrde i det hverken for kommunerne eller leverandøren. Hvis leverandøren har en selskabskonstruktion med firmaer i skattelylande, kan kommunen derefter bede om en forklaring på, hvordan aktiviteterne er fordelt, og om det er af skattelyhensyn, siger han.

I organisationens nye pjece er der vedlagt bilag, der eksempelvis identificerer, hvilke lande der kan betragtes som værende skattelylande. Materialet omfatter også standardskrivelser til leverandører i forbindelse med

indhentning af tilbud.

De nuværende tiltag vil være en god start for kommunerne, mener organisationen, som dog samtidig ønsker, at særlig EU-politikkerne sadler om og giver de offentlige indkøbere yderligere muligheder og håndtag.

- Det er klart, at hvis der virkelig skal rykkes på den her dagsorden, så skal vi have en ændring af udbudsloven, og det går så tilbage til EU's udbudsdirektiv. Men indtil da må vi udnytte de muligheder, der ligger i EU-direktivet og udbudsloven, fortæller Steffen Gøth.

Sagsbehandlingen af tvangsadoptioner kan tage helt op mod to år og efterlader anbragte børn i limbo, mens fremmedadoptioner sker alt for sent. Anders Brohus / Ritzau Scanpix

Tvangsadoptioner kan tage op til to år

Der er for lang sagsbehandlingstid i sager om adoption uden samtykke. Det konkluderer både kommuner, Ankestyrelsen, VISO og Statsforvaltningen i en ny rapport.

o tarv

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Nogle gange er en børnesag så tung, at kommunen må konkludere, at forældrene aldrig kommer til at være gode nok forældre til at tage sig af deres børn. Det kan være narkomaner, som ikke udviser tegn på at kunne komme ud af deres misbrug. Det kan være udviklingshæmmede, der får børn, selv om de måske langt hen ad vejen selv kan kaldes børn.

I de sager kan kommunen vælge at bortadoptere barnet, uden at forældrene har givet tilladelse til det. Og det sker oftere end tidligere.

For i 2015 betød en lovændring, at hvor det før skulle 'bevises', at forældrene aldrig vil kunne tage sig af barnet, skal det nu 'sandsynliggøres', at forældrene aldrig vil opnå evnen til at være forældre. Samtidig blev det muligt at tvangsadoptere et barn, der er under 1 år, og et barn, der har været tvangsanbragt i mindst 3 år. Det havde man ellers heller ikke tidligere kunnet.

Det har betydet en sagspukkel hos dem af landets kommuner, der har valgt at gøre brug af reglerne om tvangsadoption. I dag kan der således gå op mod to år, fra en kommune overvejer tvangsadoption, til sagen er ført til dørs.

Det betyder også, at enkelte kommuner helt har opgivet

at få tvangsadopteret et barn, fordi de vurderede, at et langstrakt sagsforløb ville have negativ betydning for barnet og de involverede parter. Af de 49 kommuner, der har overvejet at indstille en eller flere sager om adoption uden samtykke til Børn- og Ungeudvalget, har seks kommuner således undladt at indstille en eller flere af sagerne på grund af den lange ventetid, fremgår det af en ny rapport, som Ankestyrelsen har udgivet om emnet.

'Der bør være tidsfrister'

Og det bekymrer både kommunerne og de tre statslige myndigheder, som har med tvangsadoption at gøre, lyder det i rapporten.

Hverken kommunerne, Statsforvaltningen, VISO eller Ankestyrelsen kan på nogen måde se, at det kan være til barnets bedste, at sagsbehandlingstiden er så lang. En kommune skriver fx i en kommentar i det spørgeskema, som kommunerne har fået tilsendt fra Ankestyrelsen:

'Processen i forhold til behandling af disse sager er al for lang ud fra barnets perspektiv. Der bør være tidsfrister i forhold til behandling af sager i retten og landsretten. Har nu ventet 9 måneder på behandling af sag i landsret-

ten - det er ikke til barnets bedste.'

Kommunerne fortæller endvidere, at det kommer bag på dem, at det tager så lang tid, før en sag er endeligt afsluttet, og at det kan få indflydelse på deres vurdering af, om de i fremtiden skal indstille en sag til adoption uden samtykke.

Værst med fremmedadoptioner

Blandt de personer, som Ankestyrelsen har interviewet hos de statslige myndigheder, er vurderingen, at den lange sagsbehandlingstid især går ud over de såkaldte fremmedadoptioner.

Det vil sige sager, hvor man ønsker at bortadoptere uden samtykke uden på forhånd at have en egnet plejefamilie, der kender barnet. For den lange sagsbehandlingstid betyder, at barnet da først kan flyttes til adoptivforældrene, når sagen er helt afsluttet. Og dermed er barnet langt ældre, end det var meningen, når det bortadopteret.

Andre af interviewpersonerne peger på, at det især er børn, som allerede er anbragt, der rammes hårdest af den lange sagsbehandling, fordi plejebørnene oplever at stå i en usikker situation, mens sagen bliver behandlet.

Retten trækker ud

Selvom loven handler om adoptioner uden samtykke fra de biologiske forældre, har de biologiske forældre selvfølgelig mulighed for at anlægge sag ved byretten og efterfølgende landsretten.

Ifølge Statsforvaltningen sker det i stort set samtlige sager.

Og det er især i forbindelse

med retssagerne, at den lange sagsbehandlingstid opstår, fordi domstolenes ventetid kan være flere måneder lang.

Under interviewene gav interviewpersonerne nogle forslag til, hvordan man kan nedbringe sagsbehandlingstiden:

De foreslog blandt andet, at man kunne sætte en tidsfrist for, hvor lang tid domstolene har til at behandle sagerne. Samtidig foreslog de, at domstolsbehandlingen blev samlet ved en særlig børneret med opprioritering af opgaven.

Ingen ændring i loven på vej

Børne- og socialminister Mai Mercado (K) er allerede opmærksom på de lange behandlingstider, og så sent som i maj bedyrede hun at ville tage et opgør med dem, så tvangsadoptioner fremover kan foregå hurtigere.

- For ganske få børn er en plejefamilie ikke det bedste. For de børn kommer til en verden, hvor det er aldeles skadeligt at vokse op, og her kan en adoption uden samtykke være det rigtige. Jeg tror, at hvis kommunerne kigger ind i en proces, der er mere end to år lang med en række instanser, man skal forbi for at få den endelige afgørelse, så tror jeg, det kan være med til, at nogle kommuner vælger ikke at gå den vej, sagde Mercado i maj måned.

Børne- og socialministeren har dog ingen intentioner om at ændre 'på lovens bogstav':

- Det handler om at sikre en hurtigere vej. For vi kan se, at en række sager, der har været med bortadoptioner, trækker ud i ganske lang tid, sagde hun.

Morgendagens meningsdannere

Af Thorbjørn Westh Koefoed

120 DATOER OG KLIMA GØR LIVET SVÆRT FOR UNGE LANDMÆND

Sommeren 2018 er ved at være overstået. Det blev en sommer, som nok de færreste danskere vil glemme.

For turister og folk på ferie har dette været en fantastisk sommer. Det har været godt vejr til at være på stranden, græsset har ikke skullet slås særlig tit, og muligheden for at få en lækker kulør har været stor.

Men det har set anderledes ud for de danske landmænd. Der er ikke kommet regn til afgrøderne i vækstsæsonen, hvilket i praksis betyder, at afgrøderne har manglet to af de vigtigste ting: vand og gødning. For gødningen blev ikke opløst og kan derfor ikke optages af planterne.

Skal man se positivt på det, har der i år ikke været så meget at køre hjem, og det har været nemt at høste i forhold til den mere våde sommer i 2017.

Den tørre sommer giver også problemer i forhold til efterafgrøderne, der skal etableres senest 20. august. I år så dette ikke ud til at være muligt, og heldigvis kom regeringen med en udskydelse af datoen til 3. september. Men så kom der alligevel regn, og så kunne det godt lade sig gøre. Og netop dette eksempel fører mig hen til, hvad jeg gerne vil påpege.

Rigeligt at huske på

Som landmand skal man kunne huske over 120 datoer. Hvornår skal efterafgrøden etableres? Hvornår skal det senest være indberettet? Før hvilken dato skal hvede være sået, for at det kan tælle som tidligt sået hvede og godtgøres som efterafgrøde? Hvornår skal brakmarken senest være slået? Og jeg kunne blive ved med at komme med eksempler. Og jeg er desværre bange for, at vi som unge landmænd kun får flere datoer at huske på i fremtiden.

Datoer er godt i forhold til at kunne kontrollere, om tingene er gjort. Og jeg har bestemt ikke noget imod kontrol. Men ikke nok med, at vi skal huske 120 datoer; vi har også udfordringer i forhold til vejret - og hvornår det er bedst at gøre tingene.

Mere fleksible regler, tak!

Vi unge landmænd er utrolig veluddannede og ved godt, hvornår tingene skal gøres for at få det bedste resultat. Vi ved også godt, hvad vi ikke skal gøre, så vi undgår at forurene miljøet og naturen, for det er den, vi lever af. Vi ved fra lovgivningen, hvornår vi skal have gjort tingene.

Men så kommer vejret. Det kan vi ikke styre; vi kan ikke forudsige det - meteorologerne kan give os en god idé om, hvordan vejret bliver, men ikke med hundrede procents sikkerhed. Og desværre spiller vejret og lovgivningen ikke altid sammen som i mit eksempel med efterafgrøderne tidligere.

Vi kan ikke ændre vejret, men lovgivning kan ændres, og det er mit ønske, at der bliver set på lovgivningen, så datoerne ikke er faste, men mere fleksible, så de kan tilpasses efter vejret.

Det er mit største ønske for mine medlemmer, som er fremtidens landmænd, for jeg ved, at vi vil gøre alt for at passe på den natur, vi skal leve af.

Så selvom der ikke er en fast kontrol dato, betyder det ikke, at vi vil svine naturen til.

Thorbjørn Westh Koefoed, formand for Landbougdom

Den bedste historiefortæller vinder debatten

strategi

Af Rasmus Jønsson, politisk kommentator

Balladen om Amager Fælled udløste en af de største kommunalpolitiske mediestorme i årevis. Mediestormen, der rasede i perioden op til sidste års kommunalvalg, var så giftig og uforudsigelig, at partierne på Københavns Rådhus nærmest i fælleskab lagde den død i valgkampen for at få fred til at tale om andre ting.

Men da løsningen på, hvor der skal bygges - eller om der overhovedet skal bygges - på Amager Fælled, ikke er fundet endnu, har Socialdemokratiet nu hevet sagen frem fra skuffen. Frank Jensen & Co.'s krav er, at der skal findes en løsning på Amager Fælled i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger. Derfor er beskeden til de andre partier, at de skal være klar til en løsning, hvis de vil sætte sig til forhandlingsbordet.

Debatten er drevet fra neden

Så balladen om Amager Fælled fortsætter og er i skrivende stund ikke løst. Men uanset udfaldet er sagen interessant at nærstudere, hvis man beskæftiger sig med kommunalpolitik. For den fortæller noget om, hvad det er for en medievirkelighed og offentlighed, som landets kommunalpolitikere i disse år bevæger sig rundt i.

Zoomes der ind på Amager Fælled-sagen,

kan man se, at den er drevet af nogle andre elementer og faktorer end de, der normalt driver en politisk debat. Normalt plejer det at være politiske modstandere og forskellige politiske interessenter såsom fagforeninger, erhvervsorganisationer og patientforeninger, der sætter dagsordenen og holder liv i debatten.

Denne sag er derimod drevet af aktører, der normalt ikke plejer at fylde særlig meget i den kommunalpolitiske kontekst. Et sammensurium af kokke, kunstnere, musikere og diverse borgergrupper har styret debatten om Amager Fælled. Indslagene er groet forskellige steder ude omkring i den virkelige verden, og debatten er blusset op, uden at de sædvanlige politiske aktører har kastet brænde på bålet.

Helt andre våben

Det skyts, som modstanderne af byggeriet på Fælleden har taget i brug, har også været noget anderledes end de våben, der ellers tages i brug i den "normale" politiske debat.

Det har ikke været velfraserede mænd i mørke habitter, men en masse uld, gummistøvler og viltet hår, der har stået som afsendere af budskaberne. Der er ikke blevet talt DJØF-sprog og brugt fakta-ark, men derimod hverdagsprog med følelseskommunikation i store mængder. Budskaberne har heller ikke været pakket ind i store forkromede glitterkampagner, men har bestået af en masse små håndholdte fortællinger fra 'gerningsstedet' og fra de mennesker, der har kæmpet imod byggeriet.

Denne nærmest økologiske debatform er selvfølgelig ikke helt ny i en kommunalpolitisk kontekst. Her har man ofte set demonstrationer, papskilte og fakkelopptog i forbindelse

"Et sammensurium af kokke, kunstnere, musikere og diverse borgergrupper har styret debatten om Amager Fælled."

med skolelukninger og nedskæringer. Men det nye - set med kommunikationsbriller - er, at det er lykkedes modstanderne at skabe en så stor folkelig mobilisering om deres sag med forholdsvis enkle virkemidler.

Den gode historie

På rådhuset plejer politikerne at udkæmpe de politiske debatter med rapporter, fakta, lidt spin i medierne og et par opdateringer på Facebook. I denne sag var de oppe imod noget, der slår alle disse klassiske redskaber i den politiske værktøjskasse med flere længder. Nemlig storytelling! Politik er indrettet på samme måde som de fleste andre samfundsdiscipliner: Den, der er bedst til at fortælle historier, vinder!

Modstanderne var utrolig dygtige til at skabe narrativer, der understøttede deres sag. Historierne var både dem med helte og skurke, dem med følelser og dem med stor dramaturgi. De forskellige historier har de så foldet ud på de sociale og redaktionelle medier. Og her har modstanderne af byggeriet igen været dygtige. For den store synlighed på mange medie-

platforme har skabt den mediestorm, som væltede politikerne omkuld. Et sådant medietryk er altid hårdt arbejde, men blev her hjulpet frem af, at en del af modstanderne i forvejen talte medie-sprog og har haft en kendiseffekt, der har givet dem lettere adgang.

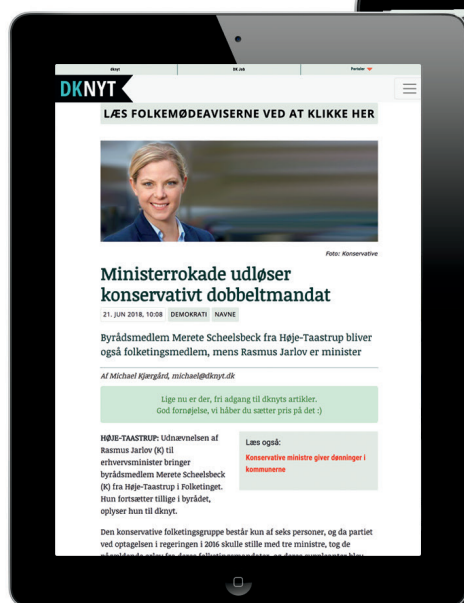
Manglede en stærk fortælling

Kommunalpolitikere må derimod siges at blive dårligere og dårligere til at fortælle historier, der understøtter deres politik, og det var de også under balladen om fælleden. De fik aldrig skabt en stærk københavnerfortælling om byggeriet, og de kom aldrig videre end de tekniske og komplicerede forklaringer.

Den nye økologiske debatstil med simple midler, en stærk fortælling og dygtig brug af de sociale og redaktionelle medier kommer i fremtiden til at blive virkelighed for mange kommunalpolitikere rundt om i landet. Derfor er der god musik i at lære nogle af grundtrikene, så man ikke kun ved, hvad man er oppe mod, men måske også selv kan bruge nogle af trickene.

» Kommenter klummen på www.kommunen.dk

DKNYT

Bestil abonnement
på 46 35 33 43
eller skriv til
lene@dknýt.dk

Hold dig opdateret med de kommunale nyheder med et gratis prøve-abonnement på dknýt.dk
Abonnementet giver adgang til nyhedstjenesten og tre daglige nyhedsbreve.

jubilæumstillæg

Avisen, du sidder med i hånden, fylder 60 i år. Vi bringer her et tilbageblik på årene, som er gået - blandt andet med et interview med Aarhus' tidligere borgmester Thorkild Simonsen om forskellen på kommunalpolitik dengang og nu.

Den evigkommunale optimist

Interview med Thorkild Simonsen, side 22-25

o **leder**

Af **Claus G. Theilgaard**
ansvarshavende redaktør

60 ÅR I KOMMUNENS
TJENESTE

Dansk kommunalstyre har haft sin egen avis i 60 år. Kommunen udkom første gang i 1958 med Dagbladet Information som ejer. I dag er det DK Medier, der udgiver avisen på et uvildigt grundlag.

Kommunens første ansvarshavende chefredaktør, H.O. Sivebæk, slog i sin velkomst til læserne for 60 år siden fast, at redaktionen har ”taget det standpunkt ikke at deltage i polemik og vil til enhver tid selv afholde sig fra enhver politisk aktivitet.”

Netop ønsket om at tilbyde medier, der er produceret på et uvildigt grundlag, gjorde det let for DK Medier at tilslutte sig programerklæringen fra 1958, da den mangeårige udgiver Erik Malling-Jensen solgte avisen i 2009.

Med andre ord: Man kan ikke være i ”Kommunens tjeneste” og samtidig lade sig styre af andre interesser end ønsket om at søge den bedst opnåelige version af sandheden på vegne af læserne. Sådan var det dengang. Sådan er det i dag. Det er også her, man ser den væsentligste forskel på kommunen.dk og medier udgivet af interesseorganisationer som for eksempel KL.

Når man er i ”Kommunens tjeneste”, drives man alene af lysten til at formidle og finde de historier, som de folkevalgte og ledende kommunale embedsmænd kan bruge. Kommunen.dk er mediet, der sikrer inspiration, viden og indhold til den offentlige beslutningstager.

De fleste aviser har et DNA, som ikke kan formuleres i en manual. Journalistik kan ikke sættes på formel. Der kan ikke nedfældes en præcis definition af, hvad der er en god historie for kommunen.dk’s læsere. Det ligger i DNA’et.

Det DNA, som H.O. Sivebæk formulerede for 60 år siden, lever stadig på kommunen.dk’s redaktion.

Det er faktisk påfaldende, hvor stor en del af indholdet og prioriteringerne i 1960’erne, der ville være blevet vinklet og prioriteret på samme måde i dag. De redaktionelle vurderinger dengang og nu bygger på samme DNA. DNA’et er også årsag til, at de såkaldte politiske analyser, der bygger på studier i kaffegrums, indvolde og snak med spindoktorer, ikke finder vej til Kommunen.dk’s spalter. Sådan var det dengang. Sådan er det nu. Det er journalistikken, der skal fylde i spalterne. Uanset om det er i den trykte udgave eller på netavisen kommunen.dk.

Også selvom meget har ændret sig i de 60 år. De næsten 1400 kommuner er blevet til 98. Der er langt flere kommunalt ansatte. Og kommunerne løser langt flere og stadig mere komplicerede opgaver i dag. Det stiller øgede krav til kommunen.dk’s evner til at undersøge, vurdere, analysere og perspektivere.

Der er færre, der køber avis. Annoncørerne søger mod net-baserede medier. De trykte medier verden over er i krise.

For DK Medier, der udgiver kommunen.dk, har internet-tets muligheder vist sig at være en fordel. Kommunen.dk’s digitale søstermedie, dknyt.dk, når dagligt ud til de fleste offentlige beslutningstagere. dknyt.dk leverer en væsentlig del af den viden, der for 60 år siden udgjorde grundlaget for Kommunen.

Det har givet plads til et kommunen.dk, hvor der anvendes betydelige ressourcer på at levere den grundige journalistik, der kun sjældent er tid, plads og ressourcer til på andre danske medier.

I forhold til redaktionens størrelse er kommunen.dk formentlig det medie i Danmark, der bruger flest ressourcer på undersøgende og konstruktiv journalistik. Sagt på jysk er det årsagen til, at kommunen.dk er anerkendt for store afdækninger af komplicerede sager, for eksempel ulovlige indkøb hos kommunalt ejede selskaber som ARC, Tvinds kommunale pengemaskine, fund af pesticider i drikkevand og kommunale leverandører i skattely.

Samtidig bruger kommunen.dk stadig flere ressourcer på en konstruktiv journalistik, der giver historier, der peger fremad, kommer med bud på løsninger eller bare formidler en god idé, der er opstået i for eksempel Hjørring Kommune og kan bruges i Næstved eller Skive. Som når vi skriver om, hvordan Vejle bekæmper ensomhed, eller hvordan de bedste kommuner får flygtningekvinder i arbejde.

Vi har en ambition om at levere brugbar viden til den offentlige beslutningstager.

På kommunen.dk arbejdes der hele tiden på at levere en god blanding af undersøgende og konstruktiv journalistik kombineret med opsamling af nyheder, der i en skarpt redigeret form sikrer kommunen.dk’s 41.000 travle læsere det hurtige overblik.

Kommunen.dk er i dag vigtigere end nogensinde tidligere.

En hilsen til læserne - fra kommunen.dk's ansv. redaktør til venstre og fra hans forgænger for 60 år siden herunder.

Dette er et genoptryk af avisens velkomst til læserne i det første nummer.

Avisen og læserne - 1958

Af **H. O. Sivebæk**
ansvarshavende redaktør

Dansk kommunalstyre har faaet sin egen avis. Mange og store spørgsmaal er blevet vendt og drejet og et omfattende arbejde er gaaet forud for virkeliggørelsen af denne nye interkommunale informationsavis. Dette er første nummer af ”Kommunen”, som avisen hedder, og tiden skal nu vise, om der er grobund for et presseorgan af denne art. Den interesse, der under det forberedende arbejde er blevet vist tanken, naturligvis først og fremmest fra kommunal side, har givet avisens ledelse troen paa, at der er en fremtid for ”Kommunen”.

*

Vi har paa fornemmelsen, at man ude rundt om i kommunerne med forventning har set hen til premiere-nummeret. Denne fornemmelse bygger paa flere ting, dels den hurtighed, hvormed mange kommuner returnerede de udsendte skemaer med navnene paa de kommunalfolk, som man ønskede skulle have ”Kommunen” tilsendt, dels utallige skriftlige og telefoniske henvendelser om spørgsmaal vedrørende avisen. Mange forespørgsler af vidt forskellig slags er blevet besvaret, men ogsaa vi har noget paa hjerte, nogle praktiske ting, som vi gerne vil redegøre for i denne rubrik, der forøvrigt bliver permanent.

*

”Kommunen” vil, indtil videre, blive sendt gratis til samtlige amts-, by- og sogneraadsmlemmer og til alle højere embedsmænd i den kommunale forvaltning over hele landet - ialt i ca. 16.000 eksemplarer. Det er os meget magtpaaliggende at faa fastslaaet, at der ikke fra starten skal betales for avisen. ”Kommunen” vil blive udsendt gratis et stykke tid - indtil læserne har lært avisen at kende og denne paa sin side har fundet sine egne ben og faaet mulighed for at dokumentere sin berettigelse overfor de personer og organer, den er tiltænkt, og som den alene vedrører. Først derefter kan der blive tale om at indbyde interesserede til at bestille ”Kommunen”, og prisen vil da blive 10 kr. pr. aar - frit tilsendt. Vi tror, at denne fremgangsmaade vil tiltale læserne.

*

Redaktionen har fra starten taget det standpunkt ikke at del-

Hans O. Sivebæk var avisens første redaktør. Fotoet her blev bragt ved avisens 25 års jubilæum.

tage i polemik og vil selv afholde sig fra enhver politisk aktivitet - til gengæld aabner den gæstfrit spalterne for indlæg af alle politiske afskygninger, og den vil se med glæde paa, at læserne - de folk, der har ansvaret for og staar i spidsen for den kommunale aktivitet - vil krydse klinger om problemerne, saaledes at de bedste kræfter indenfor disse vidtstrakte og vigtige omraader kan komme hele landets kommunalstyre til nytte. Som forum skulle ”Kommunen” blive det kommunale styres egen avis. Det er paa det saglige omraade redaktionen alene ser det som sin opgave at betjene læserne. Kronikker og debat om kommunale problemer vil faa deres rundelige plads. Specialartikler, referater, reportage og nyheder om kommunal aktivitet, sagkyndige kommentarer til nye love og bestemmelser, retsafgørelser og personalia er blandt de mange omraader, som redaktionen har valgt at bearbejde regelmæssigt.

*

Hermed skulle vi på fyldestgørende maade have præsenteret selve avisen. Men det vil sikkert af mange føles naturligt ogsaa at vide lidt om udgiverne. Disse er at finde i kredsen omkring den selv-ejende institution ”Information”, der udgiver det partipolitisk uafhængige dagblad af samme navn. De to aviser har forskellige formaal og udgives da ogsaa af juridisk helt adskilte selskaber. Saa-dan maa det være.

Vi tror, at ”Kommunen” kan gøre nytte, og vi ønsker meget, at dens læsere vil komme den i møde med velvilje. Al begyndelse er som bekendt vanskelig, og det at starte en avis danner ingen

undtagelse. Een gang er ingen gang, siger et gammelt ord, og vi regner ikke med, at det er lykkedes os at realisere vor idé tilfredsstillende i første nummer af avisen. For at dette skal lykkes, må de to parter - kommunernes folk og avisen - kende hinanden og have tillid til hinanden. Der maa finde en vekselvirkning sted. Tillid er ofte noget, der gror frem, men der er ogsaa de sjældne tilfælde, hvor den opstaar ved første øjekast. Gælder det ”Kommunen”? Det ville være rart.

*

Uanset rigtigheden af det, vi har skrevet i ”Avisen og læserne”, saa siger dette første nummmer dog noget om retningen, hvis vi skal bruge vore egne hoveder som kompas. Men ”Kommunen” er først og fremmest tænkt som et nyttigt redskab for Dem. Kan avisen blive det i den foreliggende form? Eller: Hvad kunne være gjort bedre? Indeholder avisen noget, som er overflødigt? Er der noget, som ikke maa savnes i en avis som denne? Hvilke specielle problemer er det efter Deres erfaring og interesse ønskeligt at faa belyst snarest af fagfolk eller erfarne folk?

Hvadenten Deres svar indeholder forslags eller kritik, saa vil det være vejledende for os, og derfor siger vi Dem tak paa forhaand - og hermed stiller vi ”Kommunen” til raadighed for danske kommunalstyres folk. Vi haaber, at læserne vil gøre flittig brug a avisen, saa den kan blive til virkelig nytte.

Paa gensyn om 14 dage.

Venlig hilsen **Kommunen**

PS: I dette nummer af ”Kommunen” findes en kupon, hvorpaa kan opføres spørgsmaal, som De kunne tænke Dem taget op i avisen. Udover et frimærke koster det intet at benytte denne mulighed for at faa et problem belyst.

Nye sogneråd og kommunalbestyrelser blev valgt i Danmarks knap 1400 kommuner, heraf 1300 små sognekommuner og 81 købstadskommuner, og i de 25 amter.

Sidst på året nedsatte indenrigsminister Søren Olesen en kommunallovskommission, som de følgende år kom med forslag til sammenlægninger, så sogne- og købstadskommuner kunne få samme status og opgaver.

Vigtige emner i avisen 1958-1968:

- ▶ hulkortcentraler
- ▶ husmoderafløsning
- ▶ løn til sognefogeder
- ▶ kæmner-ansættelser
- ▶ cirkulære-strømmen
- ▶ byplanlægning
- ▶ spildevand
- ▶ skatteligning
- ▶ lørdagsfri i skolerne
- ▶ omfartsveje

Hilmar Baunsgaard (R) blev statsminister, Martin Luther King blev dræbt, og i kommunerne diskuterede man stadig sammenlægninger.

De små sognekommuner havde i 1962 i snit knap 1 person ansat til administrativt arbejde. Flere fusionerede frivilligt op gennem 1960'erne. Det hele kulminerede med kommunalreformen i 1970, da man nåede ned på 277 kommuner (senere 275) og 14 amter.

Samme år blev KL dannet som en sammenslutning af Købstadsforeningen, De Samvirkende Sogneraadsforeninger og Bymæssige Kommuner.

Vigtige emner i avisen 1968-1978:

- ▶ rådhusbyggerier
- ▶ seksualundervisning
- ▶ EF
- ▶ datamater
- ▶ Kommunekemi
- ▶ indkøbssamarbejder
- ▶ naturgas
- ▶ perspektivplan-redegørelser
- ▶ storcentre
- ▶ edb-styring af bogudlån

For sidste gang var der kommunalvalg i marts, før det kommunale år overgik til at følge kalenderåret. Venstre var stadig langt det største borgmesterparti, men Socialdemokratiet halede ind, og en del borgmestre var stadig valgt på upolitiske lister.

Vigtige emner i avisen 1978-1988:

- ▶ sparekrav og krisetider
- ▶ beskæftigelsesprojekter
- ▶ fremmedsprogede børn
- ▶ butiksdød
- ▶ hovedstadskritik af KL
- ▶ indvandreres stemmeret
- ▶ gravides skærmarbejde
- ▶ frikommuner
- ▶ headhunting
- ▶ Aa eller Å i kommunenavne

Seks årtier med kommunalpolitik

Kartoffelkur, skattereform og fattigfirsere: Schlüters regeringsperiode bød på strammere styring af de offentlige udgifter - også i kommunerne. Fra 1979 blev der hvert år indgået en aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi det kommende år.

Vigtige emner i avisen 1988-1998:

- ▶ kulturhuse
- ▶ biogas
- ▶ frit skolevalg
- ▶ ventelister til daginstitutioner
- ▶ rygning i dagplejehjem
- ▶ ulovlig sommerhusbeboelse
- ▶ privathospitaler
- ▶ trådløse telefoner
- ▶ økologi
- ▶ "Det skæve Danmark"

Udlicitering var for alvor kommet på dagsordenen. Blandt fortalerne var Venstre-amtsborgmesteren i Frederiksborg Amt, Lars Løkke Rasmussen, og SF-borgmesteren i Vejle, Flemming Christensen. Desuden diskuterede man blandt andet behov for nye kommunesammenlægninger, sexovergreb i daginstitutioner og sygefravær.

Vigtige emner i avisen 1998-2008:

- ▶ resultatløn
- ▶ sygehuslukninger
- ▶ Farum-sagen
- ▶ udbudspligt
- ▶ Strukturkommissionen
- ▶ kommunenavne og -våben
- ▶ bycykler
- ▶ miljøzoner
- ▶ borgerrådgivere
- ▶ puljetyranni

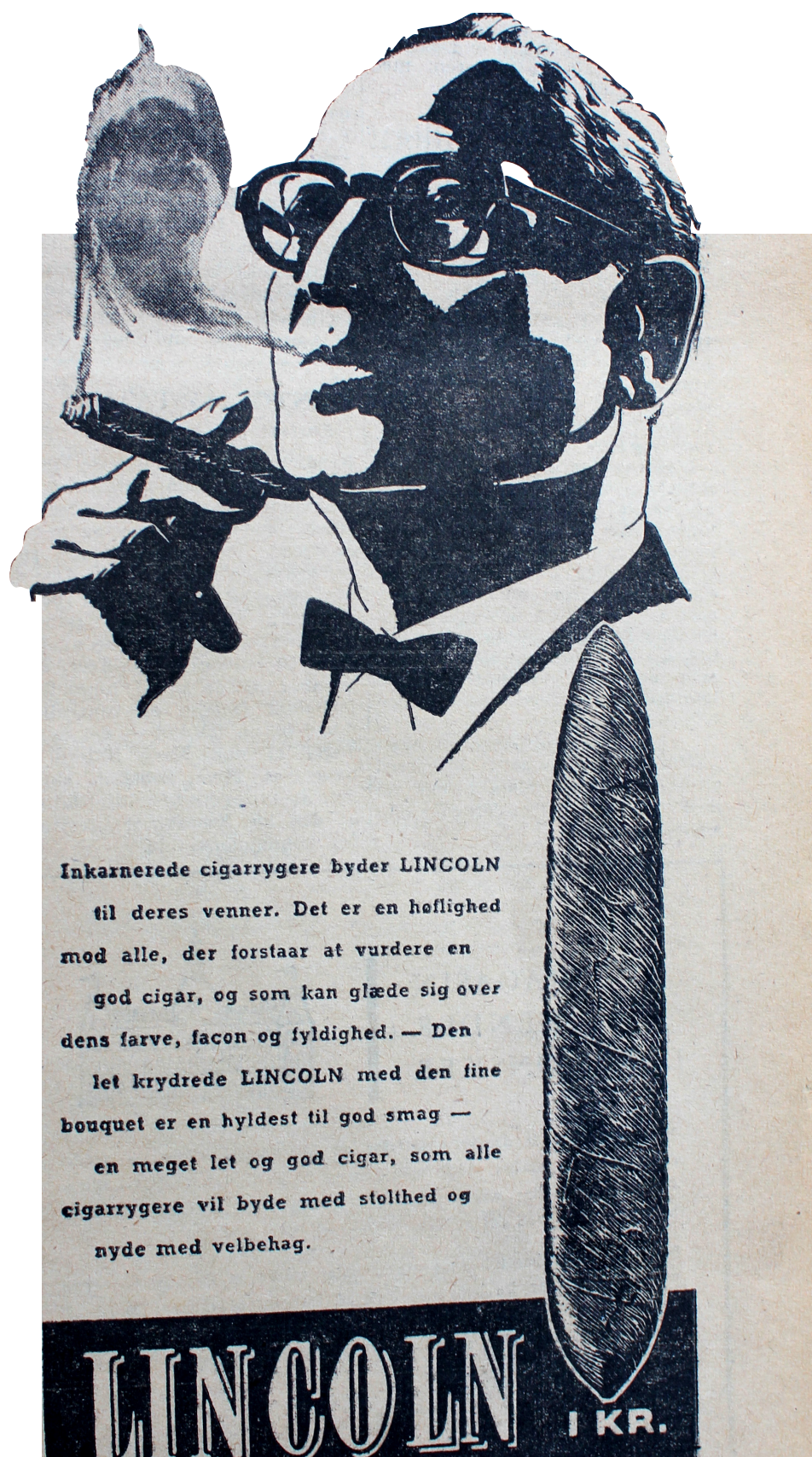
Strukturreformen, som var blevet aftalt i 2004 og trådt i kraft 1.1.2007, reducerede antallet af kommuner fra 271 til 98 og erstattede amterne med fem regioner. De følgende år forsøgte kommunerne at høste de bebudede stordriftsfordele, en del skoler blev lukket, og yderområder vandede sig over, hvad de oplevede som øget centralisering.

Vigtige emner i avisen 2008-2018:

- ▶ afbureaukratisering
- ▶ nationale test
- ▶ etiske indkøb
- ▶ mobbepolitik
- ▶ nomadefamilier
- ▶ veteranpolitik
- ▶ klyngeledelse
- ▶ talentudvikling
- ▶ Folkemødet
- ▶ outsourcing

60 år som "det kommunale

I år er det 60 år siden, dagbladet Information søsatte denne avis. Vi skriver mindre om sognefogeder og hulkort i dag end dengang, men ideen er uændret.

Man forstod at fejre gode stunder på behørig vis i gamle dage. I hvert fald skortede det ikke på annoncer for tobak og spiritus i 50'ernes aviser.

-man hilser i Heering

o historie

Af Anni Kristensen
anni@kommunen.dk

Seks europæiske lande havde lige dannet EF, Sovjetunionen havde sendt Sputnik 1 og 2 ud i rummet, og Elvis var netop blevet indkaldt til militærtjeneste, da Kommunen i 1958 udkom første gang.

Formålet var at "blive det kommunale styres egen avis". "Kommunen er først og fremmest tænkt som et nyttigt redskab for Dem," fastslog avisen i den første udgave.

Avisen havde undertitlen "Information om dansk kommunalstyrelse", og navnet var næppe tilfældigt: Bag den nye avis stod dagbladet Information. De to aviser havde fælles adresse på St. Kongensgade i København, men hvert sit formål og udgiverselskab. Telefonnummeret var Central 1426.

Den nye avis blev tilsyneladende godt modtaget.

"Det falder lidt svært, og det er vel heller ikke nødvendigt, at skjule glæden over den interesse og sympati, der er blevet "Kommunen" til del," skrev redaktionen således i nr. 3.

Høne med guldæg?

Avisen udkom hver anden torsdag, og den blev de første måneder sendt gratis til landets amts-, by- og sognerådsmedlemmer og højere embedsmænd.

Det var det rene underskud for det i forvejen økonomisk trængte dagblad Information, men avisens navnkundige chefredaktør Børge Outze var optimist og troede på, at det nok skulle gå, berettede Kommunens første redaktør, Hans O. Sivebæk, i et tilbageblik ved avisens 25 års jubilæum.

Efter otte prøvenumre var det slut med gratis aviser, og heldigvis strømmede det ind med abonnementsbestillinger - cirka 15.000 prøveeksemplarer blev til cirka 12.000 abonnenter, langt de fleste tegnet kollektivt. Da avisen fejrede sin etårsfødselsdag - ifølge Hans O. Sivebæk med "lagkage med et lys i og en kop kaffe uden cognac" - talte man om, at der var kommet en høne i huset, der lagde guldæg.

"De, der kender lidt til Informations økonomiske sejlads, kan tale med om den betydning, bladet Kommunen fik for udgiverselskabet. (...) Kassen var tom. Men hønen med guldæggen må have gjort underværker, for al tale om lukning af Information hørte op," skrev han i sit tilbageblik.

Intet var for småt

Et abonnement kostede 10 kr. om året, og for det fik læserne 26 gange om året 12 sider med masser af journalistiske artikler og noter fra den kommunale verden.

Intet var for småt: Selv på forsiden blev der plads til historier som den om Flem-løse Sogneråd, som havde fået lov at låne 150.000 kr. til et kloakrensningsanlæg, og et erstatningskrav fra en slagtermester fra Kalundborg, hvis søn ikke havde fået besked om, at han var dum-pet.

Selvom de fleste artikler var refererende og registrerende, blev der også lavet kritisk journalistik, som da tophistorien 5. juni 1958 fortalte om Ruds Vedby Sogneråd, som havde ventet forgæves seks år på svar fra et ministerielt udvalg i en sag om farlige vejoverskæringer på Høng-Tølløse-banen. Kort efter at avisen var på gaden, fik sognerådet det længe ventede

33 år

Så længe leverede
stiftamtmand
Henning Strøm
klummer under
titlen
"Cirkulæredyngen -
den vokser og
vokser."

svar.

Også dengang var navnestof populært, og under rubrikken Den kommunale debat refererede avisen ledere og artikler fra andre aviser. Knap så spændende, men sikkert brugbar var rubrikken Adresser, hvor man kunne finde kontaktnavne og adresser på kommunale organisationer og ministerier.

En fast rubrik på forsiden om "Kommunerne og låne-markedet" forsvandt efter seks numre, fordi "stofom-radet efterhaanden var blevet noget udpint". Derimod fort-

Kommunen gennem 60 år

► **1958:** Avisen udkom første gang. Udgiver var Sankt Annæ Forlag / dagbladet Information, redaktør H.O. Sivebæk. Året efter overtog Ove Sten Rasmussen redaktørjobbet.

► **1969:** Erik Malling-Jensen blev redaktør.

► **1976:** Erik Malling-Jensen købte avisen.

► **1999:** Avisen flyttede fra København til Auning.

► **2009:** Avisen blev købt af dknyt ved Claus G. Theilgaard og Altinget ved Rasmus Nielsen.

► **2011:** dknyt blev eneejer.

► **2017:** Navneskifte til kommunen.dk og omlægning til en mere digital profil.

satte rubrikken "Lov og ret", hvor tidligere kontorchef i Indenrigsministeriet Erik Harder udlagde love og cirkulærer, i flere årtier.

Cigarer og likør

Cigarer og likør hørte åbentbart til ved kommunale møder; i hvert fald var der annoncer i avisen for begge dele. Blandt annoncørerne var også Den Sjællandske Bondestands Sparekasse, Vejen Stakitfabrik, som annoncerede med sneskærme, og Pedershaab Maskinfabrik, som gerne ville sælge vejtrømler.

Jobannoncer var også dengang et fast element i avisen, og det var før regler om ligebehandling: Man kunne sagtens søge en "30-40 årig mand med grundig teoretisk og praktisk kommunal uddannelse".

Nogle af læserne havde lidt svært ved at forstå Kommunens princip om at være uafhængig af partipolitik - vante, som de var til datidens partipresse. Efter kritik af en artikel fra sognerådet i Munkebo måtte redaktionen præcisere:

"Vi driver ikke politik i "Kommunen" - hverken åbent eller skjult. Det volder måske en og anden læser besvær at forlige sig med, at en redaktion kan have nok i at ville betjene sine læsere med det ene formål at fremme saglig orientering. Men sådan er det tilfældet i denne avis."

Betjeningen af læserne fik et nyt element i 1961. "Cirkulæredyngen - den vokser og vokser" hed overskriften, da avisen søsatte en ny klumme, hvor stiftamtmand Henning Strøm de næste 33 år i hvert nummer forklarede nogle af de cirkulærer, der udgik fra

styres egen avis"

Børge Outze, som grundlagde det illegale blad Information under besættelsen og senere dagbladet Information, var en af bagmændene bag avisen Kommunen. Ifølge avisens første redaktør var Kommunen i høj grad med til at sikre Informations overlevelse i økonomisk trange år.

regeringen, før han blev afløst på posten af kontorchef Henrik Grunnet fra Indenrigsministeriet.

Kæmner alene på pinden

Avisens femårsjubilæum blev fejret med en artikelkonkurrence med emnet "Den danske kommunes fremtid". Vinder blev den 69-årige kæmner (datidens kommunaldirektør) Søren Dath fra Oddense-Otting kommune ved Skive, som fortalte til avisen, hvordan han allerede som niårig havde hjulpet sin far med hans arbejde som sognerådsformand, før han senere overtog posten.

"Men så kom jeg i tanker om, at det egentlig var bedre at tjene penge på kommunalt arbejde end at nøjes med de 35 øre i timen, som jeg regne-

de sognerådsformandens vederlag ud til."

Derfor var han i stedet blevet kæmner i nabokommunen Roslev, en stationsby med 1250 indbyggere.

"Arbejdet blev mig dog lidt for omfattende, og jeg fik lyst til at komme hjem og tage den lidt mere med ro," fortalte han. Derfor var han vendt hjem til Oddense-Otting, hvor han nu var alene om den daglige administration for de 850 indbyggere.

Redaktør i næsten 40 år

"Kommunen"s første redaktør blev afløst efter godt et år af Ove Sten Rasmussen, som 10 år senere blev headhuntet af den nystiftede Kommuner-nes Landsforening til at etablere bladet Danske Kommuner.

Afløseren fra maj 1969 var Erik Malling-Jensen, som i forvejen arbejdede på avisen, og som kom til at stå i spidsen for avisen i næsten 40 år.

Kommunalreformen i 1970 satte sine spor - også på Kommunen. Nedgangen til kun 277 kommuner gav færre abonnenter: I avisens 25-årsjubilæumsår i 1983 var tallet faldet med en tredjedel til godt 8.100. Til gengæld var dækningsprocenten højere.

I 1976 købte Erik Malling-Jensen avisen af Information og flyttede redaktionen til Brolæggerstræde i København. En grøn farve holdt sit indtog i bladhovedet, men ellers lignede avisen sig selv i flere årtier.

Nogle emner var og er evigt aktuelle i spalterne; vi nævner i flæng: statslig indblan-

ding i kommunale forhold, uforståelig lovgivning og bureaukrati, skatteprocenter, udligning og et eventuelt behov for kommunesammenlægninger samt de folkevalgte arbejdsvilkår og aflønning.

Valgene hvert fjerde år blev naturligvis dækket massivt, men kravene til hurtighed var anderledes: Hver kommune fik sin egen artikel med grundig gennemgang af valgresultat og konstituering, og først i april bragte avisen de sidste sider med resultater fra det valg, der var foregået i november.

I 1983 fejrede Kommunen 25 års jubilæum, og det var også året, hvor den overtog den 78 år gamle avis "Kommunale Efterretninger", hvis mest populære del overlevede i Kommunens spalter i form af en fast klumme "Nyt fra skatteområdet".

Avisen udkom fortsat hver anden uge med typisk 12 sider; dog sneg der fra 1988 en nyskabelse ind: Avisen begyndte at holde ferielukket en del af juli måned.

Fra nytår 1989 rykkede avisen i egne lokaler på Solvænget på Østerbro i København, inden Erik Malling-Jensen i 1999 flyttede til Auning på Djursland og tog avisen med.

Købt af netmedier

En ny kommunalreform kom og gik i starten af det nye årtusind, men for avisen Kommunen skete den næste store ændring fra nytår 2009. Erik Malling-Jensen ønskede at drosle ned og solgte derfor avisen til de to internetmedier dknyt og Altinget ejet af henholdsvis Claus G. Theilgaard og Rasmus Nielsen.

Bag den grove rasterisering gemmer sig et foto af et af de første numre af avisen på vej ud til læserne.

Førstnævnte, som blandt andet havde en Cavlingpris med i bagagen, blev redaktør, sidstnævnte direktør.

Avisen ændrede både udseende og indhold: Et nyt design med blandt andet flere farver og større fotos indbragte avisen flere priser, redaktionen voksede og var til stede i både København, Aarhus, Svaneke og Auning med hovedvægten i København, og redaktionelt blev der satset mindre på referater og fællesnyheder og mere på undersøgende journalistik, inspiration, baggrund og debat.

Der blev også plads til mere landspolitik; avisen havde sågar freelancekorrespondenter i både Bruxelles og London i nogle år. Fra 2010 fik avisen også sin egen hjemmeside, og en flerårig millionbevilling gjorde det muligt at udkomme hver uge, senere 30 gange om året.

I 2011 købte dknyt og Claus G. Theilgaard Altingets halvpart og blev enejer. Makkerskabet mellem de to medier gav mening: Dengang som nu var dknyt nyhedsmediet, som hurtigst muligt dækkede

alle kommunale nyheder via flere daglige nyhedsbreve, mens Kommunen primært opdyrkede egne historier og gik i dybden med udvalgte emner.

I 2017 var tiden inde til en ny digital oprustning. Kommunen skiftede navn til kommunen.dk og fik ny hjemmeside, nyt design og en mere digital profil. Papiravisen blev lagt om til færre, men større udgaver, og artiklerne blev lagt på nettet og sendt ud med nyhedsbreve i en løbende strøm uafhængigt af papiravisen.

I dag har avisen hovedredaktion sammen med dknyt i Aarhus, redaktion på Christiansborg, annoncesalg og layout i København, IT-afdeling i Roskilde samt administration og abonnement i Svaneke. Og travlt - så travlt, at vi først et par måneder for sent opdagede, at avisen i år fylder 60.

Siden 1958 er EF vokset og blevet til EU, Sovjetunionen er opløst, og Elvis er død. Men Kommunen - nu kommunen.dk - lever i bedste velgående og har stadig som formål at være et nyttigt redskab for det kommunale styre. ●

I dag har kommunen.dk og søstermediet dknyt redaktion i en baggård i Mejlgade i Aarhus samt på Christiansborg.

"Kommunen" fik et markant anderledes udseende, efter at den anerkendte grafiske formgiver Ole Munk i 2009 havde redesignet hele avisen. Avisens design anvender skrifttypen 'Guardian', som oprindeligt var specialdesignet til den engelske avis The Guardian.

Thorkild Simonsen er optimistisk på kommunestyrets vegne:

"Der er kommet mere respekt og vilje til samarbejde"

Han er grand old man i dansk kommunalpolitik, og med et halvt århundredes erfaring har den tidligere Aarhus-borgmester og indenrigsminister Thorkild Simonsen licens til at lange ros, ris og råd ud til landets politikere - heriblandt til statsministeren.

o interview

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Der er dækket op i stuen med teborler, ost, kaffe og wienerstang, da kommunen.dk

kommer på besøg. Helst skulle det have været borgmesterstang, lyder det, men de er ikke til at opdrive i Aarhus' Risskov, hvilket jo på mange måder er uhørt, når man tænker på, at selveste Thorkild

Simonsen bor her - den mangeårige socialdemokratiske bykonge og borgmester.

- Når jeg spørger efter borgmesterstang, tror folk, at jeg vil have det, fordi jeg selv har været borgmester, men det er ikke derfor. Det er, fordi der er mindre sukker på dem, fortæller Thorkild Simonsen med lavmælt lune.

Fra kaffebordet er der gennem de store terrasse-vinduer udsigt til en velplejet have, der er badet i sollys, selvom sommeren er ved at gå på hæld.

Det samme kan man ikke sige om Thorkild Simonsen på 92 år og hans livs liv Edny på 89 år. De er begge i fuld vigør - både sammen og hver for sig. De har netop fejret deres krondiamantbryllup,

men det er nu ikke anledningen til besøget.

Anledningen er avisen selv og dens eget jubilæum - 60 år - med kommunalpolitik på tryk. Og hvorfor ikke få kommunalpolitikens grand old mans blik på årene, der er gået, og hans egen vej gennem kommunalpolitik.

Manden, der har været i gamet siden 1966 og har været både rådmand, borgmester, KL-formand og -næstformand og indenrigsminister, og som rundede karrieren af med at være opmand ved strukturreformen i 2005 under Lars Løkke Rasmussens ledelse.

Mere sammenhold, mindre skattevæsen

Når man spørger Thorkild

"Når jeg spørger efter borgmesterstang, tror folk, at jeg vil have det, fordi jeg selv har været borgmester, men det er ikke derfor."

Simonsen, hvordan han synes, at det helt overordnet står til med kommunestyret i dag, er svaret overvejende positivt.

- Set fra kommunernes synsvinkel vil jeg sige, at det går godt. Der skal nok være nogle kritiske tunger imellem, men findes det bedre andre steder? Næh. Sverige har det ikke bedre. Norge har det ikke bedre. Frankrig har det slet ikke bedre. Tyskland, njah, det ved jeg ikke, de er så store ... Målt på EU-plan er Danmark et af de lande, der har det bedste kommunestyre. Det mener jeg, siger Thorkild Simonsen.

Han tager en tår kaffe og holder en løftet pegefing op: "Men altså det, at man centraliserede skattevæsenet

Bykongen, Thorkild Tusindben, Teflon-Thorkild. Det blev engang sagt, at han har en københavners dynamik, en jydes eftertænksomhed og en fynbos humor. Det vil han muligvis med et vendsysselsk glimt i øjet erklære sig enig i.

Foto: Kim Haugaard/ Ritzau Scanpix

Kilde: aarhuswiki.dk

”Vi betaler alt for meget i skat i Gentofte.” Og så sagde jeg: “Ja, det gør I, men det skal I også. Du (red. Hans Toft) skal aflevere til de fattige kommuner - det skal du bare.”

det politiske spil i Folketinget bliver helt anderledes ... Jeg ved ikke, hvor vi har de nye partier i forhold til kommunerne for eksempel? siger Thorkild Simonsen.

Til gengæld er Thorkild Simonsen fortrøstningsfuld, hvad angår sammenholdet i kommunalbestyrelserne ude i det ganske land. Han har indtryk af, at der generelt er kommet mere af det, mere vilje til bredt samarbejde - og mere respekt internt. Også overfor de valgte borgmestre.

- Når først valget er overstået, og borgmesteren er valgt, så bliver det som regel respekteret meget godt i dag. Han/hun skal i al fald gøre meget for ikke at blive respekteret, siger Thorkild Simonsen.

Selv nød han stor respekt, da han i 1982 blev borgmester i Aarhus, hvor han af mange blev opfattet som en folkets mand; en mand med en bred baggrund som både arbejdsmand, lærer og leder, der var god til at favne alle typer og kunne snakke lige godt med alle, høj som lav - og gjorde det. Med glæde og ægte interesse.

At han skulle lande dér, så Thorkild Simonsen ikke selv. Men det gjorde andre.

Modstand til magistraten
Thorkild Simonsen var egentlig uddannet maler, men ville hellere være lærer. Så det blev han. Sideløbende med lærerjobbet arbejdede han også som erhvervsvejleder for de unge mennesker og fik

succes med begge dele. Så meget, at han først blev viceinspektør og siden skoleinspektør på Brobjergskolen.

- Jeg var meget glad for at være lærer, og jeg følte mig altid mere som lærer end leder. Jeg kunne nok have haft et godt og langt liv som bare lærer, siger Thorkild Simonsen.

Men en skoleinspektør i Lisbjerg ved navn Helge Rahbek havde spottet Thorkild Simonsen og hans talenter og mente, at de skulle udnyttes i kommunalpolitik, hvor Helge Rahbek selv slog sine folder.

- Jeg var 39 år, da jeg blev valgt ind i byrådet, og jeg havde ikke regnet med, at det skulle blive en karriere, jeg skulle leve af, men folk omkring mig sagde: “Hvis du ikke selv kan se det, så kan vi se det: “Du skal være politiker.”

Som opfordret, så gjort

Thorkild Simonsen kom ind i kommunalpolitik i en kommune med et meget strengt organiseret magistratsstyre; en styreform, som er forbedret de største kommuner i landet.

- Da jeg kom ind i byrådet i 1966, opdagede jeg, at nok sad vi byrådspolitikere der, men det var jo sådan set de fem fra magistraten, der bestemte det hele. Og somme tider helt uden at spørge os. Dét protesterede jeg meget imod, fortæller Thorkild Simonsen.

Sammen med SF stillede Thorkild Simonsen og hans parti et forslag om, at magistraten flere gange om året skulle redegøre for, hvad de gik og lavede. Forslaget gik igennem og blev en kæmpe forbedring, og lige siden har tre byrådsmedlemmer siddet med til magistratens møder.

- Det er blevet meget mere demokratiseret, og jeg tror, det er kendetegnende i dag, at ingen gider stille op, hvis de ikke har noget at skulle have sagt, siger Thorkild Simonsen.

Alligevel har mange - særlig unge - af nutidens politikere overfor kommunen.dk berettet om et byrådsarbejde, der er præget af en stor arbejdsbyrde, af tidspres, af et miljø med mange alfahanner, og hvor man skal kæmpe for at blive hørt og respekteret.

Det er oplevelser, som Thorkild Simonsen godt kan nikke genkendende til.

- Det er klart, at der skal en del kræfter, tid og mod til at gå ind i kommunalpolitik som ungt menneske. Det gjaldt også dengang, jeg startede. Og hvis man vil tage ordet, så skal man jo være inde i tingene, siger Thorkild Simonsen.

Selvom Thorkild Simonsen var 39 år og skoleinspektør og dermed havde en vis autoritet fra starten, fik han nu alligevel en hjælpende hånd i ryggen af sin veninde og byrådskollega Eva Hemmer Hansen, en kendt journalist og forfatter.

- Hun sagde til mig: “Thorkild, du skal tage ordet. Også selvom de bliver vrede på dig over, at du gør det.” Og det gjorde jeg så, siger Thorkild Simonsen og smiler ved tanken om Eva Hemmer Hansen, der var både “fræk og begavet.”

- Eva Hemmer Hansen var også ude efter den strenge magistrat. Hun kunne komme til et møde uden at have læst på sagerne. Engang sagde Bernhard Jensen, vores borgmester, til hende: “Hør Eva, de sager, du sidder med der; det er jo sagerne fra sidste byrådsmøde!” Og så svarede Eva bare: “Jamen, det gør ikke noget. Jeg kan godt de næste ...” fortæller Thorkild Simonsen og fortsætter med et grin:

- Hun var fuldstændig ligeglad med de der rådmænd og borgmesteren.

Eva Hemmer Hansens byrådskarriere sluttede i øvrigt, da hun blev smidt ud af partiet efter at have meddelt, at hun ved næste valg kun ville stemme på en kvin-

Blå bog

► Thorkild Simonsen (S), 92 år.

► 1966-1997: Byrådsmedlem for Socialdemokratiet i Aarhus Kommune.

► 1971-1981: Rådmand i Aarhus.

► 1982-1997: Borgmester i Aarhus.

► 1979-1982 og 1986-1992: Formand for KL.

► 1994-1997: Næstformand for KL.

► 1997-2000: Indenrigsminister.

► 2005: Opmand for indenrigsminister Lars Løkke Rasmussen i forbindelse med Strukturreformen

de - hvilket hun gjorde, men da der ikke var opstillet nogen kvinder for Socialdemokratiet, så røg hun ud, hvilket Thorkild Simonsen syntes var “ganske urimeligt.”

Men hvad angår respekten for unge politikere, så synes Thorkild Simonsen, at der er skred i en positiv udvikling.

- I Aarhus har man kunnet tiltrække unge, veluddannede og stærke profiler som Nicolai Wammen (S), eks-politikeren Louise Gade (V) og nuværende borgmester Jacob Bundsgaard (S). Og se bare på Holbæk, hvor man har valgt en 25-årig borgmester, der i øvrigt ser ud til at gøre det rigtig godt, siger Thorkild Simonsen.

Kunsten at blive en stor kommune

I 1970 fik Thorkild Simonsen sin første rådmandspost i afdelingen for Undervisning og Kultur. Det var samme år, den forrige kommunalreform trådte i kraft og Aarhus fik fordoblet sit indbyggertal fra den ene dag til den anden. 150 kommunalpolitikere blev kogt ned til 31, der fik til huse på Aarhus Rådhus.

Pludselig skulle 31 byrådspolitikere repræsentere 20 nye sogneområder - og det var sogne, som ikke alle så mildt på deres nye ‘familierelation’ med Aarhus.

- Sognene troede jo, at nu tager Aarhus bare det hele, men det gjorde vi ikke. Jeg og en anden rådmand, Oluf P. Christensen (K), tog rundt i hele kommunen for at høre, hvad folk havde af kritik og forslag, og det betød noget. Vi blev respekteret og er det stadig i dag. Særlig for vores beslutning om, at de sogne, som lå længst væk fra rådhuset - de skulle tilgodeses først. For eksempel fik Solbjerg en svømmehal, inden nogle af skolerne i Aarhus midtby fik noget, fortæller

» Fortsættes på næste side

« Fortsat fra forrige sid

Thorkild Simonsen.

Det var taktisk smart, men ikke kun taktik. Rådmændene ønskede at tilgodese alle af et rent hjerte. Og samtidig, da så tiden var inde til at tilgodese selve Aarhus, så lød der ikke så store protester. Fra udkanten. Men det gjorde der fra de indre rækker i byrådet, da Thorkild Simonsen ville have, at Aarhus skulle have sit helt eget musikhus.

Kort fortalt:

- Det var under skrig og skrål og larm og alt muligt. Jeg troede virkelig, at folk gerne ville have sådan et hus, men det ville de altså ikke. De syntes, at det var for dyrt. Vi var 17 i den socialdemokratiske gruppe. Ni holdt med mig, og otte var imod, heriblandt to rådmænd og vores borgmester, så det var jo noget at stå op imod. Det blev en lang og sej kamp, men bygget blev det. Og i dag er det stadig dem, der bor længst væk fra rådhuset, der er de mest positive, fortæller Thorkild Simonsen.

Thorkild Simonsen fik selv en lang og sej karriere som borgmester i Aarhus. Højt respekteret, både for sine menneskelige, men også faglige kompetencer, og populariteten var stigende gennem hele perioden.

Du blev en slags kommunalpolitikkens Godfather?

- Det ved jeg ikke. Joh, det gjorde jeg måske?! Jeg fik jo en pris for at være Danmarks bedste borgmester, og det var personalet ude i kommunerne og ikke politikerne, der stemte om det. Men jeg synes, der var mange andre dygtige borgmestre - både dengang og nu.

Sammen med borgmestrene fra Odense, Esbjerg, Randers og Aalborg dannede Thorkild Simonsen et '5-by-samarbejde'.

- Vi var fem borgmestre plus vores embedsmænd, der mødtes jævnligt og forsøgte at lære af hinanden. Uden at træde på de mindre kommuner - og heller ikke for at bryde med KL, men simpelthen for at koordinere, hvordan man skulle tackle så store kommuner, som vi var blevet. Ingen havde jo regnet med, at vi blev så store, fortæller Thorkild Simonsen.

- Det mest forbavsende var, at vi ikke blev rost for vores arbejde, for det er faktisk den største øvelse at få en så stor kommune til at fungere, siger Thorkild Simonsen.

Antallet af kommuner blev i 1970 reduceret fra knap 1400 til en femtedel. Men Thorkild Simonsen syntes allerede dengang, at man skulle have lavet nogle af de små kommuner lidt større.

- Jeg synes, der blev for stor forskel på størrelserne, og de små kommuner følte sig nok en del tilsidesat.

KL: Brug pressen!

KL - Kommunernes Landsforening. Thorkild Simonsen husker tilbage på dengang,

Jeg synes, at de er lidt for tilbageholdende i KL i dag. Vi galede mere op dengang og brugte journalisterne til det, de skal bruges til: at få vores budskaber ud og sætte en dagsorden.

foreningen var med til at etablere Den Kommunale Højskole i Grenaa i 1967, som lavede kurser for kommunalpolitikere og embedsmænd.

- Det var ualmindelig godt, at de to grupper mødtes der - det kom der kun gode ting ud af. Dog kom der ingen fra København, for de var fra Borgerrepræsentationen. De var for fine, tror jeg nok, til at komme sammen med sådan nogle sognerådspolitikere, siger Thorkild Simonsen og smiler, mens han pointerer, at sådan er det ikke længere. I dag sidder overborgmesteren jo med i KL's bestyrelse.

Thorkild Simonsen blev selv en del af det gode selskab, da han blev formand for KL første gang i 1979. I årene fra 1982 og til 1998 skiftedes han og Evan Jensen (V) fra Lejre til at være formand og næstformand.

- Jeg havde et meget loyalt og fint samarbejde med Evan Jensen, selvom vi var meget forskellige. Det betyder rigtig meget for kommunerne, at KL er ledet af et makkerskab, som de kan regne med - og som kan holde sammen på tingene. Ja, ja, nu praler jeg igen, siger Thorkild Simonsen og 'slår ud efter praleriet' med hånden.

Hvordan synes du, det står til i KL i dag?

- Jeg synes, at de er lidt for tilbageholdende i KL i dag. Vi galede mere op dengang og brugte journalisterne til det, de skal bruges til: at få vores budskaber ud og sætte en dagsorden.

Da Thorkild Simonsen var formand, var han i pressen hver dag.

- Når pressen ringede til mig klokken syv om morgenen, sagde jeg til dem: "Jeg vil gerne tale med jer, men ikke før jeg har fået et bad og et blødkogt æg." Ikke om jeg ville sidde der i sengen og snakke og være sådan en søvnig fyr, fortæller Thorkild Simonsen.

Og han fik lov til at tale videre med pressen i de perioder, hvor Evan Jensen overtog roret, for Evan Jensen var ikke selv så meget for den del af jobbet.

- Han sagde til mig: "Fortsæt du bare med at tage pressen." Så det gjorde jeg, og i mange år sad jeg der og kunne sætte dagsordenen. Ja, ja, det lyder også pralende, men det gjorde jeg altså - og det vinder man en masse tillid på, siger Thorkild Simonsen.

Og fortsætter ivrigt presse-

Thorkild Simonsen på Aarhus Rådhus under regions- og kommunalvalget tirsdag den 21. november 2017.

Fotograf: Michael Svenningsen / Ritzau Scanpix

snakken:

- Jeg holdt en masse presse-møder i KL, og det var man ikke vant til. Man var vant til, at direktøren for KL gik ind og snakkede med direktøren i Finansministeriet og direktører andre steder. Til det sagde jeg: "Det er da meget godt, men hvad skal politikerne bruge det til, når de ikke ved, hvad I snakker om? Vi er kommunernes landsforening, vi repræsenterer alle kommuner uanset farve, så I er nødt til at spille med åbne kort."

Thorkild Simonsen trækker vejr ind og siger: "Og det budskab kunne alle kommuner jo godt lide, og derfor fik vi en fin presse ... Nå, godt du selv husker at tage kaffe. Edny skælder mig altid ud for at glemme at spørge."

Folketing: Kend din plads!

I et interview i 2011 til denne avis udtalte Thorkild Simonsen sig kritisk om de statslige embedsmænds og Folketingets stigende magt og styring af kommunerne.

Er det stadig tilfældet, synes du?

- Ja, det vil jeg mene. Folke-

tinget er lovgivende. Kommunerne er de udøvende, men det glemmer mange i Folketinget. De tror, at de også er udøvende. Men det er de ikke! De skal bare sørge for, at loven er sådan, at den kan udøves i alle kommuner. De har så travlt med at holde øje med, om en kommune gør det bedre eller dårligere end andre kommuner og så hænge dem ud for det, siger Thorkild Simonsen.

Konsekvensen af lovgivernes indblanding i kommunerne bliver, at de skaber splid og unødigt konkurrence, og Thorkild Simonsen understreger sin holdning med ordene:

- Lovgiverne skal ikke styre kommunerne. Det skal borgmestrene og de folkevalgte i kommunerne, og hvis der er nogle problemer, så skal de ordnes gennem deres organisationer, siger Thorkild Simonsen bestemt.

Sukker-krummer på tallerkenen bliver "samlet op" med pegefingern, mens Finansministeriet kommer på bordet.

- Finansministeriet har haft en stærk rolle, siger Thorkild Simonsen med tryk på ordet stærk. - Og jeg kan såmænd

Jeg tror, KL kan komme til at stå stærkt med Jacob Bundsgaard som formand. Han siger ikke så meget udadtil, men jeg tror på samarbejdet på de indre linjer i bestyrelsen.

godt forstå, at Alternativet taler om, at vi skal have et nyt ministerium, der er stærkere end Finansministeriet. Men det bliver svært at få.

Da Thorkild Simonsen sad i KL, havde foreningens embedsmænd meget mere 'hands on' på sagerne.

- Dengang undlod vi så vidt muligt at inddrage Finansministeriet og lod vores egne dygtige embedsmænd finde ud af økonomien. Jeg blev blot orienteret om, at nu var det og det forhandlet igen, og at der var styr på det. Vi forsøgte at holde det på et objektivt plan og ordne tingene for kommunerne uden om det politiske spil, siger

Thorkild Simonsen.

I farten nævner han udligningsreformen, der skulle have været på plads her i foråret, men som jo blev opgivet.

- Man blev bange, gjorde man. For en udligningsreform vil altid få kritik. Altid. Det er klart; for man tager fra nogen og giver til nogen andre. Og det er en svær opgave, og den er jo helt gal i dag, siger han.

Thorkild Simonsen husker ikke at have haft de store kampe omkring udligning i sin KL-periode, selvom der selvfølgelig var megen snak om emnet.

- Jeg kan huske, at Hans Toft, borgmesteren i Gentofte, som jeg har kendt i mange år, og som er en dygtig fyr, altid sagde: "Vi betaler alt for meget i skat i Gentofte." Og så sagde jeg: Ja, det gør I, men det skal I også. Det er jo meningen. Du skal aflevere til de fattige kommuner - det skal du bare." Og så grinte han. Men han holdt ikke op med at sige det, fortæller Thorkild Simonsen og smiler, mens han kommer i tanke om en anden udlignings-anekdote:

- Det var det samme med

Thorikild Simonsen og hans liv Edny. De har indtil videre holdt sammen i 65 år. Her ses de ved socialdemokraten Nicolai Wammens vielse i 2016.

Fotograf: Mikkel Berg Pedersen / Ritau Scanpix

lide hinanden, og det er ret dygtigt gjort - når nu de hader hinanden i forhold til 'sagen,' siger Thorikild Simonsen.

Strukturreformens håndlanger

Efter to og et halvt år som indenrigsminister og en integrationslov skulle man tro, at Thorikild Simonsen nu skulle ligge på sofaen og spise wienerstang og nyde sit otium.

Men i 2005 var der bud efter ham igen. Denne gang var det daværende indenrigsminister Lars Løkke (V), der havde brug for Thorikild Simonsen som problemløser eller opmand, som det også blev kaldt, under den igangværende strukturreform, som var blevet til i et smalt forlig uden Socialdemokratiet og Radikale Venstre.

Da Lars Løkke ringede til Thorikild Simonsen, havde langt de fleste kommuner fundet sammen i større enheder med minimum 20.000 indbyggere, som kravet lød på. Men otte steder i landet kunne man ikke blive enige. Og det skulle Thorikild Simonsen rette op på.

Han havde erfaring fra reformen i 1970, han havde været minister, og så var han ikke mindst socialdemokrat, hvilket Lars Løkke Rasmussen ifølge Thorikild Simonsen nok så som en fordel, nu hvor Socialdemokratiet havde stemt imod reformen.

Sammen med fire fuldmægtige og en kontorchef fra Indenrigsministeriet drog Thorikild Simonsen ud på missionen. Årsagerne til uenighederne de otte steder var forskellige, men de omhandlede ifølge Thorikild Simonsen overordnet set økonomi og snobberi.

Som for eksempel: I Farum slikkede man sårene efter Brixtofte-skandalen, og ingen ville 'gifte' sig til deres enorme gæld. Det endte med et tvangsægteskab med Værløse, der fik økonomisk kompensation.

På Lolland-Falster kunne man slet ikke blive enige om noget. Her konkurrerede Maribo og Nakskov om at blive hovedstad, og dertil var der ifølge Thorikild Simonsen en godsejerfrue med stærke borgmester-drømme, der besværliggjorde processen. Så efter en masse polemik besluttede Thorikild Simonsen, at befolkningen skulle stemme, og afstemningen endte med én stor kommune.

I Midtjylland var der problemer med trekanten Ikast, Brande og Herning. Ikast ville gerne være sammen med Herning, men Herning ville ikke være sammen med Ikast. Brande ville til gengæld ikke Herning, men kun noget med Ikast.

- Alle de der tøj-millionærer fra Brande ville overhovedet ikke have noget at gøre med Herning. De sendte deres direktører ind til mig for at tale deres sag. Det var jeg ikke vant til, og jeg spurgte dem: "Og hvilke kompetencer møder I så med?" Jo, de var direktører fra det og det firma ... og jeg sagde: "Ja, ja, det er fint nok, men hvad er jeres kompetencer i forhold til borgerne?"

Den type lod Thorikild Simonsen sig ikke dupere af.

Trekant-sagen endte med, at Ikast, Brande og Nørre Snede blev slået sammen, og efter nogle begyndervanskeligheder er Ikast-Brande Kommune blevet en stærk kommune med en dygtig borgmester nøjagtig som Herning, hvis man spørger Thorikild Simonsen.

Hvilke fordele gav reformen?

- Fordelene er, at så stor en sammenlægning og ensretning af kommunernes størrelse har gjort det nemmere at tilpasse lovgivningen til dem. Og det har naturligvis medført en masse besparelser på administration ved lukning af rådhus og færre politikere, siger Thorikild Simonsen.

Folketinget er lovgivende. Kommunerne er de udøvende, men det glemmer mange i Folketinget. De tror, at de også er udøvende. Men det er de ikke!

Hvad med ulemper?

- Stod det til mig, skulle man være gået hårdere til værks. Vi skulle have haft færre kommuner endnu. Tag nu for eksempel Norddjurs og Syddjurs. Hvorfor skal de være to kommuner? De er så flettet ind i hinanden, som de overhovedet kan være, og nu ligger de jo og slås om, hvem der er hovedstad. Altså hele det område med Ebeltoft skulle jo bare hedde Grenaa Kommune, siger Thorikild Simonsen.

Det ærgrer ham, at en række småkommuner overlevede, for, som han siger: "Demokrati kan også blive for nært."

- Jeg tror ikke på, at en kommune med 3.000 indbyggere har godt af at stå og ordne det hele henne i Brugsen. Det bliver sådan noget venners venner-snak. Men de helt små øer som nu for eksempel Læsø, hvor min kone kommer fra, og hvor de kun er 1.700 indbyggere - der accepterer jeg, at de har fået lov til at være små og selvstændige. Det tror jeg fungerer for dem, siger Thorikild Simonsen.

Thorikild Simonsen holder en kort og sjælden pause, så siger han:

- Men ellers må jeg nok sige, at al snakken om nærdemokrati - at vi skal have flere politistationer og nye sygehuse igen - det kan jeg ikke helt forstå. Jo, vel kan vi bruge flere politistationer, men hvis man laver nærdemokrati overfor syge, så skal man jo huske på, at man skal have ekspertisen med. Man kan jo ikke have alle de højt- og vel-

uddannede læger siddende på et lille hospital og tro, at de kan have noget at lave hele tiden. Det synes jeg man skal tænke meget nøje over, siger Thorikild Simonsen alvorligt.

I det hele taget er han lidt urolig for, hvad der sker med regionerne og sundhedsvæsenet.

- Hvis de vil lade sundhedsministeriet overtage sundhedsvæsenet og de store sygehuse, så vil jeg gå stærkt imod det. For det vil betyde, at fem-seks fuldmægtige skal sidde og styre det, som fem regioner med 41 medlemmer styrer i dag. Det lader sig ikke gøre! Skiftende sundhedsministre ville ikke kunne styre det der. Men jeg tror heller ikke, at Lars Løkke tør gøre det. Jeg har ellers lige været ved at ringe til ham og sige: "Pas nu på ... du er i farezonen."

Ville han lytte til dig?

- Njah, jeg er nok blevet for gammel eller joh, det kan nu godt være, han ville det, smiler Thorikild Simonsen og siger: "Jeg kunne godt have lyst til at gøre det."

Hvem er kongen af kommunalpolitik i dag, nu hvor du sidder herude i din bordeaux sofa?

- Ha ha, det ved jeg ikke. Det tror jeg ikke, at jeg tør sige, men jeg tror nu, at Jacob Bundsgaard er et godt bud på en, der kan køre KL videre. Han er saglig, dygtig, har et godt familieliv og er afholdt også af dem, der ikke stemmer på ham.

Du har og har haft et langt og godt ægteskab med Edny, og et langt og godt 'ægteskab' med kommunalpolitik - to gode ægteskaber?

Ja! Jeg gjorde meget for at få Edny, men i og for sig jo ikke så meget for at få den kommunale status. Men jeg har ikke fortrudt nogen af delene, siger Thorikild Simonsen. ●

flygtningespørgsmålet. Dem mente Hans Toft jo heller ikke de skulle have nogen af, men så gik jeg til Bendt Bendtsen og sagde: "Du har nogle konservative folk i Nordsjælland, som ikke mener, at de skal have nogen flygtninge." Og Bendt Bendtsen svarede: Nej, men de har jo heller ikke nogen almene boliger til dem." "Nej, svarede jeg, men det kan de da få."

Thorikild Simonsen griner: "Og så bøjede de sig deroppe og fik bygget ... lidt."

I 1997 sluttede Thorikild Simonsen sin karriere i KL til fordel for jobbet som indenrigsminister under statsminister Poul Nyrup Rasmussen (S).

Fik det nogen betydning for dit syn på kommunalpolitik, at du nu sad på posten som indenrigsminister?
- Nej, det gjorde det ikke. Jeg var meget bevidst om, at min rolle som minister stadig var at huske på, at hver eneste kommune i landet har ret til at have en mening - ret til kommunalt selvstyre. Og det anerkendte KL mig for. At jeg ikke pludselig ændrede syn på kommunernes rolle i forhold til staten og blandede

mig på en udtalt indenrigsminister-agtig måde. Det sagde man i hvert fald. Og det tror jeg nok er rigtigt, siger Thorikild Simonsen.

Den tidligere KL-formand tipper, at der er gode chancer for et kommunalt selvstyre med det KL, vi har i dag.

- Jeg tror, KL kan komme til at stå stærkt med Jacob Bundsgaard som formand. Han siger ikke så meget udadtil, men jeg tror på samarbejdet på de indre linjer i bestyrelsen.

Thorikild Simonsen nævner som eksempler på gode kræfter den unge og stærke Joy Mogensen (S) fra Roskilde og også den konservative Michael Ziegler.

- Bundsgaard og Ziegler. De er et stærkt makkerpar, selv om de er forskellige. Tænk, at Ziegler kom til en socialdemokratisk kommune og fik absolut flertal for De Konservative, hvor de andre steder næsten ingen stemmer har - så må der være krummer i den mand. Og så har han jo også kunnet tackle formanden for Dansk Lærerforening, Anders Bondo. Ikke at han altid er kommet lige godt fra det, men han har et godt forhold til Bondo. De kan godt

Nostalgiske strejftog:

"Her plejer vi at skrive i hånden og regne i hovedet"

Da Kommunen fyldte 25 år, kiggede en kommunaldirektør tilbage på livet i en lille sognekommune sidst i 1950'erne, da skrive- og regnemaskine var unødigt luksus. Her er et uddrag.

o fra arkivet

Af Carl M. Pedersen
kommunaldirektør

I disse år tog udviklingen af det kommunale bureaukrati fart (nej, nej det var ikke ned-sættende ment), selv små kommuner måtte erkende, at tiden var inde til at ansætte lønnet medhjælp. Sognerådsformandens og kassererens tid rakte ikke længere til den begyndende udvikling. Papirstrømmen var så småt begyndt, og skrivebordet derhjemme i dagligstuen kunne ikke længere rumme alt dette - professionel medhjælp var udviklingens pris.

Signalet var således givet, de små kommuner måtte ansætte kommunesekretærer eller kæmnere, og Parkinsons lov udfoldede sig ubønhørligt. Som tiden gik, blev der ansat elever, eleverne blev assistenter osv., ikke fordi kommunesekretærene ønskede det, men fordi udviklingen krævede det.

Den nyindførte professionalisme dannede grundlag for større krav til sognekommunerne. Kravene voksede og voksede og fjernede efterhånden grundlaget for de helt små kommuner. Nye krav krævede ekspertise, hvilket krævede større kommuner, og så lavede man sammenlægninger, der er det foreløbige stop i udviklingen, som vi kender den i dag.

Ind i varmen

Det har været en vidunderlig oplevelse at være en sådan førstegangsbureaukrat i en sognekommune. Efter at have befundet mig i et afgrænset og dermed beskyttet skattevæsens miljø først i Århus og senest i Holbæk, havde jeg egentlig ikke planlagt at springe ud på det dybe vand, men jeg blev ikke helt tilfældigt opfordret til at søge stillingen som kommunesekretær i en af amtets kommuner. Jeg blev tilsagt til samtale og almindelig beskuelse i

sognerådsformandens dagligstue, som sidste mand efter to ansøgere.

Som det dengang var skik og brug, skulle min kone følge mig på denne spændende rejse. Vi ventede vort andet barn, og min kone befandt sig i den sidste ventetid, men hun følte alligevel, at hun ville følge mig og deltage i den fortættede spænding, der for et par unge mennesker fulgte en sådan operation, der helt kunne ændre vore hidtidige vaner og levevilkår. Vi hyggede os imidlertid med sognerådsformanden og de to medlemmer af kasse- og regnskabsudvalget en halv times tid.

Audiensen var slut, og jeg følte mig langt fra sikker på, at jeg som den yngste af ansøgerne havde nogen chance - indtil jeg uforvarende, da jeg forlod mødet, bag den halvt lukkede dør hørte sognerådsformandens kone sige sin mening om tingene, hvilket var meget lovende og afgørende blev derefter. Det blev indledningen til en indholdsrig tilværelse, og jeg har aldrig fortrudt, at jeg sendte denne ansøgning.

Arbejdspladsen

Hverdagen meldte sig med fuld styrke, da jeg på min første dag stiftede bekendtskab med min nye arbejdsplads. På den tid var det ikke god tone at stille højrestede krav om arbejdsvilkår, lokaliteter og hjælpemidler. De ydre rammer for denne arbejdsplads var et gammelt malerværksted i sognerådsformandens baggård, med halvtstens uisoleret mur og kakkelovnsfyret. Interiøret var to spise-stuebord, hvorpå der lå tykke, sirligt håndskrevne protokoller og regnskabsbøger. I det ene bord var der en flad skuffe, der tjente som kommunens hovedkasse.

Disse faciliteter blev min arbejdsplads i de første fem år af min sognekommunale tilværelse. Vel, jeg kiggede

mig spørgende omkring efter en skrivemaskine og måske en hånddrevet regnemaskine. Sognerådsformanden læste mine tanker og sagde - nej, nej, vi plejer vanligt at skrive i hånden og at regne i hovedet. Nå ja, nu skulle man jo heller ikke begynde at stille for store krav til arbejdspladsen, men efter et halvt år købte jeg nu alligevel for egen regning en hånddrevet regnemaskine, en brugt rejseskrivemaskine og en "svinger", som de fleste benævnte kalkulationsmaskinen. Det var altså mine tre gamle venner der, som sagt, nu har fået deres plads i maskinarkivet. Efter yderligere et halvt års tid syntes sognerådet alligevel, at det var kommunen, der skulle skaffe maskiner, og mere brugbare emner blev købt.

Klasseopdeling

Den første dag benyttede jeg i øvrigt til at gøre mig bekendt med indholdet i malerværkstedet. Jeg havde en instinktiv fornemmelse af, at folke-registeret var noget væsentligt at stifte bekendtskab med som indledning til arbejdet i mit nye job.

I min søgen efter registreret fik jeg øje på nogle pakker i gråt papir og ville stille min nysgerrighed, idet det nok var noget, der hørte til kontoret - jeg pakkede ud - hurra, jeg var heldig, det var folke-registreret fuldt intakt. Det var ikke opdelt efter områder,

"Jeg kiggede mig spørgende omkring

efter en skrivemaskine og måske en

hånddrevet regnemaskine.

Sognerådsformanden læste mine tanker

og sagde - nej, nej, vi plejer vanligt at

skrive i hånden og at regne i hovedet".

men efter stilling i samfundet og disse igen efter rang - godsejere, gårdejere, læger og dyrlæger, husmænd, tjenestemænd, arbejdsmænd og aldersrentemodtagere. Senere opdagede jeg, at der var system i opdelingen, idet det passede ind i det hidtidige administrative system. Alligevel blev folke-registeret det første objekt for min reformiver.

Sognerådsformanden modtog imidlertid min første ændring af det bestående meget positivt, hvilket naturligvis gav mig blod på tanden. Meget blev ændret i de efterfølgende år, og meget nyt blev føjet til. Det var en fabelagtig skøn tid, hvor man hele tiden blev tilført nye erfaringer. En tid, hvor man ikke kendte forskel på arbejdstid og fritid. Det, der nødvendigvis skulle læses, blev ofte læst i fritiden - ikke som en forbandet pligt, men som et naturligt supplement til hverdagens praktiske erfaringer.

Sognerådstidende og Danmarks Kommunale Efterret-

ninger var eneste umiddelbare kundskabskilder til hjælp ved løsning af hverdagens problemer på den tid - og de blev læst, tør jeg love. Disse blade eller tidsskrifter var ofte til megen hjælp til udfyldning af de mange huller i min viden.

Som tiden gik, voksede kravene om informationer, kommentarer og dyberegående behandling af det arbejdsområde, som er blevet både arbejde og hobby.

I 1958 udkom den første udgave af en aflægger af dagbladet Information, det blad, som jeg i øvrigt med stor interesse havde læst siden krigens tid. Denne aflægger, der kom til at hedde "Kommunen", blev nu en kærkommen ven på kommunkontoret. Opsætningen har været nogenlunde uændret gennem de forløbne 25 år, men dette formiddagsblads format (uden sammenligning i øvrigt) har vist bestået sin prøve - det forekommer let tilgængeligt, men samtidig seriøst. "Kommunens" uaf-

hængighed af partipolitik og organisationer gør den til et værdifuldt alternativ til de andre seriøse kommunale tidsskrifter, og giver den berettigelse og attraktivitet.

I de 25 år "Kommunen" har bragt meninger og tanker fra den kommunale arbejdsmark og tolket dem for os, der står midt i det, er der som før nævnt sket en udvikling, som ikke kan sidestilles med nogen anden tid i historien.

Skal vi være stolte over denne udvikling, eller er det hele gået for stærkt. Er det rigtigt at sætte stopklodser for, eller er det unødigt alvorstale. Har vi udnyttet tidens muligheder, eller har vi udnyttet tidens muligheder, eller har vi bare forgældet de kommende generationer økonomisk, uden at sikre at fremskridtene ikke bliver tilbage-skriddt. Har vi nærmet os den fuldkomne retfærdighed i forholdet til de svage i vort samfund, eller har vi strakt os for langt - disse og mange andre spørgsmål giver stof til overvejelser.

"Kommunen" og dens skribenter kan ikke give os svarene, men jeg tror, dette blad som hidtil vil bestræbe sig på at belyse disse og mange flere emner seriøst i årene, der kommer.

Tak for de 25 år og held og lykke i årene, der kommer.

Læs artiklen fra 1983 i fuld længde på kommunen.dk.

Dengang og nu: Sådan er det gået siden 1958

Vi har udvalgt nogle artikler fra Kommunens 1958-numre og tjekket, hvordan det ser ud i dag.

Af Anni Kristensen
anni@kommunen.dk

belåning

► **1958:** ⅔ af Danmarks kommuner havde lån i Kommunernes Kreditforening, som havde en “restudlånsmasse” på 580 mio. kr. fordelt på 3.166 lån.

► **Nu:** Kommunekredit har samtlige 98 kommuner og 5 regioner som medlemmer. Foreningen havde 1. januar 2018 et samlet udlån og leasing på 177 mia. kr. og forventer netto-nyudlån i år på 5 mia. kr.

hjemmehjælp

► **1958:** Seks timers hjemmehjælp om ugen er gennemsnittet i de kommuner, som tilbyder ordningen, skriver Socialministeriet.

► **Nu:** Modtagere af hjemmehjælp får i snit 3,6 timers hjælp om ugen. Det dækker over, at modtagere af personlig hjælp får 5,5 timer, mens praktisk hjælp ydes i 0,7 timer ifølge Danmarks Statistik.

husmoderafløsning

► **1958:** Husmoderafløsning er nu indført i 55 procent af kommunerne (især de større) og dækker 86 procent af husstandene. Bruges især ved husmoderens sygdom/rekreation, barsel, enlige personers sygdom og børns sygdom.

► **Nu:** Husmoderafløsere findes ikke mere. I nogle tilfælde kan man få bevilget hjemmehjælp, og de fleste har ret til frihed med løn på barnets første sygedag. Ellers må man klare sig uden husmor.

mesterlære

► **1958:** Landets yngste kommunalpolitiker var den 23-årige maskinarbejder Ejner Nielsen, som var valgt til Stenløse-Fangel Sogneråd på Fyn. (Valgretsalderen var 23 indtil 1961.)

► **Nu:** Den yngste, som blev valgt ved KV17, er den 18-årige gymnasieelev Jonas Haase (S) fra Aabenraa. Han havde kun været valgbar i godt tre uger, da han blev byrådsmedlem.

ligestilling

► **1958:** Af 1.487 valgte amts- og byrådsmedlemmer i 1958 var godt 11 procent kvinder. Stemmeprocenten var 76,2.

► **Nu:** Ved KV17 var 33 procent af de nyvalgte byrådsmedlemmer kvinder. Stemmeprocenten var 70,8.

sygehuse

► **1958:** Nyt amtspsygehus i Glostrup, som kaldes verdens mest moderne, får 368 senge.

► **Nu:** Frem mod 2022 bygges der seks supersygehuse i Aalborg, Aarhus, Odense, Køge, Herning og Hillerød. Landets største sygehus er Rigshospitalet med 1.288 senge ifølge Sundhedsdatastyrelsen.

motorveje

► **1958:** Danmark har haft motorveje et par år, og foreløbig er cirka 40 km åbnet for trafik. Der sker færre ulykker her end på almindelige veje.

► **Nu:** Der er nu 1.227 km motorvej i Danmark. Motorveje er fortsat den mest sikre vejtype at færdes på. Langt de fleste personskader sker på landeveje eller byveje, oplyser Vejdirektoratet.

lærermangel

► **1958:** Lærermanglen har kulmineret, men der mangler stadig cirka 2.500 lærere. Nogle børn har på grund af lærermangel aldrig haft en lærer i de syv år, de er pligtige til at gå i skole, skriver avisen.

► **Nu:** 41 af 79 kommuner oplever lærermangel ifølge en rundspørge fra KL i år. Mere end hver 10. undervisningstime afvikles af en vikar, viser en undersøgelse fra Undervisningsministeriet.

1958 - i Danmark og verden

I anledning af kommunen.dk's 60-års-jubilæum bringer vi her en quiz, som tester læsernes viden om året 1958 - året, da den første avis udkom. Svarene findes i boksen nederst på side 43.

Af Svend Kjems Hove
svend@kommunen.dk

1. I Frankrig kommer de Gaulle til magten den 29. maj 1958 efter en statskrise fremkaldt af uroligheder i et af Frankrigs oversøiske områder - hvilket?

- a) Vietnam
- b) Ny Kaledonien
- c) Algeriet
- d) Guyana

2. Danmark havde i 1958 en trepartiregering - med hvilke partier?

- a) Socialdemokratiet, Radikale og Retsforbundet
- b) Socialdemokratiet, Radikale og Venstre
- c) Socialistisk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale
- d) Venstre, Konservative og De Uafhængige

3. Hvad var den generelle hastighedsgrænse på veje i Danmark i 1958?

- a) 70 km/t
- b) 90 km/t
- c) 110 km/t
- d) der var ingen generel hastighedsgrænse

4. I 1958 lancerede et bilmærke for første sikkerhedssele som standardudstyr - hvilket?

- a) Volvo
- b) General Motors
- c) Volkswagen
- d) Renault

5. Hvor mange landbrugsbedrifter var der i 1958 i Danmark (cirka-tal)?

- a) 250.000
- b) 200.000
- c) 150.000
- d) 100.000

6. I halvtredserne blomstrede de politiske ungdomsorganisationer - hvor mange medlemmer havde f.eks. Venstres Ungdom i 1958?

- a) 77.913
- b) 62.815
- c) 52.408
- d) 37.007

7. Rok og rul var kommet til Danmark et par år før, og Københavns vilde ungdom samledes spontant til "parkdans" - i hvilken park:

- a) Enghave Park
- b) Fælledparken
- c) Ørstedsparken
- d) Kongelunden

8. Det kom til de første raceuroligheder nogensinde i Storbritannien i forbindelse med det vestindiske karneval i hvilken London-bydel?

- a) Tower Hamlets
- b) Barnet
- c) Notting Hill
- d) Chelsea

9. USA sendte sine marineinfanterister ud for at intervenere i en borgerkrig - hvor?

- a) Libanon
- b) Grækenland
- c) Guatemala
- d) Vietnam

Niels Bohr og Dronning Ingrid ved indvielsen af atomforsøgsstationen Risø i 1958.

Foto: Ritzau Scanpix

10. Øerne Quemoy og Matsu blev genstand for større militære skærmydsler - mellem hvilke stater?

- a) Honduras og El Salvador
- b) Indien og Pakistan
- c) Folkerepublikken Kina og Taiwan
- d) Storbritannien og Island

11. Fodbold-VM i 1958 blev afholdt i hvilket land?

- a) Chile
- b) Sverige
- c) Italien
- d) Japan

12. Hvad var antallet af TV-licenser i Danmark i 1958?

- a) 178.319
- b) 136.904
- c) 101.756
- d) 83.017

13. Hvilket fag havde Danmarks daværende statsminister H.C. Hansen oprindeligt praktiseret?

- a) typograf
- b) journalist
- c) matros
- d) journalist

14. Hvilken eksamen bortfaldt ved skole-reformen af 1958?

- a) præliminæreksamen
- b) realeksamen
- c) mellemskoleeksamen
- d) der var ingen eksamen, der bortfaldt

15. I USA var Dwight D. Eisenhower præsident. Hvem var hans vicepræsident?

- a) John Foster Dulles
- b) Barry Goldwater
- c) Nelson Rockefeller
- d) Richard Milhous Nixon

16. I 1958 gik en legetøjs-dille verden rundt - hvad var genstanden for ophidselsen?

- a) barbie dukke
- b) frisbee
- c) tamagotchi
- d) hulahopring

17. Årets danske Melodi Grand Prix blev vundet med sangen "Jeg rev et blad ud af min dagbog" - hvem sang den?

- a) Raquel Rastenni
- b) Gustav Winckler
- c) Birthe Wilke
- d) Katy Bødtger

18. Den 20. oktober 1958 blev der taget et ikonisk foto af skuespilleren Osvald Hel-muth, der lagde en løkke (rekvisit fra teaterforestillingen "Laser og Pjalter" på Aveny-teatret) om halsen på en fremtrædende dansk politiker - hvem?

- a) Erik Eriksen
- b) Jens Otto Krag
- c) Viggo Starcke
- d) Aksel Larsen

19. Ved karnevallet i Køge det år vakte den lokale politimester Vagn Bro opsigt ved at køre i karet sammen med det letpåkledte ("Ole-Lukøje-natkjole", hed det sig) nyslåede stjernefrø, den 18-årige Vivi Bak. Vagn Bro var også folketingsmedlem - for hvilket parti?

- a) Venstre
- b) Socialdemokratiet
- c) Konservative
- d) Retsforbundet

20. I 1958 nåede mennesker for første gang siden 1912 Sydpolen på landjorden. En af deltagerne havde fem år tidligere også nået et andet højdepunkt blandt menneskelige præstationer - hvem var det?

- a) Edmund Hillary
- b) Thor Heyerdahl
- c) Vivian Fuchs
- d) Jacques Piccard

21. 14. august slår kunstmuseet Louisiana dørene op finansieret af Knud W. Jensen, hvis formue var baseret på grossistvirksomhed med hvilke varer?

- a) øl
- b) dameundertøj
- c) lystfiskergrej
- d) ost

22. Den 1. oktober 1958 kom en verdensstjerne til Bremerhaven i Vesttyskland i tjenstligt øjemed - hvem var det?

- a) Sophia Loren
- b) Kim Novak
- c) Elvis Presley
- d) Laurie London

23. Hvad var værnepligtstiden i 1958?

- a) 18 måneder
- b) 16 måneder
- c) 12 måneder
- d) 9 måneder

24. I 1958 var der hverken oms eller moms, men punktafgifter fandtes - hvad var f.eks. afgiften på coladrik i procent?

- a) 25
- b) 10
- c) 5
- d) der var ikke punktafgift på coladrik

25. Den 6. juni 1958 blev Atomenergi-kommissionens Forskningsanlæg Risø indviet. Hvem var formand for bemeldte kommission?

- a) Viggo Kampmann
- b) Niels Bohr
- c) A.P. Møller
- d) Haldor Topsøe

26. Også i 1958 leverede gysermesteren Alfred Hitchcock en film - hvilken?

- a) En Kvinde Skygges
- b) Skjulte Øjne
- c) Menneskejagt
- d) Fuglene

27. Dansk Aritmetisk Sekvens-Kalkulator, blandt venner kaldet DASK, så dagens lys. Denne superbe regnemaskine, der blandt andet medvirkede ved folketingsvalget i 1960, havde en kampvægt på?

- a) 5 ton
- b) 3,5 ton
- c) 1,5 ton
- d) 0,5 ton

28. I 1958 gik de danske mejerier i gang med at markedsføre Mejerigtig Mad med Koen Karoline. Hvem tegnede koen?

- a) Arne Ungermann
- b) Grete Rich
- c) Kurt Ard
- d) Margrethe Glücksborg (pseudonym)

29. I 1958 accepterede Danmark et tilbud om amerikansk våbenhjælp i form af typen F-100 Super Sabre jagerfly. Hvor mange af disse fly blev der i alt leveret frem til 1974?

- a) 108
- b) 94
- c) 72
- d) 42

30. Poul Reichhardt sang "Er du dus med himlens fugle" i årets Morten Korch-film, der hed?

- a) Vagabonderne på Bakkegården
- b) De Røde Heste
- c) Flintesønnerne
- d) Fruen på Hamre

Blizzload sætter turbo på hjemmesider

En effektiv brugeroplevelse er i dag en forudsætning for at skabe en bæredygtig forretningsmodel på nettet. Hastighed er ét af de parametre, som afgør om kunden får en positiv oplevelse og derved opbygger loyalitet mod din forretning.

Blizzload skaber brugeroplevelser i særklasse. Med vores software installeret vil dine kunder opleve en hjemmeside, som loader på millisekunder, og søgeresultater der dukker op, næsten før ordet er indtastet.

Ring i dag og hør, hvordan vi kan optimere din nuværende webløsning: 51 92 24 37

BLIZZLOAD

Lynhurtige dynamiske webløsninger

Blizzload er en dansk softwarevirksomhed dedikeret til at skabe en brugeroplevelser i særklasse med fokus på optimering af loadhastighed. Målgruppen omfatter webshops, nyhedsmedier og andre webløsninger, for hvem hastighed er et afgørende parameter for en bæredygtig forretningsmodel.

”Jeg skal kunne se folk i øjnene uden højt hår og lange skosnuder”

Anders Gerner Frost har to job i “samme troværdigheds-kategori som brugtvognsforhandlere.” Derfor er ærlighed et mantra for ham. Mød Gribskovs borgmester, kendt fra DR, som selv mener, at han er for tyk.

Bagom borgmesteren

Af Hanne Korvig
Hanne@kommunen.dk

Anders Gerner Frost (Nytgribskov) har været i Lemvig et par dage for at besøge en god ejendomsmægler-ven, som han har lavet tv-programmet Hammerslag med i rigtig mange år. Nu sidder han i sin bil og er på vej hjem, imens han har hul igennem til kommunen.dk via mobilen. Der lyder barnestemmer i baggrunden, og Anders Gerner Frost fortæller, at en af hans i alt fire unger, Christian

på 10 år, sidder på bagsædet sammen med en ven og en iPad.

Hvorfor ikke starte researchen dér?

Prøv lige at vende dig om og spørg din søn, om du er en god far?

Anders Gerner Frost gør, som han bliver opfordret.

- Er jeg en god far, Christian?

- Ja, svarer Christian.

Spørg ham, hvorfor du er en god far?

- Hvorfor er jeg en god far?

- Fordi du er god til at fortælle historier, når vi er på museer, svarer sønnen.

Spørg ham, hvornår du ikke er en god far?

Christian svarer ikke. Vist mest fordi han hellere vil have fokus på iPad'en sammen med venen.

Far Anders foreslår alligevel, om det kan være, når han bliver sur?

- Ja, svarer Christian let fraværende.

- Ja, nu sagde jeg det selv. Men det er jo fordi, man godt ved det selv. At det er, når hverdagen napper lidt på grund af travlhed, og morgenerne kan blive lidt hardcore. Når man ikke får talt ordentligt sammen som familie, siger Anders Gerner Frost.

Og der er også nok, “der kan nappe” i Anders Gerner Frosts liv - med to job, fire børn, fire nordsjællandske ejendomsmæglerbutikker med konen og sommerhus på Bornholm og i Italien.

Anders Gerner Frost har altid været en sulten og virksom fyr.

“Fordi jeg siger det”

Han voksede op i en middelklassefamilie på fem på Frederiksberg. Moderen var rektor på et gymnasium og fade-

ren fotograf på Nationalmuseet, og begge hans søskende er i dag journalister. Familien havde sommerhus i det nordsjællandske, og derfor har Anders Gerner Frost haft et tilknytningsforhold til Tisvilde Hegn og strandene fra barnsben af.

Anders Gerner Frost havde det som en “fisk i vandet” på Frederiksberg - både med sig selv og i familien, hvor der var kærlige, men klare rammer og regler for god opførsel, som byggede på kristne værdier og håndfasthed. “Fordi jeg siger det” var ikke en ualmindelig begrundelse i hjemmet, hvilket godt kunne være en udfordring for en argumentations-lysten dreng som Anders Gerner Frost.

Allerede i sin tidlige ungdom begyndte Anders Gerner Frost at interessere sig for politik, og da HF-uddannelsen var i hus, stillede han op til byrådet og blev valgt ind for De Konservative på Frederiksberg, 19 år gammel.

Byrådsarbejdet var en tidskrævende affære, og da også studiet på Københavns Universitet i samfundsfag efter tre år blev lidt for teoretisk for

”Jeg skal kunne møde folk både hos købmanden og i tøjbutikken i Helsingør og se dem i øjnene, hvadenten jeg har solgt dem et hus eller taget en politisk beslutning.”

den udadvendte Anders Gerner Frost, begyndte han at overveje alternativer.

- Jeg begyndte at overveje, om ejendomsmægler kunne være noget for mig! Jeg var vild med arkitektur, indretning og huse, og samtidig var det et job, hvor man skulle ud og møde andre mennesker. Det virkede afvekslende og fristende, fortæller Anders Gerner Frost.

Han kendte ikke nogen i branchen, men gennem fælles bekendte hørte han, at ‘Stine’, der var ejendomsmægler og havde butik i Helsingør, søgte en medarbejder til sin nyåbnede butik i Tisvildeleje.

For at gøre en indholdsrig

vej med Stine kort så ansatte hun ham som trainee, de blev rigtig gode venner og havde det sjovt sammen - så sjovt, at de blev kærestere. Og mand og kone. Og forældre til fire unger.

Og selvom Anders Gerner Frost og Stine fungerer i et makkerskab for deres fire butikker i Nordsjælland med hver deres kompetencer og opgaver, så er Stine i bund og grund Anders Gerner Frosts chef.

- Stine har det sidste ord, også dér, gnægger Anders Gerner Frost og fortsætter:

- Og det går fint. Det kan jeg sagtens rumme. Jeg er ikke bange for kloge kvinder.

Højt hår og lange sko

I 2018 blev Anders Gerner Frost borgmester i Gribskov Kommune med sin lokalliste Nytgribskov, der på det tidspunkt havde eksisteret i seks år. Inden da havde ejendomsmægleren siddet i byrådet for De Konservative siden 2009.

- Der er helt klart fællestræk ved det at være borgmester og ejendomsmægler. Begge er meget kommunikative job, der handler om at sælge bud-

Anders Gerner Frost (Nytgribskov) fylder godt ud i Højbjerg Hegn i Helsingør. Og i brusekabiner: ”I Hammerslag skubbende værtten mig engang ind i en brusekabine i en lejlighed på Amager, hvor jeg sad fast, fordi jeg var for tyk,” fortæller han.

Foto: Jakob Carlsen

Blå bog

- **Anders Gerner Frost** (Nytgribskov), 42 år
- **Borgmester i Gribskov Kommune** siden 2018
- **Ejendomsmægler.**
- **Gift med Stine.**
- **De har sammen 4 børn** på 14, 12, 1 og 4 år.
- **Bor i Tisvilde.**

skaber, siger Anders Gerner Frost og afviser ikke, at han er godt skåret for tungebåndet. Men han gør en dyd ud af at være ærlig. Både som politiker og som ejendomsmægler. - Der er alt for mange politikere, der ikke tør sige, hvad vi er nødt til at gøre; ikke tør at prioritere en slags kernevel-færd fremfor en anden, selv om det er nødvendigt. Men jeg vil være ærlig her i mit lokalområde. Jeg skal kunne møde folk både hos købmanden og i tøjbutikken i Helsingør og se dem i øjnene, hvad

enten jeg har solgt dem et hus eller taget en politisk beslutning, siger han. Anders Gerner Frost ved godt, at det lyder frelst - særlig fordi ejendomsmæglere som bekendt har ry for at være det modsatte af ærlige. - Altså: Vi joker jo selv om ejendomsmægler-typen med lidt for højt hår og lidt for lange skosnuder. Vi er klar over, at vi ligger i samme troværdigheds-kategori som brugt-vognsforhandlere, journalister og politikere, siger Anders Gerner Frost og fortæller, at de personligt går udenom den type, når de ansætter folk til deres butikker. Heldigvis har Anders Gerner Frost selv kort hår og bruger kun størrelse 43 i sko. Til gengæld vejer han alt for meget; en livsnyder og levestemand, der kan lide både røde bøffer og rødvin. - Udover det er problemet, at jeg ikke sover nok, hvilket gør, at jeg har svært ved at tabe mig. Jeg er både A- og B-menneske, så det bliver kun til 5-6 timers søvn per nat, fortæller Anders Gerner Frost.

Gribskov kommune: Fem gode og en øjebæ

- Hvad er din yndlingsudsigt? Solnedgangen over Arresø mod Tibirke Bakker.
- Det mest romantiske sted? Esrom Kloster.
- Hvilken butik ville du ikke undvære? Irma.
- Kommunens bedste kulturtilbud? Tegners Museum og Munkruphus.
- Hvad vil du gerne have, at din kommune skal være kendt for? Fællesskaber.
- Den største øjebæ? Vores rådhus i Helsingør.

”Jeg var voksen allerede som barn! Når mine forældre havde gæster, var det værste, jeg vidste, at blive placeret ved børnebordet.”

Tibetansk munk? Han har dog to “sundheds-hjælpere”: familiens hund og en 75-årig ven, som han går lange morgenture med tre gange om ugen. Vennen er tidligere direktør i B&O og følger med i Anders Gerner Frosts karriereliv. Han fungerer lidt som en mentor for borgmesteren. - Han er virkelig god for mig. Han siger altid sin ærlige mening, og så roser han mig for at være god til at tage på ferie med familien, hvor vi kobler helt ud og fra - sammen. Han har lært mig, at man ikke er uundværlig, og at pauser er vigtige, fortæller Anders Gerner Frost. Hunden, der er med på deres gåture, er en Lhasa apso, en tibetansk munkehund. Familien blev lokket til at købe den af en kunde, som til gengæld lovede at købe et hus, som hun havde haft øje på længe. Familien Gerner Frost købte hvalpen. Hun købte dog aldrig huset. Anders Gerner Frost griner. Også til spørgsmålet, om der mon kunne være noget tibetansk munk over ham? - Nej. Altså som i ‘slet ikke’.

Jeg tror, at mange munke ville sige til mig, at jeg skulle slappe lidt af. Jeg har en arbejdsuge på cirka 70 timer, siger han. Hvordan klarer du at balancere mellem de to job? - Jeg er borgmester på fuld tid og ejendomsmægler på deltid - det sidste mest i weekenderne. Men det er egentlig bare omvendt af, hvad jeg var før - da var jeg politiker på deltid og ejendomsmægler på fuld tid. Det er jo klart, at man ikke bare kan forsvinde i fire år fra det livsværk, man har bygget op og som brødføder mig og min familie, både nu og senere efter en borgmestertid, siger Anders Gerner Frost. Anders Gerner Frost har indtil videre været stringent med at være på rådhuset fra tidlig morgen til sen aften; om behovet ændrer sig, ved han ikke. - Når jeg går til valg igen om fire år, så vil jeg gerne have, at folk siger, at jeg har passet mit arbejde som borgmester. At jeg har været der, siger Anders Gerner Frost.

Du er ny borgmester, men hvad er egentlig det nye i Nytgribskov? - Grundlæggende handler det om, at lokalpolitik, og den måde man arbejder med det på, ikke har ændret sig i 100 år - og dét har vi haft lyst til at udfordre. Hvordan kan vi udvikle lokaldemokratiet? Hvordan kan vi samle en kommune på ca. 40.000 indbyggere, så alle føler sig inddraget - og føler sig tæt på det politiske beslutningsgrundlag? Vi vil rigtig gerne bryde med de store og gamle partier, der sidder tungt på deres ideologier. Hvordan kan vi få løst net op på den partipolitik og begynde at sætte os ud over dem og arbejde sammen på tværs?

Nogle tunger mener, at du er kommet let til posten, fordi du er tv-kendis. Hvad er din kommentar til det? - At være et kendt ansigt lokalt kan på mange måder være en fordel, men jeg er ikke “slået igennem” udover de steder, hvor jeg har butik - så hvis den teori skulle holde stik, så skulle jeg have fået mange flere stemmer i alle de andre kommuner også.

Du har været med i Hammerslag i en periode på 14 år. Hvorfor tror du, at Danmarks Radio bliver ved at ringe efter dig? Det er nok, fordi jeg ved meget om huse, og jeg ved sindssygt meget om sommerhuse ... Men derudover så tror jeg, at de synes, at jeg er en hyggelig og rund type med selvironi. Jeg er ikke bange for at dumme mig på skærmen - heller ikke dengang værten skubbende mig ind i en brusekabine i en lejlighed på Amager, hvor jeg sad fast, fordi jeg var for tyk. ●

Q & A's med Anders Gerner Frost

Hvornår blev du for alvor voksen? Jeg var voksen allerede som barn! Når mine forældre havde gæster, var det værste, jeg vidste, at blive placeret ved børnebordet. Så jeg sad ved voksenbordet og vidste ikke noget bedre end at tale med om samfund, politik eller om folks børn ude at spille fodbold. Hvilke karaktertræk kendetegner dig bedst? Jeg tror, jeg er let omgængelig. Rund. Både i ordets bogstaveligste forstand og ... Men jeg er også målrettet. Jeg har meget klare mål i livet. Og det overrasker nok nogle, for når man er rund og livsnyder, så tænker folk let, at så er man bare det ... Har du en last(er), du er træt af? Jeg er nok træt af, at jeg grundlæggende ikke er så træt af min vægt. Jeg ved selvfølgelig godt, at det kan give en begrænset levetid, men det er der jo så mange ting, der kan.

Hvilket råd ville du give dig selv som teenager? Go for-’politikken’. Lad være med at være så optaget af, at du skal have den der uddannelse. Det siger jeg også til mine børn: Gå efter det, der føles rigtigt - og tænk ikke så meget på uddannelse. Er der noget, du gerne vil være fri for i dit arbejde? Næh. Det kan selvfølgelig godt være hårdt, når man bliver udstillet som utroværdig, når man ikke føler, at man er det, eller at folk ytrer sig offentligt om, at de ikke kan lide én som person, men modstand er jo enormt vigtigt. Som borgmester sidder man jo i en magtposition, og hvis ikke man møder modstanden, så tror jeg let, man kan glemme at mærke efter, om man går den rigti-

ge vej. Hvilken ting ville du redde ud af dit hjem, hvis det stod i flammer? Jeg er ikke så materielt indrettet og knyttet til ting. Så skulle det være noget af børnenes, som jeg vidste betød noget for dem. I virkeligheden gad jeg godt flytte hvert fjerde år, flytte fra det hele og få ryddet op og ud. Jeg kunne tænke mig at være typen, der ejede ti ens skjorter, ti ens jakkesæt og fire par ens sko, og så gå ud af døren i det samme hver morgen. Jeg har en far, der har arbejdet på Nationalmuseet i 45 år, og som er en ‘gemmer’, så jeg er blevet modsat det.

Hvad ville du aldrig give penge for? Kærlighed. Hvad kan gøre dig pinligt berørt? Når folk går over andres grænser - ikke respekterer dem. Hvad skal mænd vide om kvinder? At de får ret til sidst. Så drop en del af kampene.

Hvilken sang ville du vælge at synge på karaokebaren? “Livet er kort, livet er kort, tænk dig godt om, før du slører det bort. Graven er sort, graven er sort, var der mon ting, som du ikke fik gjort?” af John Mogensen. Hvor mange hammerslag kan du slå uden at ramme din tommelfinger? Jeg er faktisk en rimelig habil håndværker. Jeg gør det bare ikke så meget. Det er en af de ting, jeg ikke når. Men jeg har både støbt badeværelsesgulve og lagt nye tage på og så videre - så jo, jeg kan slå mange. ●

Sådan vil regeringen fjerne bureaukrati

Regeringen har præsenteret det første af seks udspil til at modernisere den offentlige sektor.

forenklinger

Det er tid til at gøre op med kontrolinstanser blandt de offentligt ansatte, sagde statsminister Lars Løkke Rasmussen (V), da han i sidste uge præsenterede den såkaldte afbureaukratiseringsreform.

Reformen indeholder cirka 130 mere eller mindre konkrete forslag til forenklinger. De er blandt andet:

- Der skal laves fri-institutioner i alle landets kommuner, hvor medarbejderne får større frihed til at bruge deres faglighed i dagligdagen.
- Regeringen foreslår en helt ny skoleform, selvstyrende skoler, som skal have frihed fra statslige og kommunale bindinger.
- Frie grundskoler skal have enklere og friere rammer, blandt andet med mulighed for fælles ledelse og administration på tværs af skolerne.

- Op til 25 ungdomsuddannelses-institutioner får som et forsøg friere rammer til blandt andet at tilrettelægge uddannelsernes indhold og bestyrelsernes sammensætning.
- Kommunerne inviteres til nye frikommuneforsøg fra 2018 - Frikommuneforsøg III.
- Antallet af puljer målrettet kommuner og regioner skal halveres, og små puljer under 10 mio. kr. skal afskaffes. Det kræver tilslutning fra Folketingets partier.
- Der skal laves en kvartalsvis ”puljekalender”, så kommuner og regioner kan nøjes med at holde øje med nye puljer fire dage om året. Desuden skal puljer oftere udmøntes over flere år.
- Støtten til frivillige foreninger på det sociale område skal forenkles.
- Regler for og systemer til at søge statslige tilskud skal ensrettes.
- I ældreplejen skal kravene til dokumentation af den syge-

plejefaglige udredning forenkles. Kravene til dokumentation i det fælles medicinkort skal forenkles, når der skiftes mellem lægemidler med samme aktive indholdsstof. Og utilsigtede hændelser skal kunne samles i fælles indberetninger.

• Der skal gøres op med målmysteret, så der bliver færre mål, der skal nås.

- Reglerne om journalføring skal moderniseres.
- Antallet af henvendelser til kommuner, regioner og institutioner med f.eks. spørgeskemaer skal halveres og altid foregå digitalt.
- Elevplanerne i folkeskolen skal forenkles.
- Der skal købes smartere og mere effektivt ind, KL og Danske Regioner inviteres til at aftale fælles måltal for effektivisering af offentlige indkøb.
- Arbejdsmiljøreglerne skal forenkles.
- Et analysearbejde skal vise, om praktiserende læger kan

aflastes for administrative opgaver.

Den forkerte vej

KL erklærer sig positiv overfor de overordnede tanker i reformen, men fri-institutioner er den forkerte vej at gå, mener foreningen.

Desuden er KL skeptisk overfor regeringens forventning om, hvor mange personaltimer der kan frigøres som følge af forslagene.

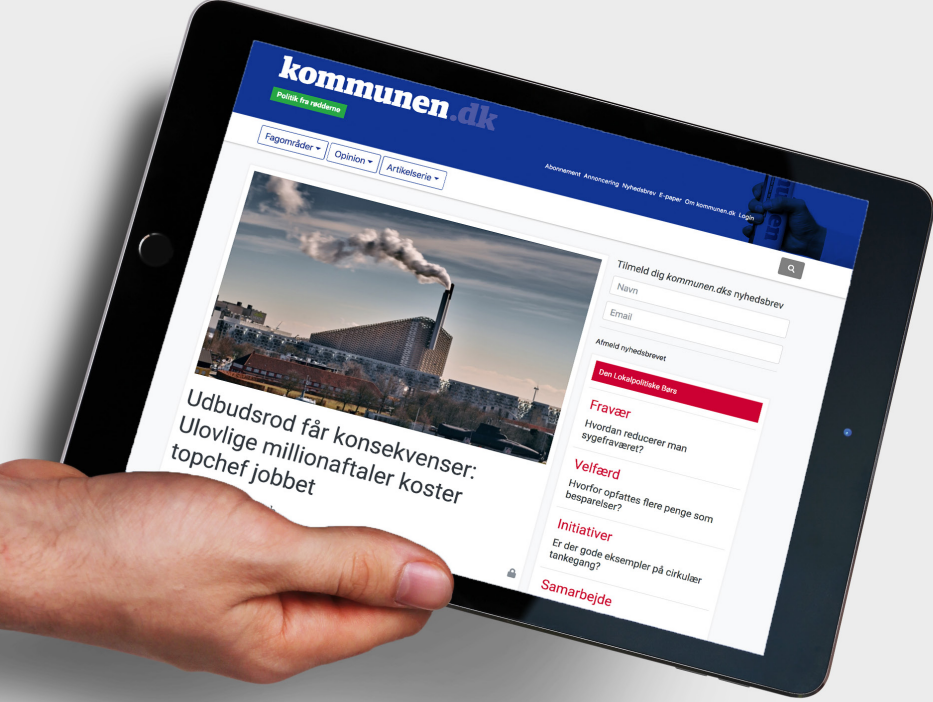
- Det virker desværre helt urealistisk, når regeringen melder ud, at forenklingsforslagene alene i ældresektoren skulle kunne frigive cirka 2.000 varme hænder. Udspillet leverer kun få reelle bud på regelforenklinger, siger KL-formand Jacob Bundsgaard.

Afbureaukratiseringsreformen er den første del af den sammenhængsreform, som innovationsminister Sophie Løhde (V) blev sat i spidsen for at lave, og som ifølge regeringen skal skabe bedre og mere sammenhængende velfærd i Danmark. Flere dele ventes i løbet af efteråret. ○

Sammenhængsreformen

Innovationsminister Sophie Løhde (V) står i spidsen for regeringens sammenhængsreform, der er en samlet reform af den offentlige sektor.

Kommunen fejrer 60 år med jubilæumstilbud

Tegn et årsabonnement inden for de næste 60 dage - og få 60% rabat*

Kontakt administrationen:
lene@dknyt.dk eller lisbeth@kommunen.dk.

*Gælder kun nytegninger

Danmark trækker sig fra OECD-netværk og går glip af vigtig viden om stat-kommune-relationer

Finansministeriet har i al ubemærkethed meldt sig ud af et OECD-netværk, der beskæftiger sig med decentralisering og forholdet mellem stat og kommune. Ærgerligt, mener eksperter.

o netværk

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Finansministeriet har meldt sig ud af OECD-netværket Fiscal Federalism Network, og udmeldelsen møder nu kritik fra flere fronter.

Jørgen Lotz, der er tidligere afdelingschef i Finansministeriet, var med til at starte netværket i 2004, og han ærgrer sig over, at Danmark nu vender netværket ryggen.

- Det er udtryk for en prioritering, der er forkert efter mit skøn. Jeg mener, at man skal prioritere forskning og internationalt samarbejde højt, siger Jørgen Lotz, der selv deltog i netværket og fandt det vigtigt at være orienteret om, hvordan andre lande løste problemerne.

Danmark har været medlem af netværket, siden det blev oprettet i 2004. Det er et frivilligt netværk, der holder årlige konferencer og møder for medlemslandene, hvor vidensdeling og analyser af forholdet mellem stat og kommuner er på programmet. Netværkets sekretariat indsamler også data fra medlemslandene, der danner grundlag for ny viden om effekter af eksempelvis decentralisering.

En ubekvem sandhed

Den seneste analyse fra OECD-netværket konkluderer, at decentralisering har positiv effekt på vækst og effektivitet.

Og ifølge Socialdemokratiets finansordfører, Benny Engelbrecht, kan Danmarks exit fra netværket hænge sammen med, at de konklusioner og analyser, som netværket kommer med, skurrer i ørerne på Finansministeriet.

- Jeg kunne godt have en mistanke om, at det er et udtryk for, at det er - for at bruge en forslidt Al Gore-sætning - en ubekvem sandhed, siger Benny Engelbrecht og fortsætter:

- Den underliggende problemstilling er, at vi har oplevet en stor centralisering i det danske samfund, der har givet udfordringer med sammenhængskraften i Danmark. Det problem har man på ingen måde løst, og derfor virker det - synes jeg - helt på månen, at man ikke vil være

"Det virker på mig, som om der er nogen, der gerne har villet undgå, at det blev bemærket. Det synes jeg er ærgerligt."

Benny Engelbrecht

med til at udveksle konklusioner og viden med andre lande om, hvordan man kan sikre så stor nærhed som overhovedet muligt, siger han.

Den mistanke deler Jørgen Lotz.

- Det kan tænkes, at hvis Finansministeriet og Indenrigsministeriet ikke er så interesserede i decentralisering, men er mere interesserede i, hvordan man holder låg på kommunerne, er de ikke så interesserede i de resultater, der kommer ud af OECD med en anden overskrift, siger Jørgen Lotz og understreger:

- Men OECD-netværket kunne også hjælpe den regering, som leder efter de mest effektive måder at stramme på. Kun som medlem kan man påvirke netværkets dagsorden til at undersøge fordelene ved styring vs. friere decentralisering, siger Jørgen Lotz.

Også KL er kritiske overfor beslutningen om at forlade netværket.

- KL synes, at netværket har produceret interessant viden om effekterne af decentralisering. Det er lidt ærgerligt, at Danmark ikke længere vil være med til at støtte international forskning, som kan sætte vores egen indretning af den offentlige sektor i perspektiv, skriver cheføkonom i KL, Morten Mandøe, i et skriftligt svar til kommunen. dk.

Regionernes fremtid

Også Jørgen Grønnegaard Christensen, der er professor emeritus i statskundskab ved Aarhus Universitet, er forundret over beslutningen om at trække sig fra netværket.

- Jeg er overrasket, fordi det at deltage i et internationalt samarbejde - og specielt i OECD - er en meget nem og vigtig måde at hente systematisk information om, hvordan man gør i andre lande, og

- hvis man løfter sig lidt op i helikopteren - sikre sig grundlag for at vurdere, hvordan forskellige måder at indrette den offentlige sektor og den offentlige styring virker, siger Jørgen Grønnegaard og fortsætter:

- Det er meget svært at sige noget fornuftigt om, hvis man lukker sig inde og udelukkende ser på egne danske forhold. Derfor er det utroligt overraskende, at man tager sådan et skridt.

Ifølge Jørgen Grønnegaard Christensen bør Danmark have en særlig interesse i vidensdeling om spørgsmål, der omhandler indretningen af den offentlige sektor. De seneste politiske diskussioner om en eventuel afskaffelse af regionerne er et godt eksempel på, hvorfor Danmark bør deltage i internationalt samarbejde og spejle sig i andre landes erfaringer.

- Når man overvejer ændringer i udligningssystemet, hvad man jo gør en gang imellem, og når man overvejer regionernes fremtid, som jo ser ud til at komme på den politiske dagsorden, så er det her et netværk, der kan levere helt relevant baggrundsviden, siger Jørgen Grønnegaard Christensen.

Under radaren

Benny Engelbrecht (S) er desuden overrasket over, at han som medlem af Folketinget og Finansudvalget ikke har hørt noget om, at man har ønsket at trække sig ud af OECD-netværket.

- Det virker på mig, som om der er nogen, der gerne har villet undgå, at det blev bemærket. Det synes jeg er ærgerligt, siger Benny Engelbrecht.

- Det, at det er gået helt under radaren, og at man ikke har fortalt det nogen steder, bliver vi nødt til at spørge finansministeren om: Hvad i

alverden er forklaringen på det?

Kommunen.dk har forsøgt at få et interview med finansminister Kristian Jensen (V) for at få svar på, hvorfor man har valgt at melde sig ud af netværket, samt hans reaktion på kritikken af både udmeldelsen og processen, der er foregået "under radaren."

Finansministeriet har sendt følgende skriftlige svar på baggrund af interviewforespørgslen:

"Finansministeriet søger løbende erfaringer og inspiration fra andre lande og deltager aktivt i en række internationale netværk. Ministeriet har samtidig et ansvar for at tage skyldige økonomiske hensyn og løbende vurdere, om de anvendte ressourcer står mål med det udbytte, som netværkene giver. Derfor har Finansministeriet den 29. juni meddelt OECD, at ministeriet ikke længere ønsker at være medlem af OECD's Network on Fiscal

Finansministeriet vinker farvel til OECD-netværk.

Foto: Peter Hove Olesen / Ritzau Scanpix

Relations Across Levels of Government."

Danmarks udmeldelse af netværket træder i kraft fra juni 2019. Netværket koster 161.992 kr. i medlemskontingent for 2018, oplyser Finansministeriet.

DK Job

Leder af Sekretariat og Jura, Lejre Kommune
Lejre Kommune søger cheffjurist, der siger ja!
Ansøgningsfrist: 26/09-2018

Kontorchef til Borgmesterkontoret, Odense Kommune
Vil du være med til at udvikle betjeningen af den øverste politiske ledelse i én af landets absolut største kommuner?
Ansøgningsfrist: 18/09-2018

HR-chef, Brøndby Kommune - Centralforvaltningen
Som HR-chef i Brøndby bliver du chef for HR-afdelingen med 17 medarbejdere, og du får en central rolle i at styrke leder- og personaleudvikling i kommunen.
Ansøgningsfrist: 17/09-2018

Sundhedschef, Dansk Sundhedssikring
En dynamisk og empatisk chef med forretningsans, som kan lede et team af stærke sundhedsprofessionelle.
Ansøgningsfrist: 17/09-2018

2 stærke og dygtige direktører, Stevn Kommune
Stevn Kommune søger 2 direktører til kommunens direktion, som dermed får 2 nye ud af 3 medlemmer.
Ansøgningsfrist: 13/09-2018

Se alle aktuelle stillinger på www.dknyt.dk/stillinger

Fuglefløjt og fællesskab: Naturen

Et tilbud om 'naturklubber' for udsatte familier har været så succesfuldt, at Red Barnet nu - med flere fonde i ryggen - ruller de grønne tilbud ud i flere boligområder. Fælles familieaktiviteter i det fri skaber trivsel og øget lyst til at indgå i relationer med andre. Det oplever syriske Khawla Ajaj fra Æblehaven i Roskilde: "Mine børn bliver mere åbne og stærke," siger hun.

udenfor

Af **Charlotte Holst**
red@kommunen.dk

- Jeg har været i skoven højest én gang i løbet af de sidste ti år, selvom skoven kun ligger et par hundrede meter væk.

Sådan fortæller en forælder, der har deltaget i Red Barnets naturaktiviteter for udsatte borgere. Det er nemlig ikke lige så let at tage på udflugt i den nærliggende skov, hvis man i øvrigt kæmper med at forstå brevet fra kommunen og har svært ved at overskue selv dagligdags gøremål.

- Når du sidder i en lejlighed i et tætbebygget boligområde, ikke har nogen bil, måske har 3-4 børn og i øvrigt er sårbar og udsat, er en skovtur ikke det første, man ser for sig," siger naturvejleder hos Red Barnet, Morten Kjellmann.

Ikke en nem opgave

Men nu skal flere udsatte familier ud i den grønne herlighed, der i mange almene boligområder ligger blot et stenkast væk. For der er gode erfaringer med at bruge naturen som løftestang for mere trivsel og stærkere relationer. Det viser resultater fra Red Barnets pilotprojekt: 'Ud af boligblokken - ind i naturen'.

- Der skal ellers meget til for, at de her mennesker rækker ud efter tilbud. Det er ikke nogen nem opgave, men det er sket her. Familierne løftes ud af isolationen, og efter de har været med på turene,

tager de også imod andre tilbud fra de boligsociale medarbejdere, siger Morten Kjellmann.

Derfor ruller Red Barnet nu 10 nye 'naturklubber' ud rundt om i landet. Aktiviteterne har fået 10 millioner kroner i ryggen fra fonde og bidragsydere, og både antallet af klubber og hyppigheden af aktiviteter skal op.

Turene i det grønne, hvor man fisker, klatrer i træer og laver mad over bål sammen med frivillige fra Red Barnet, styrker de ofte sårbare familier, hvoraf nogle er traumatiserede. Sproget stimuleres, de får succesoplevelser, når de fanger en fisk eller kommer op i toppen af et træ, og de bliver rustet til socialt samvær. I rapporten hedder det, at deltagerne opnår 'resiliensfremmende kompetencer'.

- Det handler om robusthed og modstandskraft. Vi kan se, at de her mennesker og særlig børnene skaber relationer på tværs. De mødes udenfor klubbens sfære, begynder at lege og ses privat. Det er en kæmpestor sidegevinst, som vi går hårdt efter, og vi ser frem til at komme ind i flere boligområder i Danmark nu, siger Morten Kjellmann.

Leg med danske børn

En af dem, der deltager i naturaktiviteterne med sine børn, er syriske Khawla Ajaj, der bor i Æblehaven i Roskilde. Hun og hendes familie kom til Danmark i 2015. Hen-

Naturklubber skyder op

► Red Barnet har kørt pilotprojekter i udsatte boligområder gennem to år, hvor udsatte familier i boligområder har deltaget i naturaktiviteter. Aktiviteterne er fortsat efter projektfasen.

► En evaluering har vist øget trivsel, øget integration og styrket netværk hos nydanske familier og udsatte familier i øvrigt.

► Der er i dag naturklubber i Aarhus, Odense, Roskilde, Nivå og Københavns Nordvestkvarter. Nu rulles de også ud 10 andre steder i landet, og aktivitetsniveauet skrues op. Det er endnu ikke fastlagt hvor, men Red Barnet går efter "geografisk spredning."

► Aktiviteterne er støttet med over 10 millioner kroner af Ole Kirk's Fond, Nordea-fonden, Lemvig-Müller Fonden og Friluftsrådet.

► Projektet løber over tre år, og der er lavet samarbejdsaftaler med med en række almene boligselskaber.

Zübeyde Tamer er pædagog og boligsocial medarbejder i Æblehaven i Roskilde. Hun peger på, at succesoplevelser i naturen og de nye relationer, der opstår, styrker deltagerne på langt sigt.

des danske er ikke godt nok endnu til et interview, men via tolk og boligsocial medarbejder Wafia Khatip fortæller hun beredvilligt om turene til Hyrdehøjskoven og Bose-rupskoven.

- Vi laver bål, bager boller, spiller bold og forskellige andre ting. Den suppe, vi laver over bål, smager virkelig godt. Vi har det sjovt og hyggeligt sammen. Jeg er meget social og kan rigtig godt lide fællesskabet, siger Khawla Ajaj.

Det er især for børnenes skyld, hun deltager, siger hun. For Maya på 12 og hendes to brødre Mouhannad (10) og Yousef (8) skal være sammen med danske børn, mener Khawla.

- Mine børn bor i Danmark, og derfor skal de lege med

"Sproget er nøglen. Hvis jeg lærer det, så kan jeg alt."

Khawla Ajaj

danske børn og være sociale med dem. Selvfølgelig skal de det. Det er ikke nok at gå i skole. Det er godt også at have venner udenfor skolen.

Khawlas datter Maya på 12 år fortæller lidt genert, at hun godt nok kommer til at lugte af bål og er træt bagefter, men at hun godt kan lide turene.

- Jeg møder venner, og vi kan snakke sammen. Vi spiller, laver mad og har det hyggeligt sammen, siger hun.

Får mod på mere

Naturklubberne sætter gene-

"Det handler om robusthed og modstandskraft. Vi kan se, at de her mennesker og særlig børnene skaber relationer på tværs. De mødes udenfor klubbens sfære, begynder at lege og ses privat. Det er en kæmpestor sidegevinst, som vi går hårdt efter, og vi ser frem til at komme ind i flere boligområder i Danmark nu."

Morten Kjellmann, naturvejleder hos Red Barnet

skal bryde isolation i boligblokkene

Det laver de

► **Naturklubberne fungerer sådan**, at 30-40 deltagere af gangen tager ud i et naturområde, der ligger tæt på boligområdet.

► **5-10 frivillige fra Red Barnet** er med hver gang og sætter gang i aktiviteter.

► **De fisker, laver** mad over bål, flyver med drage, klatrer og spiller bold.

► **Der arrangeres også** længere ture, blandt andet til Lejre Forsøgscenter.

Maya Edwan på 12 år synes, det bedste ved turene er, når de sammen laver mad over bål. Hendes små brødre - Mouhannad Edwan (th) og Yousef Edwan - er vilde med boldspillet i skoven.

relt skub i engagementet i boligområdet. Det siger Zübeyde Tamer, boligsocial medarbejder i Æblehaven.

- Vores oplevelse er, at deltagerne får mod på mere. De begynder at søge bibliotekscafeen for at komme og snakke, og de spørger selv efter særlige aktiviteter.

Zübeyde Tamer deltager selv i naturklubbens aktiviteter indimellem. Begejstringen hos deltagerne har gjort indtryk på hende.

- Det, at de frivillige er med, fordi de har lyst, og ikke tager penge for deres arbejde, skaber stor glæde. Det giver virkelig et rygstød, at der er nogle - også udenfor familien - der gerne vil én, siger hun.

Hun peger på, at især børnene har gavn af turene.

- Når børn og unge føler sig set og får kontakt til nogle, der tror på dem, får de mod på mere. De kan tage deres naturoplevelser med sig i skolen. De kan fortælle, at de har fanget en fisk i weekenden eller været i Lejre Forsøgscenter, og så er de med i fællesskabet på en anden måde. Det er små succesoplevelser, men tilsammen skaber de en flig af noget, der styrker dem på langt sigt - det er jeg slet ikke i tvivl om, siger

Zübeyde Tamer, der er uddannet pædagog.

Diffust område

Erfaringerne hos de involverede er altså positive. Forskningsmæssigt er der dog ikke belæg for at sige, at naturaktiviteter kan bruges som social løftestang i socialt arbejde, der ledes af frivillige. Det siger Niels Ejbye-Ernst, forsker ved Københavns Universitets Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning. Han har evalueret flere sociale indsatser på grundlag af naturaktiviteter.

- Det er et diffust område at skulle undersøge videnskabeligt. De frivillige er der med vidt forskellige intentioner, og aktiviteterne svinger, så det er svært at måle på. Men de familier, der deltager, får positive erfaringer, de kan bære videre. De oplever at blive accepteret af andre. I evalueringerne er der flere, der hæfter sig ved det: 'Hold da op - der er nogle, der bruger deres tid sammen med os', siger Niels Ejbye-Ernst.

Han påpeger også, at disse naturaktiviteter skaber en ligeværdsfølelse med andre børn.

- Jeg har oplevet børn, som aldrig har set en myretue eller Vesterhavet, selvom de bor lige ved siden af. Socialt udsatte kommer ikke meget i naturen - det ved vi. Men er man helt afskåret fra den slags erfaringer, så er man udenfor. Med naturklubberne får børnene en indgang og kan tale med i skolen på lige fod med andre. Det er vigtigt, siger han.

Det oplevede Maya en dag, hvor klassen var på tur til Boserupskoven.

- Hun kunne genkende stedet og fortælle, at hun havde været der før, og hvad hun havde lavet. Det var noget særligt, hun havde oplevet, siger Khawla Ajaj.

Undgår parallelsamfund

Red Barnet skeler både til geografisk spredning og til ghettolisten, når man skal vælge, hvor de nye naturklubber skal ligge. Morten Kjellmann mener, at klubberne giver nogle af de effekter, politikerne efterspørger, når de laver ghettoplaner.

- Jeg har været naturvejleder i 25 år og været med til mange indsatser rundt omkring. Det her bryder isolationen og er dermed med til

at dæmme op for problemer med parallelsamfund. Det handler om at finde fælles ståsteder. Det lyder måske vagt for nogle, men det virker, siger han.

Naturklubberne bringer også det danske sprog i spil. Her kommer man naturligt i snak med danskere, siger Khawla Ajaj. For hende er det afgørende at få lært dansk.

- Sproget er nøglen. Hvis jeg lærer det, så kan jeg alt, siger hun.

En anden kæphest for Khawla er udeliv. Da familien boede i Syrien, kørte de ofte langt for at komme til stranden, fortæller hun, og hun bryder sig ikke om, at hendes børn sidder for meget inde i lejligheden.

- De vil gerne sidde og se iPad. Det bliver kedeligt, og det er ikke godt. De må kun se en halv time - så skal de ud, siger hun og roser også de frivillige, som hun oplever som meget imødekommende.

- De er så glade. Det er en rar følelse, at de vil gøre noget for os. Vi er som en familie, når vi er afsted. Turene gør mine børn mere åbne og stærke.

Syriske Maya, der går i 6. klasse, er glattere for at få taget billeder end sin mor Khawla, der ikke vil fotograferes. Hun er også glad, hver gang hun har været med Æblehavens naturklub ude i de skovområder, der ligger tæt på boligområdet.

Tvivlsom overskuds- deling frem i lyset

Varde. Personalet delte frem til 2015 overskuddet, når døgninstitutionen Tippen ved Ansager havde et plus på kontoen. Det viser en rapport, konsulentfirmaet BDO har lavet for Varde Kommune. Og det var formentlig institutionens nye forstander, som tiltrådte i 2016, der fik standset den praksis, skriver JydskeVestkysten.

BDO har henover sommeren undersøgt forholdene på institutionen, der blev lukket ved årsskiftet efter kritik af den måde, institutionen blev drevet på.

Kritikken gik dog på vold og overgreb mellem de anbragte børn indbyrdes samt manglende underretninger og forsømmelse af skolegang. Overskudsdelingen er først nu kommet til offentlighedens kendskab.

Grønt lys til z'er på byskilte

Lolland. De tre landsbyer Kramnitse, Kuditze og Tillitse har fået Stednavneudvalgets velsignelse til for fremtiden officielt at hedde Kramnitze, Kuditze og Tillitze, altså med z i stedet for s, skriver TV Øst.

De tre landsbyer ligger alle på Vestlolland mellem Nakskov og Rødby, og foruden dem får også Corselitse på Falster i Guldborgsund Kommune lov til officielt at hedde Corselitze, som byen allerede kaldes. Stednavneudvalget har fundet historisk belæg for z'et i kirkebøger, kort og protokoller.

Stednavneudvalgets afgørelse i z-sagerne skal runde Kulturministeriet, før den er gældende. Det ventes at ske i begyndelsen af oktober.

For år tilbage forsøgte Oksbøl i den daværende Blåvandshuk Kommune at få lov til at kalde sig Oxbøl, men fik afslag.

Mere end 1.000 Vollsmose-boliger rives ned

Odense. Omkring en tredjedel og måske flere af de almennyttige familieboliger i ghetto-området Vollsmose skal rives ned, så der bliver plads til 1.600 nye ikke-almene boliger.

Odense-borgmester Peter Rahbæk Juel (S) siger til Ritgau, at området tæt på fjorden og Odense Å i høj grad vil være attraktivt for investorer, mens de ialt 3.600 almene boliger ikke er værd at bevare.

- Der er noget i grundstrukturen i bygningerne, som jeg er helt sikker på ingen ville bygge i dag, siger borgmesteren og peger på, at Odense-politikerne med nedrivningsplanerne også vil imødekomme en aftale om, at andelen af almene familieboliger i de hårdeste ghetto-områder maksimalt må udgøre 40 procent i 2030.

- Mange vil skulle bo et andet sted. Det er en del af det at få en bredere beboersammensætning, siger han.

Ingen lovlig løsning på vejservice

LYNGBY-TAARBÆK. 2.970 private ejendomme på cirka 150 private fællesveje skal fra 1. november selv sørge for at gruse, rydde sne og vedligeholde rendestenen. Ankestyrelsen har underkendt Lyngby-Taarbæk Kommunes oprindelige vejserviceaftaler om at udføre arbejdet for grundejerne mod betaling, og det er åbenbart ikke muligt at lave en anden lovlig løsning. Kommunen har både søgt inspiration hos andre kommuner og undersøgt mulighederne for at overdrage vejservicen til en privat entreprenør. Men det er heller ikke lovligt, viste det sig.

Naturgasselskab giver ikke op

Skive. HMN Naturgas har gjort det før i Helsingør og gør det nu igen: Trækker Energiklagenævnet for domstolene i en sag om fjernvarme. Skive Fjernvarme ønsker at udvide fjernvarmenettet i Skive by, der i dag får naturgas leveret af landets største naturgasselskab HMN, der er ejet af 57 kommuner, heriblandt Helsingør og Skive.

Skive Kommune har godkendt projektet, og Energiklagenævnet stadfæstede i maj kommunens godkendelse, men ifølge HMN Naturgas I/S bygger godkendelsen på forkerte forudsætninger.

Sagen er principiel for naturgasselskabet, forklarer Susanne Juhl, administrerende direktør i HMN Naturgas.

Den handler i bund og grund om, hvorvidt vi skal acceptere, at det ikke er de bedste varmeprojekter for samfundet, som gennemføres, siger hun.

Skive Kommune godkendte i 2016 projektforslaget fra Skive Fjernvarme med et samfundsøkonomisk overskud på 25,4 millioner kroner. Efter HMN Naturgas' vurdering er der imidlertid et samfundsøkonomisk underskud i projektet på 60,6 millioner kroner.

overblik

Flere kommuner i særlig risiko for oversvømmelse

Risiko-områder omkring Køge Bugt og Nakskov vokser.

◉ klima

I en opdateret national vurdering af oversvømmelsesrisikoen foreslår Kystdirektoratet, at Esbjerg, Kolding, Nyborg og Vordingborg udpeges som nye områder med særlig risiko.

I forvejen er Holstebro, Randers Fjord, Juelsminde, Vejle,

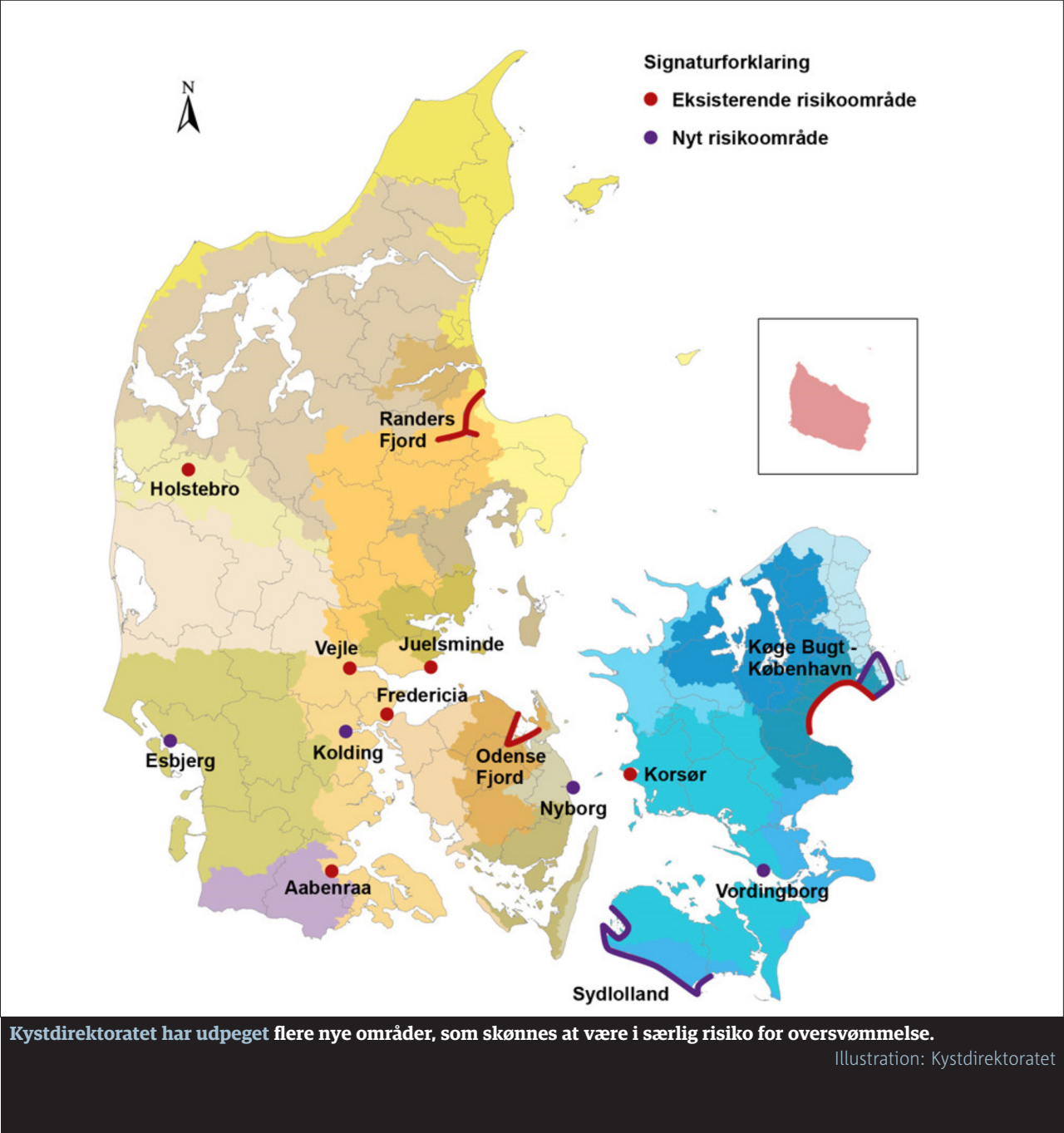
Aabenraa, Odense Fjord, Køge Bugt, Korsør og Nakskov på listen over risikoområder, oplyser direktoratet.

Kystdirektoratet har udarbejdet dette Danmarks kort med fem farvekoder for risikoen for oversvømmelse fra hav og vandløb.

To områder foreslås udvidet væsentlig. Det gælder

Køge Bugt, som fremover også vil inkludere hele Amager og København op til Nordhavn, og Nakskov, som udvides til at dække det sydlige Lolland til Rødbyhavn.

Kystdirektoratets forslag er sendt i høring hos kommunerne frem til 22. oktober 2018.

Kystdirektoratet har udpeget flere nye områder, som skønnes at være i særlig risiko for oversvømmelse. Illustration: Kystdirektoratet

VUC Syds bestyrelse afsættes

Midlertidigt styre skal hjælpe Undervisningsministeriet med at træffe beslutning om, hvorvidt VUC Syd skal lukke.

◉ frås

Syddanmark: Undervisningsministeriet har besluttet at afsætte den nuværende bestyrelse på VUC Syd og indsætte et midlertidigt styre, som inden 15. oktober 2018

skal kortlægge og vurdere VUC Syd's økonomiske situation. Det oplyser Gymnasieskolernes Lærerforening.

VUC Syd har siden sommerferien 2017 været centrum for en række sager om blandt andet overforbrug, luksusrejser, ansættelse af familiedømmer, indkøb af dyr kunst og ditto dyre Appure.

I januar måtte institutionen betale 1,2 million kroner i

statstilskud tilbage, og i maj blev tre vicedirektører suspenderet, ligesom der blev åbnet en tjenstlig undersøgelse. I juni blev der sat navn på 47 ansatte, der mister deres job. I alt blev 71 stillinger nedlagt.

Frem til januar i år var Haderslev-borgmester H.P. Geil (V) formand for VUC Syd. Han blev afløst af Haderslev-byrådsmedlem Signe Knappe (V). Også Aabenraa-borgme-

ster Thomas Andreasen (V) sad i bestyrelsen frem til januar 2018.

Det midlertidige styre skal tilvejebringe et grundlag, så Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Undervisningsministeriet, kan træffe beslutning om, hvorvidt VUC Syd kan fortsætte sin drift.

Velfærdsteknologi møder virkeligheden

Denne klumme sætter fokus på de gode velfærdsteknologiske historier, giver læseren et tiltrængt forspring og trækker de gode eksempler og ideer frem i lyset.

Af Anders Lyck Fogh-Schultz

Seniorkonsulent hos Welfare Tech, Danmarks største medlemsbaserede netværkssklynge for sundhed og velfærdsteknologi

Hvis hjælpemidler kunne tale - sammen

Forestil dig en fager ny teknologisk verden, hvor vores traditionelle hjælpemidler til pleje og selvhjulpenhed bliver mere og mere intelligente med sensorer, der løbende opsamler data om funktioner og brug.

Forestil dig også, at teknologierne 'tænker og taler' sammen med andre hjælpemidler eller apparater i dit hjem. Forestil dig så, at datadreven dokumentation kan belyse og vurdere velfærdsteknologiske løsningsfunktion og anvendelse, så vi sammen kan sikre en integreret værdiskabelse for aftagerne af teknologi - borger, personale og organisation. Ja, forestil dig, at data kan belyse et effektiviseringspotentiale og derved skabe en økonomisk og tidsmæssig effekt i din kommune. At samme data kan være med til at sikre bedre livskvalitet og større mulighed for den enkelte borger.

Teknologier skal netværke

Via mit nye job som seniorkonsulent hos netværkssklyngen Welfare Tech sidder jeg med i et spændende projekt, hvor en række vidensinstitutioner og private virksomheder netop arbejder med at belyse disse nye teknologiske muligheder og deres konsekvenser (positive som negative). Vi havde for nylig et stort kick-off møde, hvor projektets fokus blev fastlagt, og her tegnede der sig et klart billede af den teknologiske udvikling og brugen af data i fremtidens intelligente hjælpemidler:

Teknologier til sundheds- og velfærdsteknologiområdet vil gradvis bevæge sig fra at bestå af enkeltstående produkter og services til at bestå af mange netværk med mange aktører og interessenter fra forskellige brancher.

For virksomhederne betyder det, at de for at kunne levere løsninger til sundhedsområdet vil være nødsaget til enten at investere i ekspertise, der ligger langt fra virksomhedens kernekompetencer, eller til at indgå i partnerskaber med andre virksomheder, der kan komplementere virksomhedens egne.

For kommunerne betyder det, at nye arbejds gange skal læres, forskellige faglige kompetencer skal samarbejde på nye måder (IT, sundhed, social, teknik, logistik), og der skal samarbejdes med borgerne om samtykke til indsamling af data, ligesom jurister skal konsulteres løbende for at sikre borgerens rettigheder.

Næste generation på vej

Det pågældende projekt, der er initieret af Teknologisk Institut, Force Technology og Alexandra Instituttet med Københavns Kommunes særlige ejerskab, vil gennem udviklingen af en 'demonstrator' dels indsamle eksisterende kommunale erfaringer på området, dels sikre, at de deltagende virksomheder klædes på til at være first movers på produktudviklingsområdet sammen med konkrete aftagere af deres teknologier. Det handler kort og godt om at udvikle næste generation af stærke danske hjælpemidler med internationalt markedspotentiale.

Det lyder både ambitiøst og flot, men status er, at vi på området her i Danmark allerede har stor knowhow og ekspertise og dygtige producenter. Lad mig give et eksempel fra første workshop, hvor vi primært adresserede teknologier til mobilitetsområdet:

Hvilke data rollatoren skal samle og gemme i fagre nye verden, er et af de spørgsmål, eksperterne bruger tid på lige nu. Alt kan i princippet lade sig gøre, så nu er spørgsmålet, hvad der reelt er behov for.

Foto: Lars Skaaning / Ritau Scanpix

Vi har en producent af en helt ny type rollatorer, der udmærker sig ved at være super lette, elegante i designet og med et sporty udtryk, der kan være med til at nedbryde stigmatiseringen af personer med funktionsnedsættelse. Så vidt så godt. Men producenten her har ambitioner om at 'sætte strøm og intelligens til hjælpemidlet' og gøre brugen af hjælpemidlet mere intuitiv: Hvor er rollatoren lige nu? Kan man mon tale til den? Kan den genkende min stemme? Kan jeg få en avis om, at jeg skal huske at stille den ved siden af min seng, så jeg undgår at falde, når jeg står op og ud af sengen? Hvor langt bevæger jeg mig omkring i mit lokalsamfund, når jeg benytter rollatoren til at mødes med venner og indgå i vigtige sociale sammenhænge udenfor hjemmet? Og hvor er rollatoren så henne lige nu? Er den tabt, glemt, stjålet eller ubenyttet?

Overvåget teknologi

Mange af disse funktioner eller ønskescenarier for teknologiers kunnen er selvfølgelig ikke hverdag endnu. Men når vi sammen med kommunerne taler om disse nye muligheder og forsøger at vurdere den systemiske værdiskabelse, ja faktisk belyse købsmotiverne ude i kommunerne, så tegner der sig et spændende billede af, at flere af ønskefunktionerne faktisk giver rigtig god mening.

"Vi skal ikke sikre udviklingen af 'smarte produkter', bare fordi det kan lade sig gøre."

Indkøb af ny teknologi er ofte en bekostelig affære, så der er en grundlæggende interesse i at tracke brugen af forskellige funktioner i teknologi. Hvad bliver brugt? Hvad bliver ikke brugt?

Til at belyse dette har vi i projektet allieret os med en spændende startup-virksomhed fra Aarhus, der med mottoet 'Make Things Talk' har udviklet en løsning, der kan aflæse aktivitetsniveauet på produkter via ID-numre. Fællesnævneren her er trådløs opsamling og overførsel af sensor-input. Selve sensoren 'gemmes væk' indeni produktet, så den ikke påvirker funktionen eller produktets æstetik. Her tracker den for eksempel positionering, aktivitet, brug af specialfunktioner og eventuelle fejl på produktet. Målingerne samles på en online-platform og fremvises overskueligt og nemt for slutbrugeren (borger, personale, organisation).

Big data til hjemmebrug

Den 'demonstrator' som dette projekt gerne skal udvikle, har således til formål at visualisere, hvordan innovation og produktudvikling af prototyper kan kobles med et konkret behov i markedet. Vi skal ikke sikre udviklingen af 'smarte produkter', bare fordi det kan lade sig gøre, men i samarbejde mellem producent og aftager demonstrere, hvor intelligensen er relevant i nye teknologier.

Det bliver et spændende arbejde, som ligger forude, ikke mindst i forhold til etiske overvejelser omkring personhenførbare data og samtykke fra den enkelte borger, hvis denne direkte involveres i afprøvninger. Der vil klart fra tid til anden være overvejelser, hvor vi skal vurdere teknologiske muligheder op imod et konkret behov. Men der er ingen tvivl om, at (big)data-dreven teknologiunderstøttelse og 'traditionel' velfærdsteknologi gradvis smelter sammen. Det gælder bare om, at vi gør det rigtigt.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge: **Andreas Steenberg** (R)

FOR DYRT AT AFVISE UDLÆNDINGE

For nylig besøgte jeg en mælkeproducent på Sydfyn ved navn Christian Halmø. Christian har en bedrift med 650 jerseykøer og 20 ansatte, hvoraf størstedelen er udlændinge. Christians forretning hviler på hans ansatte. Problemet er blot, at han har svært ved at finde kvalificeret arbejdskraft. Både herhjemme og i udlandet.

Christian går op i dyrevelfærd og har bygget en særlig velfærds-stald med ekstra blødt gulv. Han bidrager med skatteindtægter og vækst til sin kommune.

Christian er slet ikke alene med sit problem. I store dele af den offentlige sektor mangler vi hænder. Det gælder både pædagoger og SOSU-assisterter og mærkes tydeligt ude i kommunerne.

Samtidig stiger velfærdsniveauet i Østeuropa. Konkurrencen om arbejdskraft bliver hårdere, og derfor bliver det også sværere at skaffe hænder fra udlandet.

Problemet er alarmerende, og vi mangler i høj grad et kompromis i Folketinget.

Men debatten om udenlandsk arbejdskraft bliver hurtigt så følelsesladet og principiel, at der blokeres for helt almindelige pragmatiske løsninger. Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne har deres anskuelser støbt i cement. Måske fordi man er dødsensangst for at se blød ud i udlændingepolitik, er kompromisvilligheden minimal.

Radikale Venstre har en pakke med initiativer, der skal gøre det nemmere at tiltrække udenlandsk arbejdskraft. Vi har længe råbt op om, at beløbsgrænsen, som giver adgang til at arbejde i Danmark, burde sænkes, for det er det mest effektive værktøj. Og vi er gang på gang blevet mødt med argumentet om, at vi kun booster social dumping og efterlader danske lønmodtagere på perronen. Jeg køber simpelthen ikke logikken. Når det gælder social dumping, kunne vi starte med at droppe besparelserne på Arbejdstilsynet.

Når det gælder den anden bekymring om, at danske lønmodtagere risikerer at tabe job til udenlandske medarbejdere, har Radikale Venstre et kompromisforslag.

Vi foreslår, at beløbsgrænsen kun sænkes for de virksomheder, som beviseligt tager uddannelsesansvar og beskæftiger lærlinge. På den måde kan vi sikre, at virksomhederne ikke blot spekulerer i at hente arbejdskraft udefra uden at tage ansvar herhjemme.

Konkret vil vi sænke beløbsgrænsen til 325.000 kroner fra de nuværende 417.793,60 kroner.

Vores forslag er en del af den garanti, som Morten Østergaard har udstedt på vegne af vores parti: Vi støtter kun en regering, som gør sig uafhængig af Dansk Folkeparti, for udenlandsk arbejdskraft er alfa og omega. Hvis Mette Frederiksen går til Dansk Folkeparti, kan man nemt frygte, at udfordringen med mangel på arbejdskraft kun bliver mere presserende. Det bliver dyrt for dansk velfærd. Går hun til Radikale Venstre, kan vi finde en effektiv løsning, hvor vi på én gang sørger for, at virksomhederne tager uddannelsesansvar herhjemme og samtidig kan rekruttere udefra.

Hvis vores forslag om udenlandsk arbejdskraft bliver realiseret, kan vi hive tre milliarder kroner hjem til statskassen og blandt andet finansiere varig ansættelse af 5.000 pædagoger.

Jeg kan kun opfordre til, at partierne løsner op. Vi mangler akut et nationalt kompromis om udenlandsk arbejdskraft. Det er og bliver en gåde for mig, at debatten om udenlandsk arbejdskraft skal gå så voldsomt i hårdknude, at vi risikerer vores velfærd, vækst og de mennesker, som skal passe på os i velfærds-Danmark. ●

Andreas Steenberg skrev denne klumme som afgående kommunalordfører for Radikale Venstre. I september overtog Martin Lidegaard ordførerskabet.

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Budgetter er altid lidt mildere i et valgår

FOTO: GARY WATERS / RITZAU SCANPIX

Oprydning efter et optimistisk budget er på ingen måde en ukendt kommunal hvertfjerdeårsøvelse.

Onkel Joakim havde sine fantasillioner, og de var jo virkelige nok til at fylde en pengetank. Det er fantasimillioner derimod ikke, så det var, hvad økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA) kaldte bristede aarhusianske budgetforudsætninger, da et byrådsmedlem forsøgte sig med en omgang ilde anbragt klynk over et heftigt hul på en kvart milliard efter sidste års - valgårs - lige vel optimistiske budgetlægning.

Det var socialdemokraten Peter Udengaard, der uforsigtigt kaldte det 'helt klart regeringens skyld', at der i dette års budgetproces skal fyldes op efter den udeblevne udligningsreforms udeblevne gevinst, som Aarhus Byråd ellers havde budgetteret med. Uforsigtigt, fordi en udligningsreform, hvis den ellers var blevet til noget, ville have påført Aarhus det modsatte af en gevinst og altså gjort det hele endnu værre.

Ikke helt knivskarpt i forhold til at tørre hele miseren af på ministeren.

Oveni afstedkom forsøget på at sende aben til Slotsholmen en genopfriskning af, hvad der egentlig blev sagt, da det bristede budget blev handlet i hus, men inden genopfriskningen kom rigtigt i gang, nåede oppositionen på Aarhus Rådhus at melde sig ind i spillet om aben ved at forsøge at placere den på skuldrene af borgmester Jacob Bundsgaard (S). Igen blev de manglende penge kaldt

"Ikke helt knivskarpt i forhold til at tørre hele miseren af på ministeren."

fantasimillioner, denne gang af byrådsmedlem Gert Bjerregaard (V), der kaldte det 'brandærgeligt, at vi ikke kan stole på vores borgmester i Aarhus'.

Også det var uforsigtigt, for straks efter den lidt kække udtalelse nåede genopfriskningen af sidste års bemærkninger under budgetprocessen frem til, hvad selvsamme Gert Bjerregaard sagde dengang, nemlig: 'Vi er ikke overbeviste om, at den udgift forsvinder, og dermed risikerer vi at sende kommunen ud i en sparerunde i 2019'. At Venstre alligevel gik med i budgetaftalen, forsvarede han få dage senere med, at 'Venstre har sikret i aftalen, at såfremt borgmesterens økonomiske ramme ikke holder, så forpligter budgetpartierne sig til at rydde op'.

Ikke helt knivskarpt i forhold til at tørre hele miseren af på borgmesteren.

Det samme kan man sige om en udtalelse fra et andet medlem af oppositionen, byrådsmedlem Marc Perera Kristensen (K), der 'da helt bestemt' troede,

at 'det her budget ender i en sparerunde om et par år. Der er en række af de her forudsætninger, der er overestimerede', som han sagde.

Man kan kalde det fantasimillioner, eller man kan kalde det kasinoøkonomi, og det er der også én der har gjort.

Vel at mærke allerede sidste år. Valgåret.

Det var Nye Borgerliges Lars Boje Mathiesen, der ligeud kaldte det 'uærligt' at skubbe uundgåelige serviceforringelser til efter KV17. En forudsigelse, der muligvis var lidt nemmere at fremsætte for et byrådsmedlem, der ikke ville genvælges, og som i øvrigt har optjent en vis styrke ved at gå i opfyldelse.

Men ellers er oprydning efter et optimistisk budget på ingen måde en ukendt kommunal hvertfjerdeårsøvelse. Andre kommuner ligger blot denne gang bekvemt i læ af, at Aarhus har taget scenen. ●

Ekspresbad og målskydning efter skraldespanden gør adfærdsdesign konkret

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre.

Kommunen inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

NYE VEJE

Torben Clausen

kommunikations- og adfærdsbureauet Operate

Danskerne må tælle blandt de mest velvillige og samarbejdende samfundsborgere på denne jord. Vi er glade for den offentlige sektor og for velfærdsydelse. Og når kvaliteten ikke er i orden, vil vi hellere bruge flere penge end vende det offentlige ryggen til fordel for private velfærdsløsninger.

Alligevel er vi ikke altid nær så nemme at danse med, som vi måske selv går og tror. Selvom vi selvfølgelig godt ved, at vi skal smide vores affald i en skraldespand og ikke i en busk, kan det godt smutte ved siden af på en blæsende dag. Vi vil gerne spare på vandet, men skal det lige være i dag, hvor det er noget så koldt? Sker der egentlig noget, hvis jeg ikke møder op til den aftalte tid hos min sagsbehandler i byggesagsafdelingen? Hun er der jo også i morgen.

I vores dagligdag træffer vi løbende valg, som ikke nødvendigvis er de rigtige, men som vi alligevel lever fint med. Som mennesker er vi mestre i at efterrationalisere vores egen adfærd og forklare os selv, hvorfor den er o.k., hvis vi da overhovedet registrerer, at vores adfærd måske går stik imod det, vi ellers går og tror på. Det kan være frustrerende, når man har ansvaret for at få hverdagen til at hænge sammen i byggesagsafdelingen, i Miljø og Teknik eller en helt tredje del af den kommunale organisation med tæt kontakt til borgerne. Her kommer adfærdsforandring til hjælp.

Se mennesker, som de faktisk er

Adfærdsdesign, nudging og adfærdsændrende kommunikation viser, hvordan politikerne og den offentlige sektor i stigende grad er ved at få øjnene op for en dyb og vigtig indsigt: At borgerrettede ydelser skal tilrettelægges med udgangspunkt i, hvordan mennesker faktisk tænker og handler, og ikke i, hvordan de burde handle.

I Australien inddrager regeringen adfærdsrådgivere i politikudvikling. Da Obama var præsident, havde han nogle af verdens topfolk på adfærdsområdet til at rådgive sig om øget effekt af borgerrettede indsatser. I England nedsatte den konservative regering et helt adfærdsteam til at løse udfordringer for velfærdsstaten såsom manglende skattebetaling, pensionsopsparing og energirenovering. Det har virket. For eksempel er det i forsøg lykkedes at skære en tredjedel af det antal patienter, der ikke møder op til deres aftale hos den praktiserende læge. Det giver en massiv besparelse.

Adfærdskampagner betaler sig

I Danmark ser vi også flere og flere vellykkede initiativer. Et eksempel kommer fra Københavns Sydhavnskvarter, hvor vi i Operate har hjulpet forsyningsselskabet HOFOR med at

'At reducere vandforbruget gennem specifikke handlinger har vist sig langt mere effektivt end blot en bred og generel opfordring til at spare på vandet'

ændre beboernes vandvaner.

En af HOFOR's målsætninger er, at hver indbygger gennemsnitligt bruger 90 liter vand i døgnet i 2025. For at nå det mål er HOFOR blandt andet i gang med at udvikle en række adfærdsdesignede kommunikationsindsatser rettet mod afgrænsede målgrupper. For eksempel er der tilrettelagt kampagnemateriale til boligforeninger, til beboere i Sydhavnen og netop i dette efterår til beboerne i Brøndby Kommune.

Afsættet er surveybaserede målinger. Her spørger vi et repræsentativt udsnit af beboere om deres vandvaner, for eksempel om de går ud af badet, umiddelbart efter at sæben er skyllet af, eller om de smider affald i toiletet og skyller ud. Vi spørger også, hvorvidt de kunne forestille sig at ændre konkrete vaner.

Tydelig tale til målgruppen

På den måde sigter kampagnerne mod at reducere vandforbruget gennem helt specifikke handlinger, beboerne foretager sig daglig, og hvor der er størst potentiale for at flytte adfærd. Det har vist sig langt mere effektivt end blot en bred og generel opfordring til at 'spare på vandet'. Vi har samtidig skabt en kampagne, der meget specifikt appellerer til en identitet som Sydhavnsbeboer, idet det

indledende arbejde med at få indsigt i målgruppen viste billedet af en bydel med en meget stærk 'vi'-følelse.

Kampagnen 'Gode vaner i Sydhavnen - sammen gør vi en forskel' har betydet, at 71 procent af Sydhavnsbeboerne nu svarer, at de går ud af badet, så snart de har skyllet sæben af. Det er en forøgelse på 21 procentpoint sammenlignet med før adfærdskampagnen. Det betyder i runde tal, at beboerne årlig sparer omkring 25.000 kubikmeter vand til en værdi af cirka en million kroner. Det giver et afkast på omkring 100 procent. I effektmålingen har vi også spurgt til andre vaner, som der ikke har været lavet kampagne for. Her er der ikke sket et adfærdsflyt. Vi har også ført kampagne for to andre vaner, men heller ikke her viser målingen et flyt. Det bestyrker os i, at borgerne faktisk har taget det udvalgte råd til sig i meget høj grad.

Adfærdsforandring er en disciplin

Afsættet for adfærdsforandring er en systematisk tilgang for at forstå de adfærdsdrivere, der er på spil i den konkrete situation. Her kan man for eksempel tage udgangspunkt i Operate's adfærdsmodel, hvor vi har identificeret ni adfærdsdrivere, som igen og igen viser sig at spille ind på vores adfærd. Det drejer sig for eksempel om, hvordan vores opfattelse af de gældende sociale normer, ændringer i præsentationen af information eller vores opfattelse af risici og gevinster ved en situation kan have stor betydning.

Adfærdshjulet er et strategisk kompas, der hjælper til at tænke 360 grader rundt om adfærdssituationen og de mulige adfærdspåvirkninger. Fra dette udgangspunkt er man imidlertid nødt til at være villig til at eksperimentere, måle og lære. Måske kan man prøve interventioner af i en lille kontrolgruppe og se på effekten. I andre situationer såsom vandbesparelser i Sydhavnen kan det være svært direkte at observere, hvornår folk går ud af deres brusebad. Her kan surveybaserede metoder, hvis de er rigtigt gennemført, dog give ret gode indikationer af effekten.

Kommunerne er imidlertid nødt til at tage stilling til, hvordan de nye muligheder skal gribes an. Der er tale om et komplekst felt, hvor mange forskellige discipliner som for eksempel psykologi, kommunikation, design, arkitektur og byplanlægning skal bringes i spil på rette tid og sted for at få størst mulig effekt. I kommunerne kræver det stærke projektlejdere, der forstår adfærdsfeltet og kan designe effektive projekter. En udfordring, som vi tror mange kommuner vil have glæde af at tage op. Potentialet er bedre service, en mere effektiv kommune og medarbejdere med arbejdsglæde takket være de nye spændende faglige muligheder.

Send debatstof til os:

Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt. debatognavne@kommunen.dk

Sidste år skiftede p-vagterne i Aarhus navn til cityassistenter. Siden da har medarbejderne oplevet, at de har fået et bedre arbejdsmiljø med færre verbale og fysiske overfald.

Trafikplanlægger Maja Meldgaard Grøndberg, Kolding Kommune, hvor p-vagterne nu også skifter navn.

Lokalpolitikeres personlighed farver deres beslutninger

undersøgelse

Asbjørn Sonne Nørgaard
professor, statskundskab
Syddansk Universitet

I sommeren 2017 spurgte vi lokalpolitikere om, hvilke hensyn der er vigtigst, når de tager svære beslutninger, og for første gang nogensinde undersøgte vi også lokalpolitikernes personlighedstræk. Derfor kan vi nu belyse sammenhængen mellem politikernes personlighed og deres opfattelse af, hvad der skal veje tungest, når de tager svære beslutninger.

Spørgsmålene er formuleret som dilemmaer, altså konfliktende hensyn, politikere ofte skal prioritere imellem.

Den venlige fløj og den udadvendte

Lokalpolitikeres personlighedstræk er forskellige i rød og blå blok. Åbenhed og venlighed er mere udbredt på venstrefløjen, mens højrefløjens politikere typisk er mere ekstroverte og samvittig-

hedsfulde. Men på begge fløje er politikerne, som folk flest: forskellige.

Personligheden har betydning, når det gælder fordelingen af politiske poster. Man kan mene, at posterne skal fordeles bredt, men man kan også mene, at politikernes faglige kvalifikationer bør være afgørende. Omkring halvdelen af lokalpolitikere mener, at de to hensyn skal bøjes mod hinanden. Men der er også mange, som mener, at kvalifikationer er vigtigst. Det er især de mest målorienterede og pligtopfyldende (samvittighedsfulde) og de mest udadvendte, dominerende og energiske (ekstroversion), som lægger vægt på, at politiske poster går til de bedst kvalificerede. Da disse personlighedstræk er mest udbredte på højrefløjen, kan vi konkludere, at især lokalpolitikere i blå blok mener, vigtige poster skal gå til de bedst kvalificerede.

Diskussion eller hurtige beslutninger

Personlighedstræk: Femfaktormodellen

- ▶ **Åbenhed:** Åbensindet, intellektuel, tænkso, kreativ, fantasifuld
- ▶ **Samvittighedsfuldhed:** Pålidelig, systematisk, målorienteret, pligtopfyldende, omhyggelig
- ▶ **Ekstroversion:** Udadvendt, social, energisk, dominerende, positiv
- ▶ **Venlighed:** Empatisk, høflig, samarbejdsorienteret, beskeden, tillidsfuld
- ▶ **Emotionel stabilitet:** Ligevægtig, kontrolleret, velovervejet, sjældent ængstelig, robust

Når der skal tages vigtige beslutninger, kan man mene, at beslutningerne skal tages hurtigt og uden udsættelse, selvom det betyder, at ikke alle synspunkter bliver disku-

teret. Man kan også lægge mere vægt på, at alle synspunkter skal debatteres.

Her kan vi se, at de mest åbne, kreative og tænksomme politikere i højere grad ønsker, at alle synspunkter diskuteres (åbenhed), og det gør de mest omhyggelige, målrettede og pligtopfyldende også (samvittighedsfuldhed). De, der lægger vægt på tillidsfuldt samarbejde præget af høflig omgangstone (venlighed), vægter også diskussionen højest. De mest emotionelt stabile og køligt kontrollerede politikere mener derimod, at vigtige beslutninger skal træffes uden udsættelse, selvom det betyder, at ikke alle synspunkter bliver hørt.

Politikeres personlighed betyder ikke altid noget for, hvilke hensyn politikere lægger vægt på. Ofte er der ganske bred enighed om, hvilke hensyn der er vigtige.

Selvom lokalpolitik ofte ses som konsensuspolitik, er det kun ganske få, som mener, at enighed er vigtigere end at

træffe de rigtige beslutninger. Formuleret som konfliktende hensyn mener to tredjedele, at det er vigtigere at træffe de rigtige beslutninger end at sikre enighed. Den sidste tredjedel mener, at de to hensyn skal balanceres, mens kun ganske få vægter enigheden højest. Personlighed og politisk overbevisning spiller ikke nogen rolle.

Personlighed og politiske prioriteringer

Det er også en udbredt forestilling, at lokalpolitikere især tænker på deres eget lokalområde, når der skal træffes beslutninger. Men når man spørger politikere selv, er forestillingen forkert. Under 10 procent mener, at geografiske hensyn er vigtigere end at træffe de optimale beslutninger for kommunen. Knap halvdelen mener, at de to hensyn skal balanceres, mens cirka 40 procent mener, at saglige hensyn er vigtigere.

Mange lokalpolitikere svarer, at det må være et 'både-og', når modsatrettede hen-

”Åbenhed og venlighed er mere udbredt på venstrefløjen, mens højrefløjens politikere typisk er mere ekstroverte og samvittighedsfulde.”

syn skal balanceres. Men politikeres personlighed præger, hvad de lægger vægt på. For nogle politikere er det vigtigere at diskutere alle synspunkter end at træffe hurtige beslutninger. For andre er det modsat.

Når tre ud af fire vælgere stemmer personligt til kommunalvalg, er det altså ikke uden betydning. Politiske beslutninger tages af mennesker, der prioriterer forskelligt - blandt andet, fordi de har forskellige personligheder.

Om undersøgelsen

Vi spurgte de 2.444 medlemmer af landets kommunalbestyrelser, hvilke hensyn der var vigtigst at tage i lokalpolitik. 25,8-26,8 procent svarede. Vi stillede spørgsmålene i form af to modsatrettede synspunkter.

Eksempel: 'A: I lokalpolitik skal alle synspunkter diskuteres, selvom det betyder, at vigtige beslutninger må udsættes. B: I lokalpolitik skal vigtige beslutninger træffes uden udsættelse, selvom det betyder, at alle synspunkter ikke bliver diskuteret.'

Der var syv svarmuligheder: 1) Helt enig med A, 2) Enig med A, 3) Delvis enig med A, 4) Lige enig med A og B, 5) Delvis enig med B, 6) Enig med B, 7) Helt enig med B.

Nogle politikere mener, alle synspunkter skal høres, inden en vigtig beslutning træffes. Andre mener, det er vigtigt at skære igennem. Syddansk Universitet har lavet en undersøgelse, der afslører, hvilke personlighedstræk der har betydning for, hvordan politikere tackler kendte dilemmaer - for eksempel, om det er vigtigere at vise handlekraft og træffe hurtige beslutninger end at lytte til alle synspunkter som her på et borgermøde i Tønder.

Foto: Holte Christer / Ritzau Scanpix

3.658

gange lettede landets tre døgnbemandede akuthelikoptere sidste år, og cirka hver anden gang tog de en patient med retur til behandling på et hospital.

Kilde: Danske Regioner

Verdensberømmelse begynder i kommunerne. Med 10 procent talent og 90 procent hårdt arbejde.

Kommuner, der satser på udvikling af unge talenter indenfor musik, design, scenekunst, litteratur, kunsthåndværk, billedkunst, arkitektur og film, kan nu få status som talentkommune og opnå støtte til at udvikle indsatserne. Billedet er fra Musikskolen Struer.

Jørgen Kirk / Ritzau Scanpix

Talent kan ikke holdes nede, er der nogen, der siger. På den anden side kan der altså ske noget fantastisk, hvis talentet spottes og hjælpes på vej.

I Danmark er vi gode til talentarbejde.

Det ser vi især indenfor idrættens verden, hvor vi gennem mange år har været rigtig gode til at hjælpe unge mennesker med at udvikle og pleje deres talent, så de kan gøre det til en levevej og skabe en international karriere. Vel at mærke samtidig med, at de får mulighed for at holde fast i kammerater og skolegang.

Det skyldes blandt andet eliteprogrammer og mentorordninger, som giver den unge støtte og vejledning i en tidlig alder.

Der er aldrig nogen garanti for succes, for man kan ikke stille talent op i et regneark. Når vi som samfund satser på talent, er der en kalkuleret risiko. Vi ved ikke, hvad der kommer ud af det. Vi ved ikke, om satsningen bærer frugt. Men når det lykkes - og det ser vi, at det gør - så gør det både talenterne selv og alle os andre stolte.

Det gør en stor forskel for kendskabet til Danmark i udlandet, og det styrker vores egen selvforståelse.

Vi kan blive endnu bedre

Indenfor kunstarterne på kulturområdet kan vi lære af idrættens årelange erfaring.

Ikke fordi vi ikke gør det godt i dag. Aner-

kendte kunstnere er allerede stærke internationale brands for Danmark. Mads Mikkelsen indtager det globale filmræd, MØ begejstrer alverden med sin musik, og Bjarke Ingels skaber markante bygningsværker i New York.

Men jeg tror, at vi kan blive endnu bedre til at hjælpe nye talenter på vej.

Derfor skød vi i foråret en ny talentindsats i gang for kunstarterne på kulturområdet. Indenfor arkitektur, billedkunst, film, kunsthåndværk, design, litteratur, musik og scenekunst.

Vi har i Danmark stærke kunstneriske uddannelser. De er afhængige af at have ansøgere, der ved og har mærket på egen krop, at optaget på en eliteuddannelse ikke bare er en talentkonkurrence. Det handler om 10 % talent og 90 % hårdt arbejde.

Vi sætter nu ind med nogle helt konkrete initiativer dér, hvor vi ved, at det vil gøre mest gavn i den begyndende karriere og i de lokale talentmiljøer rundt om i landet.

Succes har lokale rødder

Netop den lokale forankring er utrolig vigtig, hvis vi skal hjælpe de unge på vej i en tidlig alder. Og nøglen ligger i høj grad i landets kommuner. Det ved jeg af erfaring.

En talentindsats skal ske dér, hvor de unge talenter bor og går i skole. Indsatsen skal forankres lokalt, hvor man kender de lokale udfordringer og muligheder. Vi skal ikke komme med en 'one-size-fits-all'-model fra

”Når det lykkes, gør det både talenterne selv og alle os andre stolte.”

Christiansborg. Tværtimod!

Derfor har vi - blandt andet med inspiration fra idrættens verden - lanceret en ny national talentkommuneordning, hvor en kommune, der gør en særlig indsats for talentudviklingen, kan få status som talentkommune og opnå støtte til at udvikle indsatser.

For at blive talentkommune skal man skabe stærke lokale og regionale talentmiljøer, som kan skabe fællesskaber mellem unge talenter og støtte dem, så de kan berige de lokale kunstmiljøer og måske tage skridtet videre og søge ind på videregående kunstneriske uddannelser.

Potentiale i titlen som talentkommune

Det kan både være kommuner, som ønsker at forstærke og udvide eksisterende talentmiljøer, og kommuner, som ønsker at oprette helt nye talentmiljøer og talentudviklingstilbud. Kommunerne kan søge enkeltvis eller i fællesskab med andre, når de har udviklet en strategi eller indsats for talentudvikling.

Jeg håber, at mange kommuner kan se potentialet i at få titlen som national talentkommune. Et stempel på, at man i netop den

pågældende kommune gør en ekstra indsats overfor unge, der drømmer om at udskifte en interesse med noget, der på sigt kan blive en levevej. Det tror jeg kan være med til at sætte kommunen på landkortet og tiltrække unge indenfor en særlig kunststart.

Det er ikke til at sige i dag, hvem der bliver morgendagens stjerner. Mennesker er forskellige og udvikler sig forskelligt, ligesom behovene er forskellige indenfor forskellige kunstarter. Men det begynder altid med en gnist og en lyst hos den enkelte.

Talent har brug for fødselshjælp

Vi må aldrig tage talentet for givet. Vi kan ikke forvente, at det bare vokser og blomstrer af sig selv. Det skal opdages, dyrkes og støttes, før det kan udvikle og udfolde sig. Dagens talenter er nok morgendagens elite, men de bliver det sjældent af sig selv.

Vi skal støtte det, der spirer og har potentialet til at blive rigtig godt, og vi skal ikke være bange for at tale om de særlige talenter. Og så skal vi sikre, at der er en fødekæde, som strækker sig hele vejen fra vækstlaget til verdenseliten.

Jeg håber, at mange kommuner vil søge om at blive talentkommune, og jeg glæder mig til at se, hvilke initiativer der vil dukke op rundt i landet.

Af **Mette Bock**, kultur- og kirkeminister (LA)

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

”Jeg vil gerne advare kraftigt mod dette forslag om at indføre sindelagskontrol i forbindelse med statsborgerskab.”

Kulturminister Mette Bock (LA) om et forslag fra Naser Khader (K) om, at ansøgere til dansk statsborgerskab via interviews skal screenes for antidemokratiske holdninger. På Twitter.

Kommuner

VALLENSBÆK

Ny kommunaldirektør blev den konstituerede

En enig kommunalbestyrelse har besluttet, at Anette Laustsen er Vallensbæk Kommunes nye kommunaldirektør. Hun har siden marts 2015 været vicekommunaldirektør, og før den tid var hun blandt andet økonomidirektør. Anette Laustsen har været ansat i kommunen siden 1999. På posten afløser hun Lars Hansen, der efter fem år på posten fratrådte i juni 'efter gensidig aftale'.

LÆSØ

Kommunaldirektør på Læsø stopper

Jørgen Vestby Christiansen, der blev ansat som kommunaldirektør på Læsø i januar 2017, stopper, og ø-kommunen søger igen en administrativ topchef. Inden Jørgen Vestby Christiansen tog jobbet på Læsø, var han gennem ti år kommunaldirektør i Langeland Kommune. Han har også været formand for Foreningen af Kommunale Chefer i Danmark.

HØRS HOLM

Ny sundheds- og omsorgschef

Sygeplejerskeuddannede Dorte Dahl kommer fremover til at stå i spidsen for Center for Sundhed og Omsorg i Hørsholm. Dorte Dahl har mange års ledelseserfaring fra forskellige organisatoriske niveauer i den offentlige sektor, primært som chef for forskellige områder i Københavns Kommunes Sundheds- og Omsorgsforvaltning.

STRUER

Ny jobcenterchef åbner for rokade

Stillingen som chef for Jobcenter Struer, som blev ledig ved René Rosenkildes fratrædelse, bliver fra 1. september besat af Anette Jul Mortensen, som hidtil har været infocenterchef. Hun tager borgerservice med sig ind under jobcenteret. Kommunen skal som konsekvens af Anette Jul Mortensens flytning rekruttere en centerchef, som får titel af kultur- og fritidschef.

HJØRRING

S-veteran bliver løsgænger

Efter 22 år med byrådspolitik for Socialdemokratiet har

Ivan Leth valgt at blive løsgænger. Dermed går S-gruppen fra 15 til 14 ud af byrådets 31 medlemmer. Ivan Leths farvel til partiet er delvis en efterreaktion på KV17, hvor han mistede posten som formand for arbejdsmarkedsudvalget, hvor han blandt andet havde stået i spidsen for en investeringsstrategi på beskæftigelsesområdet.

MIDDELFART

Ny sundhedschef fra Norddjurs

Jeanette Rokbøl, der kommer fra en stilling som leder af visitations- og hjælpemiddelafdelingen i Norddjurs Kommune, bliver ny sundhedschef. Hun er uddannet sygeplejerske og har en master i offentlig ledelse fra Syddansk Universitet. Arbejdsmæssigt har hun både kommunal og regional erfaring.

VEJLE

Afløser for Karen Klint fundet i 2. runde

Byrådsmedlem Birgitte Vind overtager folketingskandidaturet i Vejles sydkreds fra MF Karen Klint, der har siddet i Folketinget siden 1998. Da de lidt over 300 stemmer fra anden urafstemning var talt op, stod det klart, at Birgitte Vind med 162 stemmer havde slået sin partifælle John Refsgaard, der fik 142.

NORDFYN

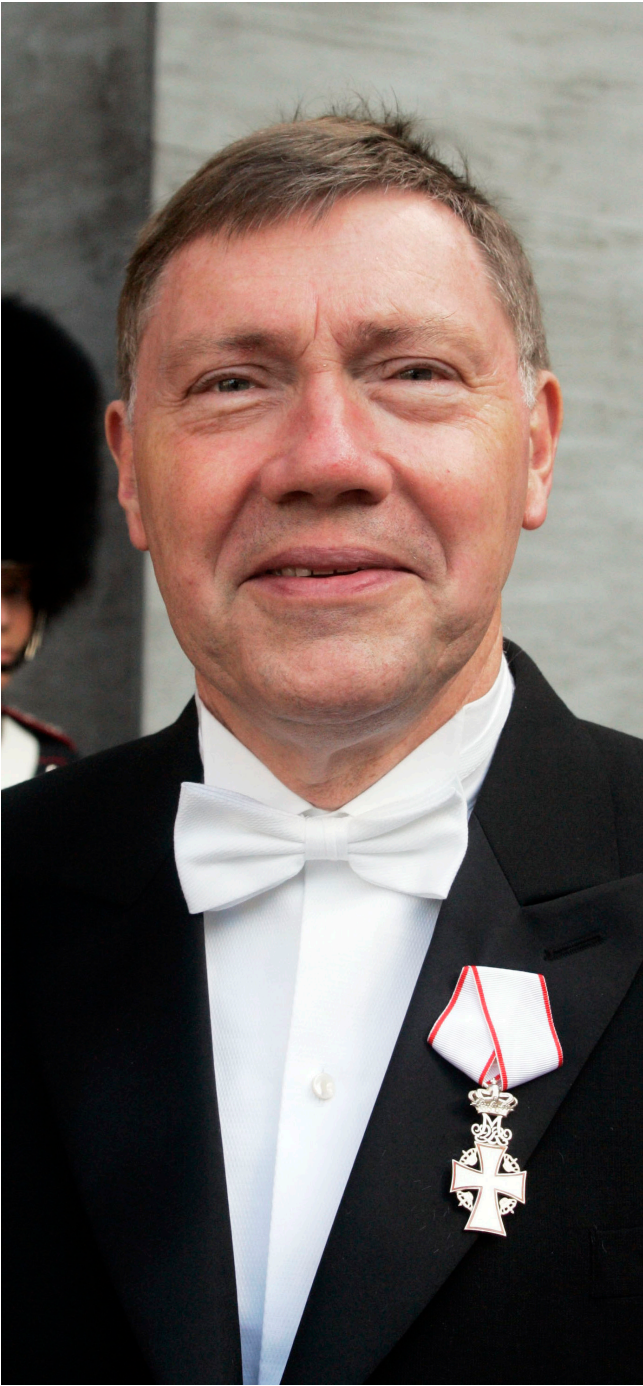
Tidligere udsendt står for veteranindsats

Jobmentor i Jobcenter Nordfyn Lars Jakobsen er udpeget til at koordinere den veteranpolitik, der nu er vedtaget. Han har selv en 18 år lang karriere bag sig i Hæren, hvor han frem til 1994 blandt andet var delingsfører, næstkommanderende, kompagnichef og stabsofficer. Lars Jakobsen var desuden udsendt som personaleansvarlig på Balkan i 1993-1994, skriver Fyens.dk. - Jeg forstår kulturen og det sprog, som bliver brugt blandt soldater. Jeg håber derfor, at jeg har nogle særlige forudsætninger for at være til hjælp i det kommunale system, siger han til bladet.

ROSKILDE

Ny chef for biblioteker og borgerservice

Han kommer fra en stilling som chef for Roskilde Universitetsbibliotek, Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek og Det Admini-

strative Bibliotek. Bag sig har han en uddannelse som cand. scient.bibl. fra 2007.

HORSENS

Dødsfald

Byrådsmedlem Peder Stougaard (V), Horsens, er død i en alder af 54 år efter kort tids alvorlig sygdom. I det civile liv var Peder Stougaard ugeavisredaktør og aktiv i det lokale forenings- og kulturliv. Politisk debuterede han i forbindelse med KV17 og han havde poster i Kultur- og Civilsamfundsudvalget samt i Udvalget for Udvikling af Lokalsamfund. Begge overtages sammen med pladsen i byrådet af Venstres førstesuppleant Birthe Knudsen. Birthe Knudsen sad i godt et års tid i byrådet frem til KV17. Hun afløste dengang daværende viceborgmester Kristian Dyhr, der forlod byrådet til fordel for et job i Norge.

JAMMERBUGT

Forvaltningschef med lærerbaggrund

Ny direktør for kommunens Børne- og Familieforvaltning, der omfatter skole- og dagtilbudsområdet samt familie- og forebyggelsesområdet, er Peter Mikael Andreasen. Han afløser Jan Lund-Andersen, som 1. juni i år tiltrådte en direktørstilling i Skive Kommune.

Den nye direktør kommer fra en stilling som familie- og forebyggelseschef i Vejle Kommune. Tidligere har han været centerchef for Familie- og Handicap i Rebild Kommune og afdelingsleder i Børne- og Familierådgivningen i Herning Kommune. Han er læreruddannet og har erfaring som både skolelærer og viceskoleleder.

KØBENHAVN

BIF får ny leder

Borgerrepræsentationen har besluttet at ansætte Tanja Franck som øverste admini-

strative leder for de næsten 1.800 ansatte i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF).

47-årige Tanja Franck kommer fra en stilling som direktør i Udlændingestyrelsen under Udlændinge- og Integrationsministeriet og tiltræder sin nye stilling 1. oktober. Hun er uddannet cand. polit. fra Københavns Universitet og har bred erfaring som blandt andet tidligere departementsråd i Statsministeriet, direktør i Forbrugerstyrelsen og fra flere lederstillinger i Beskæftigelsesministeriet.

KERTEMINDE:

DF'er er blevet løsgænger

Knud Skov Ahrnkiel, DF'eren, som på Facebook opfordrede danske unge til at 'bevæbne sig', er nu løsgænger i Kerteminde Byråd. Det oplyser DF's partisekretær Poul Lindholm Nielsen til det venstreorienterede netmedie Redox.

Overfor Redox forklarer partisekretæren, at Ahrnkiel har

Gladsaxe-politiker har nu rekorden

21 år var konservative Lars Abel, da han i 1970 blev valgt ind i Gladsaxe Byråd første gang. Dermed slår han Folketingets nestor Bertel Haarder (V) med fem år i disciplinen aktive år som folkevalgt.

Lars Abel, der i dag er 69 år, kan desuden smykke sig med titlen som den aktive politiker, der lige nu har siddet længst.

I byråd med Poul Schlüter

Da han i sin tid blev valgt ind, sad senere partistifter af Centrum-Demokraterne Erhard Jakobsen stadig som Gladsaxe-borgmester og socialdemokrat, ligesom senere statsminister Poul Schlüter (K) var viceborgmester.

I sin anden byrådsperiode fra 1974 fik Lars Abel plads i økonomiudvalget, og der har han siddet siden.

Klar til næste valg

Lars Abel er i dag alene om at repræsentere De Konservative i det 25 mand store byråd, men i hans første byrådsperiode var de syv i K-gruppen.

Det kommunale Danmarks længst siddende aktive politiker, der også har siddet mange år i amts- og regionsråd, er indehaver af virksomheden Europa-Konsulenterne og betragter sig selv som oplagt konservativ spidskandidat ved KV21.

Opbakningen har han tilsyneladende; Abel kunne hæve sit personlige stemmetal fra 738 ved KV13 til 882 ved KV17.

FOTO: BJARNE LÜTHCKE, RITZAU SCANPIX

sendt en mail, hvor han melder sig ud af partiet med omgående virkning, da han ikke ønsker at skade partiet.

Ahrnkiel har flere kontroversielle udtalelser bag sig og har også tidligere fået det, han selv i Politiken kalder 'tur over knæet', af partisekretæren.

BORNHOLM

Ny centerleder udpeget

Ud af et ansøgerfelt på 21 har Bornholms Regionskommune valgt Espen Fossar Andersen til at stå i spidsen for Center for Skole og de bornholmske folkeskoler.

Den nye centerleder er 52 år, kommer fra Vordingborg og er uddannet lærer, har en diplom i ledelse og er i gang med en Master i Public Governance.

55 %

procent af de offentligt ansatte oplever, at der i høj grad er opstillet mål for deres arbejdsopgaver. Ud af dem mener 46 procent, at målene begrænser dem i at løse opgaverne.

Kilde: FTF-meningsmåling

Organisationer

STATSFORVALTNINGEN
Ny direktør

Anette Hummelshøj er udnævnt til ny direktør i Statsforvaltningen, oplyser Børne- og Socialministeriet. Hun tiltræder stillingen den 15. oktober 2018 og afløser direktør Helle Haxgart. Anette Hummelshøj er 53 år og uddannet cand.jur. fra Københavns Universitet. Hun kommer fra en stilling som direktør i Skatteankestyrelsen og har tidligere været chef i både Ankestyrelsen og den tidligere Familiestyrelse.

DANMARKS RADIO
Ny bestyrelsesformand

Direktør for stormagasinet Salling og for franchisedivisionen i Dansk Supermarked Marianne Bedsted afløser ved årsskiftet Michael Christiansen som formand for DR's bestyrelse. Foruden solid erhvervserfaring har Marianne Bedsted erfaring fra dansk kulturliv som blandt andet tidligere direktør for Musikhuset Aarhus og nuværende bestyrelsesformand for Den Jyske Opera.

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING
Mads Bilstrup afløser Majbrit Berlau

Mads Bilstrup bliver 24. november ny formand for Dansk Socialrådgiverforening (DS), hvor han afløser Majbrit Berlau, der har siddet i formandsstolen siden 2012. Han bliver dermed også fra 1. januar en af de seks næstformænd i fagbevægelsens nye hovedorganisation - fusionen mellem LO og FTF. Mads Bilstrup er nuværende regionsformand i DS Region Nord og har her været aktiv i 20 år.

DANSK AFFALDSFORENING
Politisk profil i chefstolen

Ny direktør for Dansk Affaldsforening bliver tidligere folketings- og regionsrådsmedlem for De Radikale Charlotte Fischer. Hun afløser Jacob Hartvig Simonsen, der er tiltrådt som direktør for A-mager Ressource Center (ARC). Charlotte Fischer skal som ny direktør varetage den kommunale affaldssektors interesser med afsæt i sin erfaring fra både politik, organisationsverdenen og den grønne sektor. Hun tiltræder 1. oktober.

ALTERNATIVET
Tidligere minister Manu Sareen siger farvel

Den tidligere socialminister Manu Sareen har meldt sig ud af Alternativet. Det skriver han i et opslag på Facebook. Han begrunder sit farvel til partiet og politik med, at han fra 1. januar næste år skal bruge meget af sin tid 'i et stort dansk mediehus' uden at oplyse hvilket - eller hvad hans job bliver. Men - skriver han - i forbindelse med det nye arbejde vil han gerne 'starte uden politiske bånd'.

RADIKALE VENSTRE
Lidegaard ny kommunalordfører

I forbindelse med, at Zenia Stampe (R) går på barsel, har De Radikale besluttet at rokere på ordførerposterne. Det betyder blandt andet, at partiet i Martin Lidegaard får en ny kommunalordfører, som overtager hvervet fra Andreas Steenberg. På Zenia Stampes egen plads sætter tidligere medlem af Folketinget og forhenværende klima- og energiminister for Radikale Venstre Rasmus Helveg Petersen sig som beskæftigelsesordfører, landbrugs- og fødevareordfører samt boligordfører. Lotte Rod er nyudnævnt retsordfører. Sofie Carsten Nielsen bliver EU-ordfører, og Marianne Jelved overtager posten som kultur- og medieordfører.

EU

KONSERVATIVE
Tidligere amtspolitiker K-spids til EP19

Pernille Weiss er valgt som De Konservatives spidskandidat til EP19. Hun sad fra 1996 til 2004 i amtsrådet på Fyn og afløser tidligere partiformand Bendt Bendtsen, som ikke genopstiller. Pernille Weiss er uddannet sygeplejerske og nu selvstændig erhvervsdrivende med en virksomhed, der tilbyder rådgivning og analyser indenfor sundhed og arkitektur.

VENSTRE
Løkkegaard bliver spidskandidat

Venstres hovedbestyrelse har indstillet Morten Løkkegaard som partiets spidskandidat til EP19, oplyser statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) på Twitter. Valget af Løkkegaard er samtidig et fravalg af Søren Gade (V), der er Venstres kandidat til Europaparlamentsvalget i Region Nordjylland.

Søren Gade har dog ikke udtrykt ønske om at blive spidskandidat.

Audiens

Følgende har været hos Dronning Margrethe 10.9. for at takke for Dannebrogssordenen:

Birthe Andersen
Kommunalbestyrelsesmedlem i Hjørring, fhv. borgmester i Løkken-Vrå (V).

Fødselsdage

22. SEPTEMBER: 70 år
Tidligere chef for Kirkens Korshær Bjarne Lenau Henriksen, 70 år.

23. SEPTEMBER: 70 år
Tidligere folketingsmedlem Jette Gottlieb (EL), 70 år.

24. SEPTEMBER: 50 år
Byrådsmedlem i Horsens og folketingsmedlem Claus Kvist Hansen (DF), 50 år.

25. SEPTEMBER 60 år
Folketingsmedlem Karsten Hønge (SF), 60 år.

26. SEPTEMBER 85 år
Tidligere forbundsformand Hardy Hansen, 85 år.

8. OKTOBER 70 år
Politisk kommentator, tidl. minister og chefredaktør Hans Engell, 70 år.

9. OKTOBER 70 år
Tidligere trafikminister, folketingsmedlem og europaparlamentsmedlem Frode Nør Christensen, 70 år.

11. OKTOBER 85 år
Tidligere borgmester og formand for Hovedstadsrådet Bent Sørensen, 85 år.

12. OKTOBER 30 år
Folketingsmedlem, gruppeformand Mette Abildgaard, 30 år.

RIGTIGE SVAR TIL QUIZZEN SIDE 28

- 1. C: Algeriet
- 2. A: Socialdemokratiet, Radikale og Retsforbundet
- 3. D: der var ingen generel hastighedsgrænse
- 4. A: Volvo
- 5. B: 200.000
- 6. C: 52.408
- 7. A: Enghave Park
- 8. C: Notting Hill
- 9. A: Libanon
- 10. C: Folkerepublikken Kina og Taiwan
- 11. B: Sverige
- 12. B: 136.904
- 13. A: typograf
- 14. C: melleskoleeksamen
- 15. D: Richard Milhous Nixon
- 16. D: hulahopring
- 17. A: Raquel Rastenni
- 18. D: Aksel Larsen
- 19. A: Venstre
- 20. A: Edmund Hillary
- 21. D: ost
- 22. C: Elvis Presley
- 23. A: 18 måneder
- 24. D: der var ikke punktafgift på coladrik
- 25. B: Niels Bohr
- 26. A: En kvinde skygges
- 27. B: 3,5 ton
- 28. B: Grete Rich
- 29. C: 72
- 30. A: Vagabonderne på Bakkegården

DKNYT

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk eller ring 46 35 33 43.

Vore konsulenttydelser

- Det nye byråd/udvalg – arven fra det gamle byråd/udvalg
- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Studieture for politikere, ledergrupper, chefforeninger m.fl.
- Visions- og strategiprocesser for byråd, udvalg, direktør og ledergrupper
- Det lokale demokrati og aktivt medborgerskab
- Chef-til-leje

Brug proceskonsulenter med topledererfaring. Den erfaring har vi!
Tlf. 7022 0272
www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

Af Dorte Toft. Nasty Woman

MOR er den værste i verden

Børnesager! Adskillige borgmestre har røde øren, og det er svære sager at udrede for kommunerne. Slem bliver det ikke mindst, når sagsbehandleren i en sag om et barns mistrivsel ender i krigszonen mellem en far og en mor, der midt i en konfliktfyldt skilsmisse slås om barnet.

Påstand mod påstand. Hvem skal man tro på? Den bekymrede far, der fortæller, at mistrivlsen er mors skyld? Han kan jo henvise til to nyere, populære undersøgelser, der viser, at mor banker løs på både børn og mand. At kvinder er mere voldelige end mænd.

Netop de to undersøgelser satte køn på vold i familien: Det er kvinden, der er værst, både når det gælder partnervold og vold mod børn.

At det ikke stemmer, vender jeg tilbage til, men det er syret, at kønnet samtidig ignoreres, når det gælder det allerværste: Drab. Nu hedder det partnerdrab, selvom mænd er ekstremt overrepræsenterede som gerningspersoner. Gælder det den groveste vold, hvor mænd også dominerer, hedder det partnervold.

Nysprog som hverdagssprog

Tågen lægger sig dermed tykt over alvorlige problemstillinger, og tanken går mod George Orwell, Franz Kafka og Margaret Atwood. Nysprog er blevet hverdag. Myndigheders afgørelser er uigennemskuelige. Tal manipuleres, og stigmatisering af kvinder og andre grupper kører i højeste gear.

Når selv Dannerstiftelsen - landets mest kendte krisecenter for voldsramte kvinder - bruger en overskrift som 'Partnerdrab kan forebygges af os alle', nedsættes sigtbarheden. Problemet er 'kønnet', for det er næsten altid mænd, der dræber partneren. Og når LOKK (Landsforeningen af kvindekrisecentre) skriver 'partnervold', lægger tågen sig ligeså, fordi Mødrehjælpen er blevet kønsneutral, hvad angår vold i familien.

Stalkingcentret skriver også kønsneutral, selvom kvinder er dobbelt så udsatte for stalking som mænd. Undervisningsministeriets webside om at sikre digital dannelse af børn og unge er kønsneutral, selvom fraværet af den dannelse rammer piger ekstremt hårdt blandt andet som hævnporno og 'grooming', der er en betegnelse for at lokke børn til sex.

Kønsforskrækket statsforvaltning

Selv statsforvaltningen er ræd for kønnet. For eksempel oplyses, at nægtet samvær med barnet i 34 procent af tilfældene skyldes misbrug (af alkohol/stoffer) eller manglende omsorgsevne. Men ligger problemet typisk hos mor eller far?

Ingen aner det. Statistikken er kønsneutral. Det hele minder om reklamen for Cillit BANG. 'Den revolutionerende effektive formel fjerner selv det mest hårdføre snavs og skidt for øjnene af dig'. Kønsneutrale ord som 'partner', 'voksne', 'forældre', 'børn' og 'unge', fjerner kønsskiddet fra dine øjne. Det kaldes

”Sprogrengnsningen gør alle dummere og spænder ben for både forebyggelse og hjælp. Det virker helt bizart i en tidsalder, hvor registreringskrav ellers er ude på overdrevet.”

Mange tror stadig på historien om, at kvinder er mere voldelige end mænd indenfor hjemmets fire vægge. Men den catchy historie holder ikke vand. Flest mænd slår deres partner. Flest mænd slår deres partner ihjel. Billedet er fra en mindehøjtidelighed for kvinder, som er blevet dræbt af deres nuværende eller tidligere partner.

Foto: Christian Liliendahl / Ritzau Scanpix

også 'kønsmainstreaming'. Mænd og kvinder skal ses som to ens størrelser, også når de ikke er det.

Sprogrengnsningen gør alle dummere og spænder ben for både forebyggelse og hjælp. Det virker helt bizart i en tidsalder, hvor registreringskrav ellers er ude på overdrevet.

Follow the money

Forklaringen ligger i 'Follow the money'! Pengene sidder løsere, især hos det offentlige, når noget gøres kønsneutral, og når drenge/mænd udnævnes til at være ofrene.

Der er gysser i det, fordi der er stemmer i det. Højredrejningen, som i Danmark også er sket henover midten, har medført, at mænd prioriteres over kvinder. Sådan er det. Kig bare mod USA, Polen og Ungarn.

En bevilling på 36,4 millioner kroner forklarer brugen af ordet "partner" hos Dannerstiftelsen, Landsforeningen af kvindekrisecentre og Mødrehjælpen. Sammen med to andre organisationer fik de pengene til en national enhed med navnet 'Lev uden vold', der selvfølgelig også præsenteres med lige vægt på mænd og kvinder.

Kritisk mod kvinder

Med i konsortiet er Mandecentret, der med offentlige midler i ryggen stiller rådgivning og seng til rådighed for mænd i klemme. Mande-

centret kritiserede senest en undersøgelse fra VIVE - Det nationale Forskningscenter - der viser, at kvinder er tre gange så udsatte for psykisk vold som mænd. Mandecentret giver udtryk for, at kvinder lyver mere i samværs-sager, hvilket VIVE havde undladt at tage med under psykisk vold.

'Dialog mod Vold', finansieret af Askovfonden, er det femte og sidste medlem i konsortiet, der fik de 36,4 millioner. Organisationen, der behandler voldsudøvere, stod bag nyheden om, at kvinder er lige så voldelige i parhold som mænd, tilmed mere voldelige, hvis den psykiske vold tælles med.

'Dialog mod Vold' fik penge af Ligestillingsministeriet til at få undersøgt 'gensidig vold' og betalte Syddansk Universitet (SDU) for arbejdet, men der gik hat og briller i formidlingen.

Pressen fortalte historien om de voldelige kvinder, og den blev ekstrem populær, selvom den ikke passer. Aktørerne bag rapporten undlod at lægge vægt på, at undersøgelsen alene vedrører de parforhold, hvor der sker gensidig vold, altså hvor begge parter er voldelige. SDU 'glemte' desuden at spørge kvinderne, om volden var sket i selvforsvar - noget, der ellers indgår i udenlandske undersøgelser.

40 dage efter kioskaskeren om de voldelige kvinder måtte 'Dialog mod Vold' udsende et

dementi: 'Nej, kvinder er ikke mere voldelige end mænd.'

Men i dag ses den falske påstand hyppigere brugt i debatten end sandheden.

Oprør imod mor

Men mødre er mere voldelige end fædre mod børnene, ikke? Den besked kom fra det statslige råd, Børnerådet, med Red Barnet som mega megafon.

4.000 unge i alderen 12-14 år - altså midt i puberteten - blev spurgt. Ingen hæftede sig ved, at når den unge blev spurgt om, hvem der var mest voldelig mod søskende, så var det pludselig farmand, ikke mor. Det hang ikke sammen.

Der findes viden om, hvem den unge i puberteten gør mest oprør imod i den alder. Nemlig den forælder, der forbindes allermest med det at være barn. Der foreligger også forskning, der fortæller, at unge i den alder lyver allermest af alle.

Men det rager Børnerådet og Red Barnet en papand, der også ignorerede, at nogle af børnene havde begrænset eller intet samvær med far.

Historien er bare for god: Mor er den værste i verden.

